Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

►**B**

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2017/565

z dnia 25 kwietnia 2016 r.

uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 87 z 31.3.2017, s. 1)

sprostowane przez:

►**C1** Sprostowanie, Dz.U. L 246 z 26.9.2017, s. 12 (2017/565)

▼B

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2017/565

z dnia 25 kwietnia 2016 r.

uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

ROZDZIAŁ I

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Rozdział II oraz rozdział III sekcje 1–4, art. 59 ust. 4 i art. 60 oraz sekcje 6 i 8, a także – w zakresie, w jakim odnoszą się do wyżej wymienionych przepisów – rozdział I, rozdział III sekcja 9 i rozdział IV niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do spółek zarządzających, o których mowa w art. 6 ust. 4 dyrektywy 2009/65/WE oraz w art. 6 ust. 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE ([1]).

2. Odniesienia do firm inwestycyjnych obejmują instytucje kredytowe, a odniesienia do instrumentów finansowych obejmują lokaty strukturyzowane w zakresie wszystkich wymogów, o których mowa w art. 1 ust. 3 i 4 dyrektywy 2014/65/UE oraz ich przepisów wykonawczych określonych na mocy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

1) „osoba zaangażowana” w odniesieniu do firmy inwestycyjnej oznacza dowolną spośród następujących osób:

   a) dyrektor, wspólnik lub osoba na stanowisku równorzędnym, członek personelu kierowniczego lub agent firmy;

   b) dyrektor, wspólnik lub osoba na stanowisku równorzędnym albo członek personelu kierowniczego lub agent firmy;

   c) pracownik lub agent firmy oraz każda inna osoba fizyczna, której usługi pozostają do dyspozycji i pod kontrolą firmy lub jej agenta i która uczestniczy w świadczeniu usług i wykonywaniu działalności inwestycyjnej firmy;

([1]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

▼B

d) osoba fizyczna, która bezpośrednio uczestniczy w świadczeniu usług na rzecz firmy inwestycyjnej lub jej agenta na mocy umowy outsourcingowej w związku z wykonywanymi przez firmę usługami i działalnością inwestycyjną;

2) „analityk finansowy” oznacza osobę zaangażowaną, która wykonuje badania inwestycyjne;

3) „outsourcing” oznacza dowolnego rodzaju umowę między firmą inwestycyjną i dostawcą usług, na podstawie której dostawca wykonuje proces, usługę lub działalność, które w innym przypadku zostałyby wykonane przez samą firmę inwestycyjną;

3a) „osoba, z którą osobę zaangażowaną łączą więzy pokrewieństwa” oznacza dowolną spośród następujących osób:

a) współmałżonek osoby zaangażowanej lub jej partner traktowany według prawa danego kraju na równi ze współmałżonkiem;

b) dziecko lub przybrane dziecko będące na utrzymaniu osoby zaangażowanej;

c) jakakolwiek osoba spokrewniona z osobą zaangażowaną, która zamieszkiwała z nią w jednym gospodarstwie domowym przez co najmniej rok, licząc od daty danej transakcji osobistej;

4) „transakcja finansowana z użyciem papierów wartościowych” oznacza transakcję finansowaną z użyciem papierów wartościowych zdefiniowaną w art. 3 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 ([1]);

5) „wynagrodzenie” oznacza wszystkie formy płatności lub korzyści pieniężnych lub niepieniężnych przekazywanych przez firmy bezpośrednio lub pośrednio osobom zaangażowanym przy świadczeniu usług inwestycyjnych lub dodatkowych na rzecz klientów;

6) „towar” oznacza wszelkie dobra o charakterze zamiennym podlegające dostawie, w tym metale, rudy i stopy metali, produkty rolne i energia, m.in. energia elektryczna.

Artykuł 3

Warunki odnoszące się do przekazywania informacji

1. Jeżeli do celów niniejszego rozporządzenia wymaga się przekazania informacji na trwałym nośniku, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 62 dyrektywy 2014/65/UE, firmy inwestycyjne mają prawo dostarczenia tej informacji na trwałym nośniku innym niż papier jedynie wówczas, gdy:

a) przekazanie informacji w ten sposób jest celowe w kontekście, w jakim jest lub ma być prowadzona działalność handlowa między firmą a klientem; oraz

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 1).

▼B

b) osoba, do której kierowane są informacje, mając wybór między informacjami na papierze lub na takim właśnie innym trwałym nośniku wskazuje konkretnie tę drugą możliwość.

2. Jeżeli zgodnie z art. 46, 47, 48, 49, 50 lub art. 66 ust. 3 niniejszego rozporządzenia firma inwestycyjna przekazuje klientowi informacje za pośrednictwem strony internetowej, a informacje takie nie są skierowane osobiście do klienta, firmy inwestycyjne zapewniają spełnienie następujących warunków:

a) przekazanie informacji w ten sposób jest celowe w kontekście, w jakim jest lub ma być prowadzona działalność handlowa między firmą a klientem;

b) klient musi wyrazić jednoznaczną zgodę na przekazywanie informacji w tej formie;

c) klient musi uzyskać powiadomienie w formie elektronicznej zawierające adres strony internetowej oraz wskazanie miejsca na tej stronie, gdzie można znaleźć informacje;

d) informacje muszą być aktualne;

e) informacje muszą być stale dostępne na stronie internetowej tak długo, jak jest prawdopodobne, że klient ma potrzebę się z nimi zapoznać.

3. Na potrzeby niniejszego artykułu przekazywanie informacji drogą elektroniczną uważa się za celowe w kontekście, w jakim jest lub ma być prowadzona działalność handlowa między firmą a klientem, jeśli istnieją dowody na to, że klient ma regularny dostęp do internetu. Podanie przez klienta swojego adresu poczty elektronicznej na potrzeby prowadzenia tego rodzaju działalności handlowej traktuje się jako taki właśnie dowód.

Artykuł 4

Okazjonalne świadczenie usług inwestycyjnych

(art. 2 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

Do celów wyłączenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. c) dyrektywy 2014/65/UE, usługę inwestycyjną uznaje się za świadczoną okazjonalnie w trakcie wykonywania działalności zawodowej, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) istnieje ścisłe i rzeczywiste powiązanie między działalnością zawodową a świadczeniem usługi inwestycyjnej na rzecz tego samego klienta, wskutek czego usługę inwestycyjną można uznać za dodatkową wobec głównej działalności zawodowej;

b) świadczenie usługi inwestycyjnej na rzecz klienta korzystającego z głównej działalności zawodowej nie ma na celu zapewnienia systematycznego źródła dochodów osobom prowadzącym działalność zawodową; oraz

▼B

c) osoba prowadząca działalność zawodową nie reklamuje ani w żaden inny sposób nie promuje swojej zdolności do świadczenia usług inwestycyjnych, z wyjątkiem sytuacji, w której klienci są o nich powiadamiani jako o dodatkowej względem głównej działalności zawodowej.

Artykuł 5

Produkty energetyczne sprzedawane w obrocie hurtowym, które muszą być rozliczane fizycznie

(art. 4 ust. 1 pkt 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Do celów sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE produkt energetyczny sprzedawany w obrocie hurtowym musi być rozliczany fizycznie, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

a) zawiera on przepisy zapewniające, by strony kontraktu dysponowały proporcjonalnymi rozwiązaniami, aby móc dokonać dostawy bazowego instrumentu towarowego lub ją przyjąć; porozumienie bilansujące z operatorem systemu przesyłowego w dziedzinie energii elektrycznej i gazu uznaje się za rozwiązanie proporcjonalne, jeżeli strony porozumienia muszą zapewnić fizyczną dostawę energii elektrycznej lub gazu.

b) ustanawia on wobec stron porozumienia bezwarunkowy, nieograniczony i wykonalny obowiązek dostarczenia i przyjęcia dostawy bazowego instrumentu towarowego;

c) nie pozwala on żadnej stronie na zastąpienie dostawy fizycznej rozliczeniem w środkach pieniężnych;

d) obowiązków na mocy porozumienia nie można zastąpić obowiązkiem wynikającym z innych kontraktów między danymi stronami, bez uszczerbku dla praw stron porozumienia, dotyczącym obowiązku zbilansowania ich płatności pieniężnych.

Do celów lit. d) kompensowania operacyjnego na rynkach energii elektrycznej i gazu nie uznaje się za zastąpienie obowiązkami wynikającymi z kontraktu obowiązków wynikających z innych porozumień.

2. Kompensowanie operacyjne rozumie się jako wszelkie wskazanie ilości energii elektrycznej i gazu, którymi w razie potrzeby zasila się sieć na mocy przepisów lub na wniosek operatora systemu przesyłowego, zdefiniowanego w art. 2 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE ([1]), do jednostki wykonującej funkcje równoważne dla takiego operatora systemu przesyłowego na szczeblu krajowym. Wszelkie określanie ilości oparte na kompensowaniu operacyjnym nie leży w gestii stron porozumienia.

3. Do celów sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE siła wyższa obejmuje wszelkie nadzwyczajne zdarzenia lub okoliczności pozostające poza kontrolą stron kontraktu, których strony kontraktu nie mogły w sposób racjonalny przewidzieć lub uniknąć dzięki odpowiedniej i rozsądnej należytej staranności i które uniemożliwiają jednej stronie lub obu stronom kontraktu wypełnienie ich obowiązków umownych.

([1]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55).

▼B

4. Do celów sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE niezdolność do wykonania w dobrej wierze obejmuje wszelkie zdarzenia lub okoliczności niekwalifikujące się jako siła wyższa, o której mowa w ust. 3, które są obiektywnie i wyraźnie określone w warunkach umownych, sprawiające, że jedna lub obie strony kontraktu, działające w dobrej wierze, nie wypełniają swoich obowiązków umownych.

5. Występowanie siły wyższej lub niezdolności w dobrej wierze do wykonania przepisów nie stanowi przeszkody dla uznania kontraktu za „rozliczony fizycznie" do celów sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE.

6. Występowanie klauzul dotyczących niewykonania, zgodnie z którymi jedna strona jest uprawniona do odszkodowania finansowego w przypadku niewykonania lub nieprawidłowego wykonania kontraktu nie stanowi przeszkody dla uznania kontraktu za „rozliczony fizycznie" w rozumieniu sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE.

7. Metody dostawy dla kontraktów uznawanych za „rozliczone fizycznie" w rozumieniu sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE obejmują co najmniej:

a) fizyczną dostawę samego danego towaru;

b) dostarczenie dokumentu przenoszącego prawa o charakterze własności do danego towaru lub odpowiedniej ilości danego towaru;

c) inne metody dokonania przeniesienia praw o charakterze własności w odniesieniu do odpowiedniej ilości towarów bez ich fizycznej dostawy, w tym powiadomienie, określenie harmonogramu lub wskazanie operatorowi sieci dostaw energii uprawniające odbiorcę do danej ilości towaru.

Artykuł 6

Kontrakty na instrumenty pochodne dotyczące produktów energetycznych, odnoszące się do ropy i węgla oraz produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym

(art. 4 ust. 1 pkt 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Do celów sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE kontrakty na instrumenty pochodne dotyczące produktów energetycznych odnoszące się do ropy oznaczają kontrakty, dla których instrumentem bazowym są oleje mineralne, bez względu na ich opis, oraz gazy ropopochodne, w formie płynnej lub gazowej, w tym produkty, składniki i produkty pochodne ropy i ropopochodnych paliw transportowych, w tym zawierających dodatki do biopaliw.

2. Do celów sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, kontrakty na instrumenty pochodne dotyczące produktów energetycznych odnoszące się do węgla to kontrakty, w których instrumentem bazowym jest węgiel zdefiniowany jako czarna lub ciemnobrązowa mineralna substancja palna, składająca się z uwęglonego materiału roślinnego, stosowana jako paliwo.

▼B

3. Do celów sekcji C pkt 6 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE kontrakty na instrumenty pochodne wykazujące właściwości produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, zdefiniowanych w art. 2 pkt 4 rozporządzenia (UE) nr 1227/2011, oznaczają instrumenty pochodne dotyczące energii elektrycznej lub gazu jako instrumentu bazowego, zgodnie z art. 2 pkt 4 lit. b) i d) tego rozporządzenia.

Artykuł 7

Inne pochodne instrumenty finansowe

(art. 4 ust. 1 pkt 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Do celów sekcji C pkt 7 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE kontrakt, który nie jest kontraktem na rynku kasowym, o którym mowa w ust. 2, a także nie jest zawierany w celach handlowych, o których mowa w ust. 4, uznaje się za wykazujący właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych, o ile spełnia następujące warunki:

a) spełnia jedno z następujących kryteriów:

(i) jest przedmiotem obrotu w systemie obrotu w państwie trzecim, który spełnia funkcje podobne do rynku regulowanego, MTF lub OTF;

(ii) stwierdza się jednoznacznie, że jest przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, MTF, OTF lub w określonym wyżej systemie obrotu w państwie trzecim albo podlega ich zasadom;

(iii) jest równoważny wobec kontraktu będącego przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, MTF, OTF lub w określonym wyżej systemie obrotu w państwie trzecim w zakresie ceny, partii, terminu dostawy i innych warunków umownych;

b) jest znormalizowany tak, by cena, partia, termin dostawy i inne warunki określane były głównie poprzez odniesienie do regularnie publikowanych cen, standardowych partii lub standardowych terminów dostawy.

2. Kontrakt na rynku kasowym dla celów ust. 1 to kontrakt na sprzedaż towaru, aktywów lub prawa, zgodnie z warunkami którego dostawa ma nastąpić w dłuższym spośród następujących terminów:

a) 2 dni handlowe;

b) okres ogólnie przyjęty na rynku dla tego rodzaju towaru, aktywów lub prawa jako standardowy termin dostawy.

Danego kontraktu nie uznaje się za kontrakt na rynku kasowym, jeśli, niezależnie od jego oficjalnych warunków, obie strony kontraktu przyjmują między sobą, że dostawa instrumentu bazowego będzie odłożona w czasie i nie będzie zrealizowana w terminie, o którym mowa w ust. 2.

▼B

3. Do celów sekcji C pkt 10 załącznika I do dyrektywy 2004/39/UE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]) kontrakt pochodny odnoszący się do instrumentu bazowego, o którym mowa w tej sekcji lub w art. 8 niniejszego rozporządzenia, uznaje się za wykazujący właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych, jeśli spełniony jest jeden z następujących warunków:

a) jest on rozliczany w środkach pieniężnych lub może być rozliczany w środkach pieniężnych na wniosek jednej strony lub kilku stron w przypadku innym niż niedotrzymanie warunków lub innego rodzaju zdarzenie skutkujące rozwiązaniem kontraktu;

b) jest przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, MTF, OTF lub w systemie obrotu w państwie trzecim, który spełnia funkcje podobne do rynku regulowanego, MTF lub OTF;

c) w stosunku do tego kontraktu spełnione są warunki określone w ust. 1.

4. Kontrakt uznaje się za przeznaczony do celów handlowych na potrzeby sekcji C pkt 7 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE i niewykazujący właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych na potrzeby sekcji C pkt 7 i C pkt 10 tego załącznika, jeśli spełnia łącznie następujące warunki:

a) jest zawierany z operatorem lub administratorem bądź przez operatora lub administratora energetycznej sieci przesyłowej, systemu służącego utrzymywaniu równowagi dostaw lub sieci rurociągów;

b) jest niezbędny do utrzymania równowagi dostaw i zużycia energii w określonym czasie, w tym w przypadku, gdy rezerwa zdolności zakontraktowana przez operatora systemu przesyłowego energii elektrycznej, o którym mowa w art. 2 pkt 4 dyrektywy 2009/72/WE, jest przekazywana od jednego wstępnie zakwalifikowanego dostawcy usługi bilansowania do innego wstępnie zakwalifikowanego dostawcy usługi bilansowania za zgodą właściwego operatora systemu przesyłowego.

Artykuł 8

Instrumenty pochodne na mocy sekcji C pkt 10 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE

(art. 4 ust. 1 pkt 2 dyrektywy 2014/65/UE)

Oprócz kontraktów na instrumenty pochodne wyraźnie wskazanych w sekcji C pkt 10 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE kontrakt na instrumenty pochodne jest objęty przepisami tej sekcji, jeżeli spełnia kryteria określone w tej sekcji i w art. 7 ust. 3 niniejszego rozporządzenia i odnosi się do jednej z niżej wymienionych pozycji:

a) szerokość pasma telekomunikacyjnego;

b) pojemność magazynowa dla towaru;

([1]) Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

▼B

c) skala możliwości w zakresie przesyłu lub transportu towarów za pomocą przewodów, rurociągu lub innych środków, z wyjątkiem praw do przesyłu związanych z międzystrefowym potencjałem przesyłu energii elektrycznej, o ile na rynku pierwotnym są one zawierane z operatorem systemu przesyłowego bądź przez operatora systemu przesyłowego lub dowolną osobę działającą jako usługodawca w ich imieniu oraz w celu alokacji zdolności przesyłowych;

d) przydział, uprawnienie, zezwolenie, prawo lub inne aktywa, które są bezpośrednio związane z dostawą, dystrybucją lub zużyciem energii ze źródeł odnawialnych, z wyjątkiem sytuacji, w której kontrakt jest już objęty zakresem sekcji C załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE;

e) zmienna geologiczna, środowiskowa lub inna zmienna fizyczna, z wyjątkiem kontraktów odnoszących się do jakichkolwiek jednostek uznanych za spełniające wymogi dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]);

f) wszelkie inne aktywa lub prawa o charakterze wymiennym, inne niż prawo do otrzymywania usługi, które są zbywalne;

g) wskaźnik lub miara odnoszące się do ceny, wartości lub wolumenu transakcji na aktywach, prawach, usługach lub zobowiązaniach;

h) wskaźnik lub miara oparte na aktuarialnych danych statystycznych.

Artykuł 9

Doradztwo inwestycyjne

(art. 4 ust. 1 pkt 4 dyrektywy 2014/65/UE)

Do celów definicji „doradztwa inwestycyjnego” zawartej w art. 4 ust. 1 pkt 4 dyrektywy 2014/65/UE osobistą rekomendację uznaje się za rekomendację skierowaną do osoby występującej w charakterze inwestora lub potencjalnego inwestora albo w charakterze agenta inwestora lub potencjalnego inwestora.

Rekomendacja ta jest przedstawiona jako odpowiednia dla tej osoby lub oparta na analizie jej indywidualnej sytuacji oraz skłania do podjęcia jednego z następujących kroków:

a) zakupu, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykupu, przechowywania danego instrumentu finansowego bądź udzielenia gwarancji na taki instrument;

b) skorzystania lub nieskorzystania z praw wynikających z określonego instrumentu finansowego do zakupu, sprzedaży, subskrypcji, wymiany lub wykupu takiego instrumentu.

([1]) Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

▼B

Rekomendacji nie uznaje się za osobistą rekomendację, jeżeli jest wydawana wyłącznie dla ogółu społeczeństwa.

Artykuł 10

Właściwości innych kontraktów pochodnych dotyczących instrumentów dewizowych

1. Do celów sekcji C pkt 4 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE inny kontrakt pochodny dotyczący instrumentu dewizowego nie jest instrumentem finansowym, o ile kontrakt spełnia jeden z następujących warunków:

a) jest kontraktem na rynku kasowym w rozumieniu ust. 2 niniejszego artykułu;

b) jest sposobem płatności, który:

(i) musi być rozliczony fizycznie w przypadku innym niż niedotrzymanie warunków lub innego rodzaju zdarzenie skutkujące rozwiązaniem kontraktu;

(ii) jest zawierany co najmniej przez osobę niebędącą kontrahentem finansowym w rozumieniu art. 2 pkt 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ([1]);

(iii) jest zawierany w celu ułatwienia płatności za możliwe do zidentyfikowania towary, usługi lub inwestycje bezpośrednie; oraz

(iv) nie jest przedmiotem obrotu w systemie obrotu.

2. Kontrakt na rynku kasowym dla celów ust. 1 to kontrakt na wymianę jednej waluty na inną walutę, zgodnie z warunkami którego dostawa ma nastąpić w dłuższym spośród następujących terminów:

a) 2 dni handlowe w odniesieniu do dowolnej pary głównych walut, o których mowa w ust. 3;

b) w odniesieniu do dowolnej pary walut, w której co najmniej jedna waluta nie jest walutą główną, dłuższy termin spośród 2 dni handlowych lub okresu ogólnie przyjętego na rynku dla tej pary walut jako standardowy termin dostawy;

c) jeżeli kontrakt na wymianę tych walut wykorzystuje się do głównego celu sprzedaży lub zakupu zbywalnego papieru wartościowego lub jednostki uczestnictwa w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, krótszy termin spośród okresu ogólnie przyjętego na rynku dla rozliczania takiego zbywalnego papieru wartościowego lub jednostki w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania jako standardowego terminu dostawy bądź 5 dni handlowych.

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

▼B

Danego kontraktu nie uznaje się za kontrakt na rynku kasowym, jeśli niezależnie od jego oficjalnych warunków obie strony kontraktu przyjmują między sobą, że dostawa instrumentu dewizowego będzie odłożona w czasie i nie będzie zrealizowana w terminie określonym w akapicie pierwszym.

3. Waluty główne do celów ust. 2 to wyłącznie dolar amerykański, euro, jen japoński, funt szterling, dolar australijski, frank szwajcarski, dolar kanadyjski, dolar Hongkongu, korona szwedzka, dolar nowozelandzki, dolar singapurski, korona norweska, peso meksykańskie, kuna chorwacka, lew bułgarski, korona czeska, korona duńska, forint węgierski, złoty polski i lej rumuński.

4. Do celów ust. 2 dzień handlowy oznacza dzień zwykłego obrotu w jurysdykcji obu instrumentów dewizowych będących przedmiotem wymiany na mocy kontraktu na wymianę tych instrumentów dewizowych oraz w jurysdykcji instrumentu dewizowego strony trzeciej, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

a) wymiana tych instrumentów dewizowych obejmuje przeliczenie ich z wykorzystaniem instrumentu dewizowego strony trzeciej do celów płynności;

b) standardowy okres dostawy na wymianę tych instrumentów dewizowych odnosi się do jurysdykcji instrumentu dewizowego strony trzeciej.

Artykuł 11

Instrumenty rynku pieniężnego

(art. 4 ust. 1 pkt 17 dyrektywy 2014/65/UE)

Instrumenty rynku pieniężnego, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 17 dyrektywy 2014/65/UE, obejmują bony skarbowe, świadectwa depozytowe, komercyjne papiery wartościowe i inne instrumenty o zasadniczo równoważnych cechach, o ile wykazują następujące właściwości:

a) mają wartość, która może być określona w dowolnym momencie;

b) nie są instrumentami pochodnymi;

c) w momencie emisji ich termin zapadalności wynosi 397 dni lub mniej.

Artykuł 12

Podmioty systematycznie internalizujące transakcje w odniesieniu do akcji, kwitów depozytowych, funduszy inwestycyjnych typu ETF, certyfikatów i innych podobnych instrumentów finansowych

(art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmę inwestycyjną uznaje się za podmiot systematycznie internalizujący transakcje, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do każdej akcji, kwitu depozytowego, funduszu inwestycyjnego typu ETF, certyfikatu lub innego podobnego instrumentu finansowego, o ile internalizuje ona transakcje zgodnie z następującymi kryteriami:

a) często i systematycznie na instrumencie finansowym, dla którego istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy:

▼B

(i) liczba transakcji zawieranych przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów wynosi co najmniej 0,4 % łącznej liczby transakcji na danym instrumencie finansowym wykonanych w Unii w jakimkolwiek systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym w tym samym okresie;

(ii) transakcje zawierane przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów na danym instrumencie finansowym są zawierane średnio codziennie;

b) często i systematycznie na instrumencie finansowym, dla którego nie istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy transakcje poza rynkiem regulowanym zawierane przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów zawierane są średnio codziennie;

c) w znacznych wielkościach na instrumencie finansowym, jeżeli wielkość obrotu poza rynkiem regulowanym prowadzonego przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów w okresie ostatnich 6 miesięcy wynosi co najmniej:

(i) 15 % łącznego obrotu tym instrumentem finansowym, wykonywanego przez firmę inwestycyjną na własny rachunek lub w imieniu klientów i wykonywanego w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym;

(ii) 0,4 % łącznego obrotu tym instrumentem finansowym realizowanego w Unii w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym.

Artykuł 13

Podmioty systematycznie internalizujące transakcje w odniesieniu do obligacji

(art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmę inwestycyjną uznaje się za podmiot systematycznie internalizujący transakcje, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do wszystkich obligacji należących do klasy obligacji wyemitowanych przez ten sam podmiot lub przez dowolny podmiot w ramach tej samej grupy, jeżeli w odniesieniu do każdej takiej obligacji internalizuje ona transakcje według następujących kryteriów:

a) często i systematycznie na rodzaju obligacji, dla którego istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy:

(i) liczba transakcji zawieranych przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów wynosi co najmniej 2,5 % łącznej liczby transakcji na danym rodzaju obligacji wykonanych w Unii w jakimkolwiek systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym w tym samym okresie;

▼B

(ii) transakcje zawierane przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów na danym instrumencie finansowym są zawierane średnio raz w tygodniu;

b) często i systematycznie na rodzaju obligacji, dla którego nie istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy transakcje poza rynkiem regulowanym zawierane przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów zawierane są średnio raz w tygodniu;

c) w znacznych wielkościach na rodzaju obligacji, jeżeli wielkość obrotu poza rynkiem regulowanym prowadzonego przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów w okresie ostatnich 6 miesięcy jest co najmniej równa jednej z następujących wartości:

(i) 25 % łącznego obrotu tym rodzajem obligacji, zrealizowanego przez firmę inwestycyjną na własny rachunek lub w imieniu klientów i zrealizowanego w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym;

(ii) 1 % łącznego obrotu tym rodzajem obligacji zrealizowanego w Unii w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym.

Artykuł 14

Podmioty systematycznie internalizujące transakcje w odniesieniu do strukturyzowanych produktów finansowych

(art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmę inwestycyjną uznaje się za podmiot systematycznie internalizujący transakcje, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do wszystkich strukturyzowanych produktów finansowych należących do kategorii strukturyzowanych produktów finansowych wyemitowanych przez ten sam podmiot lub przez dowolny podmiot w ramach tej samej grupy, jeżeli w odniesieniu do każdego takiego strukturyzowanego produktu finansowego internalizuje ona transakcje według następujących kryteriów:

a) często i systematycznie na strukturyzowanym produkcie finansowym, dla którego istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy:

(i) liczba transakcji zawieranych przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów wynosi co najmniej 4 % łącznej liczby transakcji na strukturyzowanym produkcie finansowym wykonanych w Unii w jakimkolwiek systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym w tym samym okresie;

(ii) transakcje zawierane przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów na danym instrumencie finansowym są zawierane średnio raz w tygodniu;

▼B

b) często i systematycznie na strukturyzowanym produkcie finansowym, dla którego nie istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy transakcje poza rynkiem regulowanym zawierane przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów zawierane są średnio raz w tygodniu;

c) w znacznych wielkościach na strukturyzowanym produkcie finansowym, jeżeli wielkość obrotu poza rynkiem regulowanym prowadzonego przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów w okresie ostatnich 6 miesięcy jest co najmniej równa jednej z następujących wartości:

(i) 30 % łącznego obrotu tym strukturyzowanym produktem finansowym zrealizowanego przez firmę inwestycyjną na własny rachunek lub w imieniu klientów i zrealizowanego w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym;

(ii) 2,25 % łącznego obrotu tym strukturyzowanym produktem finansowym zrealizowanego w Unii w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym.

Artykuł 15

Podmioty systematycznie internalizujące transakcje w odniesieniu do instrumentów pochodnych

(art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmę inwestycyjną uznaje się za podmiot systematycznie internalizujący transakcje, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do wszystkich instrumentów pochodnych należących do kategorii instrumentów pochodnych, jeżeli w odniesieniu do każdego takiego instrumentu pochodnego internalizuje ona transakcje według następujących kryteriów:

a) często i systematycznie na instrumencie pochodnym, dla którego istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy:

(i) liczba transakcji zawieranych przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów wynosi co najmniej 2,5 % łącznej liczby transakcji na danej kategorii instrumentów pochodnych wykonanych w Unii w jakimkolwiek systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym w tym samym okresie;

(ii) transakcje zawierane przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów na danej kategorii instrumentów pochodnych są zawierane średnio raz w tygodniu;

b) często i systematycznie na instrumencie pochodnym, dla którego nie istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy transakcje poza rynkiem regulowanym zawierane przez nią na własny rachunek na danej kategorii instrumentów pochodnych przy wykonywaniu zleceń klientów zawierane są średnio raz w tygodniu;

▼B

c) w znacznych wielkościach na instrumencie pochodnym, jeżeli wielkość obrotu poza rynkiem regulowanym prowadzonego przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów w okresie ostatnich 6 miesięcy jest co najmniej równa jednej z następujących wartości:

(i) 25 % łącznego obrotu daną kategorią instrumentów pochodnych, zrealizowanego przez firmę inwestycyjną na własny rachunek lub w imieniu klientów i zrealizowanego w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym;

(ii) 1 % łącznego obrotu daną kategorią instrumentów pochodnych zrealizowanego w Unii w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym.

Artykuł 16

Podmioty systematycznie internalizujące transakcje w odniesieniu do uprawnień do emisji

(art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmę inwestycyjną uznaje się za podmiot systematycznie internalizujący transakcje, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE, w odniesieniu do uprawnień do emisji, jeżeli w odniesieniu do każdego takiego instrumentu internalizuje ona transakcje według następujących kryteriów:

a) często i systematycznie na uprawnieniu do emisji, dla którego istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy:

(i) liczba transakcji zawieranych przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów wynosi co najmniej 4 % łącznej liczby transakcji na danym rodzaju uprawnień do emisji wykonanych w Unii w jakimkolwiek systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym w tym samym okresie;

(ii) transakcje zawierane przez nią poza rynkiem regulowanym na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów na danym rodzaju uprawnień do emisji są zawierane średnio raz w tygodniu;

b) często i systematycznie na uprawnieniu do emisji, dla którego nie istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 600/2014, jeżeli w okresie ostatnich 6 miesięcy transakcje poza rynkiem regulowanym zawierane przez nią na własny rachunek na danym rodzaju uprawnień do emisji przy wykonywaniu zleceń klientów zawierane są średnio raz w tygodniu;

c) w znacznych wielkościach na uprawnieniu do emisji, jeżeli wielkość obrotu poza rynkiem regulowanym prowadzonego przez nią na własny rachunek przy wykonywaniu zleceń klientów w okresie ostatnich 6 miesięcy jest co najmniej równa jednej z następujących wartości:

▼B

(i) 30 % łącznego obrotu danym rodzajem uprawnień do emisji zrealizowanego przez firmę inwestycyjną na własny rachunek lub w imieniu klientów i zrealizowanego w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym;

(ii) 2,25 % łącznego obrotu danym rodzajem uprawnień do emisji zrealizowanego w Unii w systemie obrotu lub poza rynkiem regulowanym.

Artykuł 17

Odpowiedni okres na dokonanie oceny

(art. 4 ust. 1 pkt 20 dyrektywy 2014/65/UE)

Warunki określone w art. 12–16 ocenia się co kwartał na podstawie danych z okresu ostatnich 6 miesięcy. Okres na dokonanie oceny rozpoczyna się w pierwszym dniu roboczym stycznia, kwietnia, lipca i października.

Nowo wyemitowane instrumenty bierze się pod uwagę w procesie oceny jedynie wówczas, gdy dane historyczne obejmują okres wynoszący co najmniej trzy miesiące w odniesieniu do akcji, kwitów depozytowych, funduszy inwestycyjnych typu ETF, świadectw i innych podobnych instrumentów finansowych, oraz sześć tygodni w przypadku obligacji, strukturyzowanych produktów finansowych i instrumentów pochodnych.

Artykuł 18

Handel algorytmiczny

(art. 4 ust. 1 pkt 39 dyrektywy 2014/65/UE)

Do celów bardziej szczegółowego określenia definicji handlu algorytmicznego, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 39 dyrektywy 2014/65/UE, system uznaje się za działający przy ograniczonym lub zerowym udziale człowieka, jeżeli w odniesieniu do każdego procesu zlecenia lub opracowania wyceny lub każdego procesu służącego optymalizacji wykonywania zleceń zautomatyzowany system podejmuje decyzje na dowolnym z etapów generowania, tworzenia, przekierowywania lub wykonywania zleceń lub wycen, zgodnie z wcześniej określonymi parametrami.

Artykuł 19

Technika handlu algorytmicznego o wysokiej częstotliwości

(art. 4 ust. 1 pkt 40 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Wysoka śróddzienna liczba komunikatów, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 40 dyrektywy 2014/65/UE, obejmuje przesyłanie średnio jednej z następujących pozycji:

a) co najmniej 2 komunikatów na sekundę w odniesieniu do pojedynczego instrumentu finansowego będącego przedmiotem obrotu w systemie obrotu;

b) co najmniej 4 komunikatów na sekundę w odniesieniu do wszystkich instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu w systemie obrotu.

2. Do celów ust. 1 w obliczeniu uwzględnia się komunikaty dotyczące instrumentów finansowych, dla których istnieje płynny rynek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 rozporządzenia (UE) nr 600/2014. W obliczeniu uwzględnia się komunikaty wprowadzane w celu zawierania transakcji spełniających kryteria określone w art. 17 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE.

▼B

3. Do celów ust. 1 komunikaty wprowadzone w celu realizacji transakcji na własny rachunek są uwzględniane w obliczeniach. Komunikaty wprowadzone poprzez inne techniki handlu niż opierające się na realizacji transakcji na własny rachunek są uwzględniane w obliczeniach, jeżeli technika realizacji transakcji danej firmy jest skonstruowana tak, aby uniknąć sytuacji, w której realizacja odbywa się na własny rachunek.

4. Do celów ust. 1 przy obliczaniu wysokiej śródziennej liczby komunikatów w odniesieniu do dostawców bezpośredniego dostępu elektronicznego komunikaty składane przez ich klientów posiadających bezpośredni dostęp elektroniczny są wyłączone z obliczeń.

5. Do celów ust. 1 systemy obrotu udostępniają na żądanie danym firmom co miesiąc szacunki dotyczące średniej liczby komunikatów na sekundę, w terminie dwóch tygodni po zakończeniu każdego miesiąca kalendarzowego, uwzględniając tym samym wszystkie komunikaty przesłane w okresie poprzedzających 12 miesięcy.

Artykuł 20

Bezpośredni dostęp elektroniczny

(art. 4 ust. 1 pkt 41 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Osobę uznaje się za niemającą możliwości przekazywania drogą elektroniczną zleceń dotyczących instrumentu finansowego bezpośrednio do systemu obrotu, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 41 dyrektywy 2014/65/UE, jeżeli ta osoba nie może swobodnie decydować z dokładnością do ułamka sekundy o wprowadzeniu zlecenia i okresie obowiązywania zlecenia w tych ramach czasowych.

2. Osobę uznaje się za niemającą możliwości takiego bezpośredniego przekazywania zleceń drogą elektroniczną, jeżeli odbywa się to za pośrednictwem rozwiązań służących optymalizacji procesu wykonywania zleceń, określającego parametry zlecenia inne niż system lub systemy obrotu, do których należy przekazać zlecenie, chyba że takie rozwiązania są elementem systemów klienta, a nie systemów członka lub uczestnika rynku regulowanego lub MTF lub klienta OTF.

ROZDZIAŁ II

WYMOGI ORGANIZACYJNE

SEKCJA 1

Organizacja

Artykuł 21

Ogólne wymogi organizacyjne

(art. 16 ust. 2–10 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne spełniają następujące wymogi organizacyjne:

a) ustanawiają, wdrażają i utrzymują procedury decyzyjne i strukturę organizacyjną, które w sposób jasny i udokumentowany określają zasady sprawozdawczości oraz wyznaczają funkcje i zakresy odpowiedzialności;

▼B

b) zapewniają, by osoby zaangażowane wiedziały o procedurach, których mają obowiązek przestrzegać w celu właściwego wypełniania swoich obowiązków;

c) ustanawiają, wdrażają i utrzymują odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej służące zapewnieniu zgodności z decyzjami i procedurami na wszystkich szczeblach organizacyjnych firmy inwestycyjnej;

d) zatrudniają pracowników, którzy posiadają umiejętności, wiedzę ogólną i specjalistyczną potrzebną do wypełnienia przydzielonych im obowiązków;

e) ustanawiają, wdrażają i utrzymują efektywny system sprawozdawczości wewnętrznej i przekazywania informacji na wszystkich właściwych szczeblach organizacyjnych firmy inwestycyjnej;

f) utrzymują odpowiednią, należycie uporządkowaną dokumentację dotyczącą ich działalności gospodarczej i organizacji wewnętrznej;

g) dbają o to, by powierzenie osobom zaangażowanym wielu funkcji nie prowadziło w praktyce bądź potencjalnie do tego, że osoby te nie mogą którejś z tych funkcji wykonać w sposób należyty, uczciwy i profesjonalny.

Przy spełnianiu wymogów określonych w niniejszym ustępie firmy inwestycyjne biorą pod uwagę charakter, skalę i stopień złożoności prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, a także charakter i zasięg usług i działań inwestycyjnych wykonywanych w toku takiej działalności.

2. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują systemy i procedury, które zapewniają właściwy stopień bezpieczeństwa, rzetelności i poufności informacji, uwzględniając przy tym charakter danych informacji.

3. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują odpowiednią politykę utrzymywania ciągłości działalności gospodarczej, której celem jest zachowanie najważniejszych danych i funkcji oraz utrzymanie usług i działalności inwestycyjnej w razie przerwy w funkcjonowaniu systemów i procedur – a jeśli nie jest to możliwe – możliwie szybkie przywrócenie takich danych i funkcji oraz możliwie szybkie wznowienie usług i działalności inwestycyjnej.

4. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują strategie i procedury księgowe, które umożliwiają terminowe dostarczenie właściwemu organowi, na jego wniosek, sprawozdań finansowych, które dają prawdziwy i rzetelny obraz ich sytuacji finansowej oraz są zgodne ze wszystkimi obowiązującymi standardami i regułami rachunkowości.

5. Firmy inwestycyjne monitorują i regularnie oceniają adekwatność i skuteczność stosowanych przez siebie systemów, mechanizmów kontroli wewnętrznej i rozwiązań przyjętych zgodnie z ust. 1–4 oraz podejmują odpowiednie środki w celu wyeliminowania wszelkich nieprawidłowości.

▼B

Artykuł 22

Zgodność z przepisami

(art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują odpowiednie strategie i procedury służące wykrywaniu ryzyka niewypełnienia przez firmę jej zobowiązań wynikających z dyrektywy 2014/65/UE oraz zagrożeń, które temu towarzyszą, jak również wprowadzają odpowiednie środki i procedury, tak by ograniczyć takie ryzyko do minimum oraz umożliwić właściwym organom skuteczne wykonywanie uprawnień przysługujących im na mocy tej dyrektywy.

Firmy inwestycyjne biorą pod uwagę charakter, skalę i stopień złożoności prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, a także charakter i zasięg usług i działań inwestycyjnych wykonywanych w toku takiej działalności.

2. Firmy inwestycyjne ustanawiają i utrzymują stałą i skutecznie działającą funkcję zgodności z przepisami, która działa niezależnie i odpowiada za:

a) stałe monitorowanie i regularną ocenę adekwatności i skuteczności środków, strategii i procedur wprowadzonych zgodnie z ust. 1 akapit pierwszy oraz działań podjętych w celu wyeliminowania wszelkich nieprawidłowości w wypełnianiu przez firmę jej zobowiązań;

b) doradztwo i pomoc dla osób zaangażowanych odpowiedzialnych za wykonywanie usług i działalności inwestycyjnej, służące wypełnianiu przez firmę jej zobowiązań wynikających z dyrektywy 2014/65/UE;

c) przekazywanie kierownictwu, co najmniej raz do roku, sprawozdań dotyczących wdrażania i skuteczności ogólnego środowiska kontroli w odniesieniu do usług i działalności inwestycyjnej, zidentyfikowanych zagrożeń oraz składania sprawozdań dotyczących rozpatrywania skarg, a także podjętych lub planowanych działań naprawczych;

d) monitorowanie funkcjonowania procesu rozpatrywania skarg i uznawanie skarg za źródło istotnych informacji w kontekście ogólnych obowiązków w zakresie monitorowania.

Aby zapewnić zgodność z lit. a) i b) niniejszego ustępu, funkcja zgodności z przepisami przeprowadza ocenę, na podstawie której ustala oparty na ryzyku program monitorowania, w którym uwzględnia się wszystkie obszary świadczonych przez firmę inwestycyjną usług i działalności inwestycyjnej oraz właściwych usług dodatkowych, w tym istotne informacje zgromadzone w odniesieniu do monitorowania rozpatrywania skarg. W programie monitorowania ustala się priorytety określone na podstawie oceny ryzyka zgodności, zapewniając całościowe monitorowanie ryzyka zgodności.

▼B

3. Aby funkcja zgodności z przepisami, o której mowa w ust. 2, mogła wypełniać swoje obowiązki w sposób właściwy i niezależny, firmy inwestycyjne zapewniają spełnienie następujących warunków:

a) funkcja zgodności z przepisami dysponuje koniecznymi uprawnieniami, zasobami, wiedzą specjalistyczną i dostępem do wszystkich istotnych informacji;

b) kierownictwo wyznacza i zastępuje pracownika ds. zgodności z prawem, odpowiedzialnego za funkcję zgodności z przepisami oraz sporządzanie sprawozdań w zakresie zgodności, wymaganych na mocy dyrektywy 2014/65/UE oraz art. 25 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;

c) w przypadku wykrycia istotnego ryzyka niespełnienia przez firmę jej zobowiązań na mocy dyrektywy 2014/65/UE funkcja zgodności z przepisami składa doraźne sprawozdania bezpośrednio kierownictwu;

d) osoby zaangażowane uczestniczące w pracach funkcji zgodności z przepisami nie uczestniczą w świadczeniu usług ani wykonywaniu działań, które monitorują;

e) metoda ustalania wynagrodzenia osób zaangażowanych, które uczestniczą w pracach funkcji zgodności z przepisami, nie wpływa faktycznie ani potencjalnie na obiektywizm tych osób.

4. Firma inwestycyjna nie ma obowiązku stosowania się do przepisów ust. 3 lit. d) lub e), jeżeli potrafi wykazać, że wymóg określony w wymienionych przepisach jest nieproporcjonalny w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności gospodarczej prowadzonej przez tę firmę, a także w stosunku do charakteru i zasięgu jej usług i działań inwestycyjnych, oraz że jej funkcja zgodności z przepisami nadal działa skutecznie. W takim przypadku firma inwestycyjna ocenia, czy zagrożona jest skuteczność funkcji zgodności z przepisami. Ocena ta podlega regularnemu przeglądowi.

Artykuł 23

Zarządzanie ryzykiem

(art. 16 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne podejmują następujące działania związane z zarządzaniem ryzykiem:

a) ustanawiają, wdrażają i utrzymują odpowiednie strategie i procedury zarządzania ryzykiem służące rozpoznawaniu ryzyka związanego ze stosowanymi przez firmę działaniami, procesami i systemami, a w razie potrzeby określają akceptowany przez firmę poziom ryzyka;

b) przyjmują skuteczne uzgodnienia, procesy i mechanizmy w celu zarządzania ryzykiem związanym z działalnością firmy oraz stosowanymi przez nią procesami i systemami w oparciu o akceptowany poziom ryzyka, o którym mowa powyżej;

▼B

c) monitorują:

(i) adekwatność i skuteczność stosowanych przez firmę inwestycyjną strategii i procedur zarządzania ryzykiem;

(ii) stopień, w jakim firma inwestycyjna i osoby zaangażowane stosują się do uzgodnień, procesów i mechanizmów przyjętych zgodnie z lit. b);

(iii) adekwatność i skuteczność środków podjętych w celu wyeliminowania wszelkich nieprawidłowości w tych strategiach, procedurach, uzgodnieniach, procesach i mechanizmach, w tym niezastosowania się osób zaangażowanych do takich uzgodnień, procesów i mechanizmów lub nieprzestrzegania takich strategii lub procedur.

2. Firmy inwestycyjne – tam gdzie to właściwe i proporcjonalne w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności gospodarczej oraz do charakteru i zasięgu usług i działań inwestycyjnych wykonywanych w toku tej działalności – ustanawiają i utrzymują funkcję zarządzania ryzykiem, która działa niezależnie i wykonuje następujące zadania:

a) wdrażanie strategii i procedur, o których mowa w ust. 1;

b) składanie sprawozdań i doradzanie kierownictwu wyższego szczebla zgodnie z art. 25 ust. 2.

Jeśli firma inwestycyjna nie ustanawia i nie utrzymuje funkcji zarządzania ryzykiem, o której mowa w akapicie pierwszym, jest w stanie udowodnić na wniosek, że strategie i procedury, które przyjęła zgodnie z ust. 1, spełniają wymogi tego ustępu.

Artykuł 24

Audyt wewnętrzny

(art. 16 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmy inwestycyjne – tam, gdzie to właściwe i proporcjonalne w stosunku do charakteru, skali i stopnia złożoności działalności gospodarczej oraz do charakteru i zasięgu usług i działań inwestycyjnych wykonywanych w toku tej działalności – ustanawiają i utrzymują funkcję audytu wewnętrznego, która działa niezależnie i oddzielnie w stosunku do innych funkcji i obszarów działalności firmy inwestycyjnej, a której obowiązki polegają na:

a) ustanowieniu, wdrożeniu i utrzymywaniu planu audytu służącego badaniu i ocenianiu adekwatności i skuteczności systemów, mechanizmów kontroli wewnętrznej i uzgodnień stosowanych przez firmę inwestycyjną;

b) wydawaniu rekomendacji na podstawie wyników prac przeprowadzonych zgodnie z lit. a) oraz weryfikowaniu przestrzegania tych rekomendacji;

c) składaniu sprawozdań z audytów wewnętrznych zgodnie z art. 25 ust. 2.

▼B

Artykuł 25

Obowiązki kierownictwa wyższego szczebla

(art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne, dokonując wewnętrznego podziału zadań, zapewniają, by kierownictwo wyższego szczebla – a w stosownych przypadkach także funkcja nadzorcza – były odpowiedzialne za wypełnienie zobowiązań spoczywających na firmie na mocy dyrektywy 2014/65/UE. Kierownictwo wyższego szczebla – a w stosownych przypadkach także funkcja nadzorcza – dokonują zwłaszcza oceny i okresowego przeglądu skuteczności strategii, uzgodnień i procedur stosowanych w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z dyrektywy 2014/65/UE oraz podejmują odpowiednie środki w celu wyeliminowania ewentualnych nieprawidłowości w tym względzie.

Przy przydzielaniu istotnych funkcji wśród kierownictwa wyższego szczebla wyraźnie określa się, kto jest odpowiedzialny za nadzór nad wymogami organizacyjnymi firmy i ich utrzymywaniem. Zapewnia się aktualność rejestrów przydziału istotnych funkcji.

2. Firmy inwestycyjne zapewniają, by ich kierownictwo wyższego szczebla otrzymywało często (i nie rzadziej niż raz do roku) pisemne sprawozdania dotyczące zagadnień, o których mowa w art. 22, 23 i 24, wskazujące zwłaszcza, czy podjęto odpowiednie środki naprawcze w przypadku ewentualnych nieprawidłowości.

3. Firmy inwestycyjne zapewniają, by – w przypadku ustanowienia funkcji nadzorczej – regularnie otrzymywała ona pisemne sprawozdania dotyczące zagadnień, o których mowa w art. 22, 23 i 24.

4. Do celów niniejszego artykułu „funkcja nadzorcza” oznacza funkcję działającą w firmie inwestycyjnej, która odpowiada za nadzorowanie kierownictwa wyższego szczebla.

Artykuł 26

Rozpatrywanie skarg

(art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują skuteczne i przejrzyste strategie i procedury zarządzania skargami, służące szybkiemu rozpatrywaniu skarg klientów lub potencjalnych klientów. Firmy inwestycyjne utrzymują rejestr otrzymanych skarg i środków podjętych w celu ich rozpatrzenia.

W strategii zarządzania skargami przedstawia się wyraźne, dokładne i aktualne informacje dotyczące procesu rozpatrywania skarg. Ta strategia jest zatwierdzana przez kierownictwo firmy.

2. Firmy inwestycyjne publikują szczegółowe informacje dotyczące procesu stosowanego przy rozpatrywaniu skargi. Takie szczegółowe informacje obejmują strategię zarządzania skargami i dane kontaktowe funkcji zarządzania skargami. Stosowne informacje należy dostarczyć klientom lub potencjalnym klientom na ich wniosek lub przy przyjmowaniu skargi. Firmy inwestycyjne umożliwiają klientom i potencjalnym klientom bezpłatne wnoszenie skarg.

▼B

3. Firmy inwestycyjne ustanawiają funkcję zarządzania skargami, odpowiedzialną za badanie skarg. Tę funkcję może wykonywać funkcja zgodności z przepisami.

4. W procesie rozpatrywania skargi firmy inwestycyjne komunikują się z klientami lub potencjalnymi klientami w sposób wyraźny, prostym językiem, który jest łatwy do zrozumienia, i udzielają odpowiedzi na skargę bez zbędnej zwłoki.

5. Firmy inwestycyjne przedstawiają klientom lub potencjalnym klientom stanowisko firmy odnośnie do skargi i informują ich o przysługujących im możliwościach, w tym możliwości skierowania skargi do podmiotu zajmującego się alternatywnym rozstrzyganiem sporów, o którym mowa w art. 4 lit. h) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE ([1]) w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich, oraz o przysługującej klientowi możliwości powództwa cywilnego.

6. Firmy inwestycyjne przedstawiają informacje dotyczące skarg i ich rozpatrywania odpowiednim właściwym organom oraz, o ile to właściwe na mocy ustawodawstwa krajowego, podmiotowi zajmującemu się alternatywnym rozstrzyganiem sporów (ADR).

7. Funkcja zgodności z przepisami w firmie inwestycyjnej analizuje dane dotyczące skarg i ich rozpatrywania w celu zapewnienia wykrycia wszystkich zagrożeń lub problemów i zaradzenia im.

Artykuł 27

Strategie i praktyki w zakresie wynagrodzeń

(art. 16, 23 i 24 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne opracowują i wdrażają strategie i praktyki w zakresie wynagrodzeń na mocy odpowiednich procedur wewnętrznych, uwzględniając interesy wszystkich klientów firmy, dążąc do zapewnienia rzetelnego traktowania klientów i braku szkody dla ich interesów ze strony przyjętych przez firmę strategii w zakresie wynagrodzeń w krótkim, średnim lub długim okresie.

Strategie i praktyki w zakresie wynagrodzeń są opracowywane w taki sposób, aby nie powodować konfliktu interesów lub zachęt, które mogą skłaniać osoby zaangażowane do przedkładania własnych interesów lub interesów firmy z potencjalną szkodą dla jakiegokolwiek klienta.

2. Firmy inwestycyjne zapewniają, by ich strategie i praktyki w zakresie wynagrodzeń miały zastosowanie do wszystkich osób zaangażowanych mających bezpośredni lub pośredni wpływ na usługi inwestycyjne i dodatkowe świadczone przez firmę inwestycyjną lub jej normy zachowań, bez względu na rodzaj klientów, wskutek którego wynagrodzenie i podobne zachęty dla takich osób mogą powodować konflikt interesów skłaniający je do działania wbrew interesom jakiegokolwiek klienta firmy.

([1]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63).

▼B

3. Kierownictwo firmy inwestycyjnej, po zasięgnięciu opinii funkcji zgodności z przepisami, zatwierdza strategię w zakresie wynagrodzeń w firmie. Kierownictwo wyższego szczebla firmy inwestycyjnej jest odpowiedzialne za bieżące wdrażanie strategii w zakresie wynagrodzeń oraz monitorowanie ryzyka związanego z przestrzeganiem strategii.

4. Wynagrodzenie i podobne zachęty nie opierają się wyłącznie lub w przeważającym stopniu na ilościowych kryteriach handlowych i w pełni uwzględniają odpowiednie kryteria jakościowe odzwierciedlające zgodność z właściwymi przepisami, rzetelne traktowanie klientów oraz jakość usług świadczonych klientom.

Należy stale utrzymywać równowagę między stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia, aby struktura wynagrodzenia nie faworyzowała interesów firmy inwestycyjnej lub jej osób zaangażowanych ponad interesy jakiegokolwiek klienta.

Artykuł 28

Zakres transakcji osobistych

(art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

Do celów art. 29 i art. 37 transakcja osobista stanowi operację handlową na instrumencie finansowym przeprowadzoną przez osobę zaangażowaną lub w jej imieniu, o ile spełnione jest przynajmniej jedno z następujących kryteriów:

a) działanie osoby zaangażowanej wykracza poza zakres działań wykonywanych w ramach jej obowiązków zawodowych;

b) transakcję przeprowadza się na rachunek jednej z następujących osób:

(i) osoby zaangażowanej;

(ii) osoby, z którą osobę zaangażowaną łączą więzy pokrewieństwa albo bliskie stosunki;

(iii) osoby, w stosunku do której osoba zaangażowana ma, bezpośrednio lub pośrednio, istotny interes w danej transakcji, inny niż uzyskanie opłaty lub prowizji za jej realizację.

Artykuł 29

Transakcje osobiste

(art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują odpowiednie środki służące temu, by żadna osoba zaangażowana, która uczestniczy w działalności mogącej wywołać konflikt interesów lub która z tytułu działalności prowadzonej w imieniu firmy ma dostęp do informacji poufnych w rozumieniu art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 lub innych poufnych informacji dotyczących klientów lub transakcji zawieranych z udziałem klientów lub na ich rzecz, nie podejmowała żadnej z czynności wskazanych w ust. 2, 3 i 4.

▼B

2. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby osoby zaangażowane nie zawierały transakcji osobistej, która spełnia co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

a) jest w odniesieniu do danej osoby objęta zakazem na mocy rozporządzenia (UE) nr 596/2014;

b) łączy się z nieuprawnionym lub nieprawidłowym ujawnieniem informacji poufnych;

c) koliduje lub może kolidować z jakimkolwiek zobowiązaniem firmy inwestycyjnej wynikającym z dyrektywy 2014/65/UE.

3. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby osoby zaangażowane nie doradzały ani nie zalecały innym osobom, w zakresie wykraczającym poza właściwy tryb wykonywania obowiązków zawodowych lub zakontraktowanych usług, zawarcia transakcji na instrumentach finansowych, która, gdyby stanowiła transakcję osobistą osoby zaangażowanej, byłaby objęta przepisami ust. 2 lub art. 37 ust. 2 lit. a) lub b), lub art. 67 ust. 3.

4. Nie naruszając przepisów art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 596/2014, firmy inwestycyjne zapewniają, by osoby zaangażowane nie ujawniały innej osobie informacji lub opinii w zakresie wykraczającym poza normalny tryb wykonywania obowiązków zawodowych lub zakontraktowanych usług, jeśli osoba zaangażowana wie lub ma uzasadnione podstawy, aby przypuszczać, że ujawnienie takich informacji lub opinii pozwoli lub może pozwolić tej innej osobie na podjęcie jednego z następujących kroków:

a) zawarcie transakcji na instrumencie finansowym, która gdyby stanowiła transakcję osobistą osoby zaangażowanej byłaby objęta przepisami ust. 2 lub 3 lub art. 37 ust. 2 lit. a) lub b), lub art. 67 ust. 3;

b) doradzanie innej osobie lub nakłanianie jej do zawarcia takiej transakcji.

5. Środki wymagane na mocy ust. 1 służą temu, by:

a) każda osoba zaangażowana objęta zakresem ust. 1, 2, 3 i 4 była świadoma ograniczeń dotyczących transakcji osobistych oraz środków ustanowionych przez firmę inwestycyjną w związku z transakcjami osobistymi i ujawnianiem informacji zgodnie z ust. 1, 2, 3 i 4;

b) firma była szybko informowana o każdej transakcji osobistej zawartej przez osobę zaangażowaną albo poprzez zgłoszenie takiej transakcji, albo za sprawą innych procedur umożliwiających jej stwierdzenie;

c) prowadzono rejestr zgłoszonych firmie lub stwierdzonych przez nią transakcji osobistych, w tym zezwoleń lub zakazów wydanych w związku z taką transakcją.

▼B

W przypadku umów outsourcingu firma inwestycyjna zapewnia, by podmiot, któremu zleca w drodze outsourcingu wykonanie działalności, prowadził rejestr transakcji osobistych zawieranych przez wszystkie osoby zaangażowane oraz by na wniosek firmy inwestycyjnej bezzwłocznie przekazywał jej informacje na ten temat;

6. Ustępy 1–5 nie mają zastosowania do następujących transakcji osobistych:

a) transakcji osobistych wykonywanych w ramach usługi dyskrecjonalnego zarządzania portfelem, jeśli nie są poprzedzone korespondencją na temat transakcji pomiędzy zarządzającym portfelem a osobą zaangażowaną lub inną osobą, na rachunek której zawiera się transakcję;

b) transakcji osobistych dotyczących przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) lub AFI podlegających zgodnie z prawem krajowym nadzorowi państwa członkowskiego, które wymaga równoważnego poziomu dywersyfikacji ryzyka związanego z aktywami, w sytuacji gdy osoba zaangażowana i każda inna osoba, na rachunek której dokonuje się transakcji, nie uczestniczą w zarządzaniu tym przedsiębiorstwem.

SEKCJA 2

Outsourcing

Artykuł 30

Zakres podstawowych i istotnych funkcji operacyjnych

(art. 16 ust. 2 i art. 16 ust. 5 akapit pierwszy dyrektywy 2014/65/UE)

1. Do celów art. 16 ust. 5 akapit pierwszy dyrektywy 2014/65/UE funkcje operacyjne uznaje się za funkcje o podstawowym lub istotnym znaczeniu, o ile błąd lub niepowodzenie w ich wykonaniu zagrażałyby w sposób istotny ciągłości wypełniania przez firmę inwestycyjną warunków zezwolenia lub spoczywających na niej innych zobowiązań wynikających z dyrektywy 2014/65/UE lub też zagrażałaby jej wynikom finansowym, niezawodności lub ciągłości wykonywanych przez nią usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej.

2. Bez uszczerbku dla znaczenia jakiejkolwiek innej funkcji następujących funkcji nie uznaje się za mające podstawowe lub istotne znaczenie do celów ust. 1:

a) usługi doradztwa świadczone na rzecz firmy i inne usługi niebędące częścią działalności inwestycyjnej firmy, w tym świadczenie na rzecz firmy usług w zakresie doradztwa prawnego, szkolenie personelu, fakturowanie oraz ochrona obiektów i pracowników firmy;

b) zakup znormalizowanych usług, w tym usług związanych z dostarczaniem informacji rynkowych i notowań.

▼B

Artykuł 31

Outsourcing podstawowych lub istotnych funkcji operacyjnych

(art. 16 ustęp 2 i art. 16 ust. 5 akapit pierwszy dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne zlecające w drodze outsourcingu podstawowe lub istotne funkcje operacyjne zachowują pełną odpowiedzialność za wykonanie wszystkich spoczywających na nich zobowiązań wynikających z dyrektywy 2014/65/UE i spełniają następujące warunki:

a) outsourcing nie prowadzi do delegowania przez kierownictwo wyższego szczebla swoich obowiązków;

b) stosunek i zobowiązania firmy inwestycyjnej wobec swoich klientów, wynikające z przepisów dyrektywy 2014/65/UE, nie ulegają zmianie;

c) outsourcing nie osłabia warunków, jakie musi spełnić firma inwestycyjna, aby uzyskać i utrzymać zezwolenie zgodnie z art. 5 dyrektywy 2014/65/UE;

d) żaden z innych warunków, na podstawie których udzielono firmie zezwolenia, nie przestaje obowiązywać ani nie ulega zmianie.

2. Firmy inwestycyjne zawierają z usługodawcami umowy outsourcingu, których przedmiotem są funkcje operacyjne o podstawowym lub istotnym znaczeniu, zarządzają nimi i rozwiązują je z należytą wprawą, rozwagą i starannością oraz podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia spełnienia następujących warunków:

a) usługodawca ma umiejętności, możliwości, należyte zasoby, odpowiednią strukturę organizacyjną sprzyjającą wykonywaniu zleconych w drodze outsourcingu funkcji oraz wszelkie wymagane prawem zezwolenia do wykonania zleconych funkcji w sposób niezawodny i profesjonalny;

b) usługodawca wykonuje zlecone w drodze outsourcingu usługi skutecznie i zgodnie z mającym zastosowanie prawem i wymogami regulacyjnymi; w tym celu firma ustanawia metody i procedury oceny standardu działania usługodawcy oraz bieżącego przeglądu świadczonych przez niego usług;

c) usługodawca właściwie nadzoruje wykonywanie zleconych w drodze outsourcingu funkcji oraz odpowiednio zarządza ryzykiem związanym z outsourcingiem;

d) podejmowane są odpowiednie działania, jeśli okaże się, że usługodawca może nie wykonywać zleconych mu funkcji w sposób skuteczny lub zgodny z mającymi zastosowanie przepisami i wymogami regulacyjnymi;

▼B

e) firma inwestycyjna skutecznie nadzoruje wykonywanie zleconych w drodze outsourcingu funkcji lub usług i zarządza ryzykiem związanym z outsourcingiem; w tym celu firma zachowuje niezbędną wiedzę specjalistyczną i zasoby pozwalające na efektywne nadzorowanie zleconych w drodze outsourcingu funkcji i zarządzanie tym ryzykiem;

f) usługodawca ujawnia firmie inwestycyjnej wszelkie fakty mogące w sposób istotny wpłynąć na wykonanie zleconych mu w drodze outsourcingu funkcji w sposób skuteczny i zgodny z mającymi zastosowanie przepisami i wymogami regulacyjnymi;

g) firma inwestycyjna ma możliwość rozwiązania w razie konieczności ze skutkiem natychmiastowym, jeśli leży to w interesie jej klientów, umowy outsourcingu bez szkody dla ciągłości i jakości usług świadczonych na rzecz klientów;

h) usługodawca współpracuje z właściwymi organami firmy inwestycyjnej w związku z funkcjami będącymi przedmiotem outsourcingu;

i) firma inwestycyjna, jej audytorzy i odpowiednie właściwe organy mają skuteczny dostęp do danych związanych z funkcjami będącymi przedmiotem outsourcingu oraz do odpowiedniego lokalu przedsiębiorstwa usługodawcy, o ile jest to niezbędne w celu sprawowania skutecznego nadzoru zgodnie z niniejszym artykułem, a właściwe organy mają możliwość korzystania z tego prawa dostępu;

j) usługodawca chroni wszelkie poufne informacje dotyczące firmy inwestycyjnej i jej klientów;

k) firma inwestycyjna i usługodawca ustanawiają, wdrażają i utrzymują plan awaryjny przewidujący sposoby odzyskiwania danych w przypadkach awarii wywołanych katastrofą oraz prowadzą okresowe testy narzędzi archiwizacji, tam gdzie to konieczne, biorąc pod uwagę funkcję, usługę lub działalność będące przedmiotem outsourcingu;

l) firma inwestycyjna zapewnia utrzymanie ciągłości i jakości funkcji lub usług zleconych w drodze outsourcingu również w przypadku zakończenia outsourcingu, bądź poprzez przeniesienie funkcji lub usług zleconych w drodze outsourcingu na inną osobę trzecią, bądź poprzez wykonywanie ich samodzielnie.

3. Odpowiednie prawa i obowiązki firm inwestycyjnych i usługodawcy są w sposób jasny rozdzielone i określone w pisemnej umowie. Firma inwestycyjna zachowuje zwłaszcza swoje prawo do udzielania instrukcji i zakończenia outsourcingu, prawo do informacji oraz prawo do inspekcji i dostępu do ksiąg oraz pomieszczeń. W umowie zastrzega się, że outsourcing realizowany przez usługodawcę odbywa się wyłącznie za pisemną zgodą firmy inwestycyjnej.

4. W przypadku gdy firma inwestycyjna i usługodawca są członkami tej samej grupy, firma inwestycyjna może w celu dostosowania się do przepisów niniejszego artykułu oraz art. 32 uwzględniać stopień kontroli, jaką sprawuje nad usługodawcą, oraz zakres, w jakim może wpływać na jego działania.

▼B

5. Firmy inwestycyjne udostępniają na wniosek właściwemu organowi wszelkie informacje umożliwiające temu organowi nadzorowanie zgodności zleconych w drodze outsourcingu funkcji z wymogami dyrektywy 2014/65/UE i jej środków wykonawczych.

Artykuł 32

Usługodawcy zlokalizowani w państwach trzecich

(art. 16 ust. 2 i art. 16 ust. 5 akapit pierwszy dyrektywy 2014/65/UE)

1. Oprócz wymogów określonych w art. 31, w przypadku gdy firma inwestycyjna zleca usługodawcy zlokalizowanemu w państwie trzecim funkcje związane z usługą inwestycyjną polegającą na zarządzaniu portfelem klienta, taka firma inwestycyjna zapewnia spełnienie następujących warunków:

a) usługodawca posiada zezwolenie lub jest zarejestrowany w swoim państwie macierzystym na potrzeby świadczenia takiej usługi oraz podlega skutecznemu nadzorowi właściwego organu w tym państwie trzecim;

b) istnieje odpowiednia umowa o współpracy między właściwym organem firmy inwestycyjnej a organem nadzoru usługodawcy.

2. W umowie o współpracy, o której mowa w ust. 1 lit. b), zastrzega się, że właściwe organy firmy inwestycyjnej są w stanie co najmniej:

a) uzyskać, na wniosek, informacje niezbędne do realizacji ich zadań z zakresu nadzoru określonych w dyrektywie 2014/65/UE i rozporządzeniu (UE) nr 600/2014;

b) uzyskać dostęp do przechowywanych w państwie trzecim dokumentów istotnych do celów wykonywania ich zadań z zakresu nadzoru;

c) niezwłocznie otrzymywać informacje od organu nadzoru w państwie trzecim do celów zbadania przypadków jawnego naruszania wymogów określonych w dyrektywie 2014/65/UE oraz w jej środkach wykonawczych i w rozporządzeniu (UE) nr 600/2014;

d) współpracować w odniesieniu do egzekwowania prawa zgodnie z prawem krajowym i międzynarodowym mającym zastosowanie do organu nadzoru państwa trzeciego oraz właściwych organów w Unii w przypadkach naruszenia wymogów określonych w dyrektywie 2014/65/UE i jej środkach wykonawczych oraz w odnośnym prawie krajowym.

3. Właściwe organy publikują na swojej stronie internetowej listę organów nadzoru w państwach trzecich, z którymi łączy je umowa o współpracy, o której mowa w ust. 1 lit. b).

Właściwe organy uaktualniają umowy o współpracy zawarte przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia w okresie sześciu miesięcy od tej daty.

▼B

SEKCJA 3

Konflikty interesów

Artykuł 33

Konflikty interesów potencjalnie zagrażające interesom klientów

(art. 16 ust. 3 i art. 23 dyrektywy 2014/65/UE)

W celu określenia rodzajów konfliktów interesów, które powstają w trakcie świadczenia usług inwestycyjnych i usług dodatkowych albo obu tych rodzajów usług łącznie, i których istnienie może zaszkodzić interesom klienta, firmy inwestycyjne biorą pod uwagę, na zasadzie kryteriów minimalnych, to, czy samej firmy inwestycyjnej, osoby zaangażowanej bądź osoby bezpośrednio lub pośrednio powiązanej z firmą stosunkiem kontroli dotyczy jedna z poniższych sytuacji, niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem świadczenia usług inwestycyjnych lub dodatkowych albo wykonywania działalności inwestycyjnej, czy też wynika z innych przyczyn:

a) taka firma lub osoba mogą osiągnąć zysk finansowy lub uniknąć straty finansowej kosztem klienta;

b) taka firma lub osoba mają interes w określonym wyniku usługi świadczonej na rzecz klienta lub transakcji przeprowadzanej w imieniu klienta, który to interes jest rozbieżny z interesem klienta;

c) taka firma lub osoba mają powody natury finansowej lub innej do tego, by ponad interes danego klienta przedkładać interes innego klienta lub grupy klientów;

d) taka firma lub osoba prowadzą taką samą działalność, jak klient;

e) taka firma lub osoba otrzymują lub otrzymają od osoby innej niż dany klient, w związku z usługą świadczoną na rzecz tego klienta, zachętę w postaci korzyści pieniężnych lub niepieniężnych lub usług.

Artykuł 34

Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów

(art. 16 ust. 3 i art. 23 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują skuteczną politykę przeciwdziałania konfliktom interesów, sformułowaną na piśmie i odpowiednio dostosowaną do rozmiaru i struktury organizacyjnej firmy, a także do charakteru, skali i złożoności prowadzonej przez nią działalności.

W przypadku gdy dana firma jest członkiem grupy, zasady takiej polityki uwzględniają również okoliczności, z których firma zdaje sobie sprawę lub powinna sobie zdawać sprawę, a które mogą wywołać konflikt interesów wynikający ze struktury i działalności gospodarczej innych członków grupy.

▼B

2. Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów ustanowiona zgodnie z ust. 1 pozwala przynajmniej na:

a) rozpoznanie okoliczności, które, w odniesieniu do konkretnych usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej oraz usług dodatkowych wykonywanych przez firmę inwestycyjną lub w jej imieniu, stanowią lub mogą wywołać konflikt interesów zagrażający interesom jednego lub kilku klientów;

b) określenie procedur, których należy przestrzegać, i środków, które należy przyjąć, w celu zapobiegania takim konfliktom lub zarządzania nimi.

3. Procedury i środki, o których mowa w ust. 2 lit. b), służą temu, by osoby zaangażowane, które uczestniczą w różnego rodzaju działalności gospodarczej związanej z ryzykiem wystąpienia konfliktu interesów w rodzaju tego, o którym mowa w ust. 2 lit. a), wykonywały taką działalność, będąc niezależne w stopniu adekwatnym do rozmiaru i działalności danej firmy inwestycyjnej i grupy, do której ona należy, a także do ryzyka zaszkodzenia interesom klienta.

Na potrzeby ust. 2 lit. b) do procedur, których należy przestrzegać, i środków, które należy przyjąć, zaliczają się co najmniej te elementy spośród wymienionych w poniższym wykazie, które są konieczne do tego, by dana firma mogła zapewnić wymagany stopień niezależności:

a) skuteczne procedury zapobiegania wymianie informacji lub kontrolowania takiej wymiany między osobami zaangażowanymi, które uczestniczą w działalności związanej z ryzykiem wystąpienia konfliktu interesów, w przypadku gdy taka wymiana informacji może zaszkodzić interesom jednego lub kilku klientów;

b) oddzielny nadzór nad osobami zaangażowanymi, które w ramach swoich podstawowych zadań prowadzą działalność w imieniu lub świadczą usługi na rzecz klientów, których interesy mogą ze sobą kolidować, lub którzy w inny sposób reprezentują różne, potencjalnie sprzeczne interesy (w tym interesy firmy);

c) usunięcie wszelkich bezpośrednich powiązań między wynagrodzeniem osób zaangażowanych, które wykonują głównie jeden typ działalności, a wynagrodzeniem innych osób zaangażowanych, które wykonują głównie inny typ działalności, lub dochodami generowanymi przez takie inne osoby, gdy w związku z tymi dwoma rodzajami działalności może powstać konflikt interesów;

d) środki pozwalające wyeliminować lub ograniczyć niepożądany wpływ jakichkolwiek osób na sposób wykonywania usług lub działań inwestycyjnych i dodatkowych przez osobę zaangażowaną;

e) środki pozwalające wyeliminować lub ograniczyć równoczesne bądź następujące po sobie przypadki uczestniczenia osoby zaangażowanej w usługach lub działaniach inwestycyjnych lub dodatkowych, gdy uczestnictwo takie może negatywnie wpłynąć na możliwość właściwego zarządzania konfliktami interesów.

▼B

4. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby ujawnianie informacji klientom zgodnie z art. 23 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE stanowiło środek ostateczny stosowany wyłącznie w przypadku, gdy skuteczne rozwiązania organizacyjne i administracyjne wprowadzone przez firmę inwestycyjną w celu zapobiegania konfliktom interesów lub zarządzania nimi zgodnie z art. 23 dyrektywy 2014/65/UE nie są wystarczające w celu zapewnienia z należytą pewnością, aby ryzyko szkody dla interesów klienta nie występowało.

Przy ujawnianiu informacji jasno wskazuje się, że rozwiązania organizacyjne i administracyjne ustanowione przez firmę inwestycyjną w celu zapobieżenia temu konfliktowi lub zarządzania nim nie są wystarczające do zapewnienia z należytą pewnością, aby ryzyko szkody dla interesów klienta nie występowało. Ujawniana informacja zawiera szczegółowy opis konfliktów interesów powstających przy świadczeniu usług inwestycyjnych lub dodatkowych, z uwzględnieniem charakteru klienta, któremu informacja jest ujawniana. W opisie tym wyjaśnia się ogólny charakter i źródła konfliktów interesów, a także ryzyko grożące klientowi wskutek konfliktów interesów oraz kroki podjęte w celu ograniczenia takiego ryzyka, przy zachowaniu wystarczającego stopnia szczegółowości pozwalającego temu klientowi podjąć świadomą decyzję w odniesieniu do usługi inwestycyjnej lub dodatkowej w kontekście, w którym te konflikty interesów się pojawiają.

5. Firmy inwestycyjne oceniają, przynajmniej raz do roku, politykę przeciwdziałania konfliktom interesów ustanowioną zgodnie z ust. 1–4 i dokonują jej okresowych przeglądów oraz podejmują wszelkie odpowiednie kroki w celu wyeliminowania wszelkich uchybień. Opieranie się na ujawnianiu konfliktów interesów w nadmiernym stopniu stanowi uchybienie w zakresie polityki przeciwdziałania konfliktom interesów firmy inwestycyjnej.

Artykuł 35

Rejestr usług lub działalności wywołujących szkodliwy dla klientów konflikt interesów

(art. 16 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmy inwestycyjne prowadzą i regularnie uaktualniają rejestr tych rodzajów usług inwestycyjnych, usług dodatkowych oraz działalności inwestycyjnej wykonywanych przez samą firmę lub w jej imieniu, w odniesieniu do których zaistniał lub może zaistnieć (w przypadku usług i działalności będących w toku) konflikt interesów połączony z zagrożeniem dla interesów jednego lub kilku klientów.

Kierownictwo wyższego szczebla otrzymuje często (i nie rzadziej niż raz do roku) pisemne sprawozdania dotyczące sytuacji, o których mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 36

Badania inwestycyjne i publikacje handlowe

(art. 24 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Do celów art. 37 badania inwestycyjne oznaczają badania lub inne informacje bezpośrednio lub pośrednio zalecające lub sugerujące strategię inwestycyjną, dotyczące jednego lub kilku instrumentów finansowych lub emitentów instrumentów finansowych, obejmujące każdą opinię na temat obecnej lub przyszłej wartości lub ceny takich instrumentów, przeznaczone dla kanałów dystrybucyjnych lub ogółu społeczeństwa, w odniesieniu do których spełnione są następujące warunki:

▼B

a) te badania lub informacje są oznaczone lub określane jako badania inwestycyjne lub podobnie albo w inny sposób przedstawiane jako obiektywne lub niezależne wyjaśnienie spraw zawartych w rekomendacji;

b) skierowanie przez firmę inwestycyjną danej rekomendacji do klienta nie byłoby świadczeniem usług doradztwa inwestycyjnego do celów dyrektywy 2014/65/UE.

2. Rekomendacje w rodzaju tych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 35 rozporządzenia (UE) nr 596/2014, które nie spełniają warunków określonych w ust. 1, traktuje się jako publikacje handlowe do celów dyrektywy 2014/65/UE, a firmy inwestycyjne, które opracowują lub rozpowszechniają taką rekomendację zapewniają jej wyraźne określenie właśnie jako publikacji handlowej.

Ponadto firmy zapewniają, aby każda taka rekomendacja zawierała jasne i wyraźne oświadczenie, że (a w przypadku rekomendacji ustnych – wzmiankę, z której wynika, że) nie została ona przygotowana zgodnie z wymogami prawnymi zapewniającymi niezależność badań inwestycyjnych i że nie podlega żadnym zakazom w zakresie rozpowszechniania badań inwestycyjnych.

Artykuł 37

Dodatkowe wymogi organizacyjne związane z badaniami inwestycyjnymi lub publikacjami handlowymi

(art. 16 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne, które na własną odpowiedzialność lub na odpowiedzialność członka grupy, do której należą, wykonują lub zlecają wykonanie badań inwestycyjnych przeznaczonych do rozpowszechnienia wśród klientów firmy lub ogółu społeczeństwa albo takich, które później mogą być w ten sposób rozpowszechnione, zapewniają wprowadzenie w życie wszystkich środków określonych w art. 34 ust. 3 w odniesieniu do analityków finansowych uczestniczących w wykonywaniu badań inwestycyjnych i innych osób zaangażowanych, których obowiązki lub interesy handlowe mogą kolidować z interesami osób, wśród których rozpowszechniane są badania inwestycyjne.

Obowiązki określone w akapicie pierwszym mają zastosowanie także do rekomendacji, o których mowa w art. 36 ust. 2.

2. Firmy inwestycyjne, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, dysponują rozwiązaniami służącymi zapewnieniu spełnienia następujących warunków:

a) analitycy finansowi i inne osoby zaangażowane nie zawierają transakcji osobistych ani nie prowadzą operacji handlowych – innych niż te, w których występują jako animatorzy rynku, działający w dobrej wierze i w normalnym trybie czynności typowych dla animatorów rynku, lub wykonują niezamówione zlecenie klienta w imieniu innej osoby, w tym firmy inwestycyjnej – na instrumentach finansowych, których dotyczą badania inwestycyjne, ani na żadnych innych powiązanych instrumentach finansowych, posiadając wiedzę na temat prawdopodobnego terminarza lub treści takich badań inwestycyjnych, a wiedza ta nie jest publicznie dostępna lub nie jest dostępna klientom i nie można jej łatwo wywnioskować z dostępnych informacji, dopóki odbiorcy badań nie uzyskają odpowiedniej możliwości działania na podstawie takich badań;

▼B

b) w okolicznościach nieobjętych zakresem lit. a) analitycy finansowi i inne osoby zaangażowane uczestniczące w wykonywaniu badań inwestycyjnych nie zawierają transakcji osobistych na instrumentach finansowych, których dotyczą badania inwestycyjne, ani na żadnych innych powiązanych instrumentach finansowych, gdy transakcje te są sprzeczne z bieżącymi rekomendacjami, z wyjątkiem okoliczności szczególnych i za pisemną zgodą członka firmowej komórki prawnej lub komórki ds. nadzoru zgodności z prawem;

c) istnieje fizyczne oddzielenie analityków finansowych uczestniczących w wykonywaniu badań inwestycyjnych od innych osób zaangażowanych, których obowiązki lub interesy handlowe mogą kolidować z interesami osób, wśród których rozpowszechniane są badania inwestycyjne lub, w przypadku gdy jest to uważane za niewłaściwe ze względu na rozmiar i strukturę organizacyjną firmy, a także na charakter, skalę i złożoność prowadzonej przez nią działalności, ustanowienie i wprowadzenie innych odpowiednich barier informacyjnych;

d) firmy inwestycyjne, analitycy finansowi i inne osoby zaangażowane uczestniczące w wykonywaniu badań inwestycyjnych nie przyjmują zachęt od osób i podmiotów, które mają istotny interes w przedmiocie badań inwestycyjnych;

e) firmy inwestycyjne, analitycy finansowi i inne osoby zaangażowane uczestniczące w wykonywaniu badań inwestycyjnych nie obiecują emitentom obrania korzystnego dla nich zakresu badań;

f) przed rozpowszechnieniem wyników badań inwestycyjnych emitenci, osoby zaangażowane inne niż analitycy finansowi i jakiekolwiek inne osoby nie mają zezwolenia na wgląd do projektów takich badań w celu sprawdzenia dokładności zawartych w nich faktów ani w żadnym celu innym niż sprawdzenie zgodności ze zobowiązaniami prawnymi firmy w przypadku, gdy takie projekty zawierają rekomendację lub cenę docelową.

Do celów niniejszego ustępu „powiązany instrument finansowy” oznacza instrument finansowy, którego cena zależy w dużym stopniu od ruchów cenowych innego instrumentu finansowego stanowiącego przedmiot badań inwestycyjnych (w tym instrument pochodny od tego drugiego instrumentu finansowego).

3. Firmy inwestycyjne rozpowszechniające badania inwestycyjne wykonane przez inną osobę wśród ogółu społeczeństwa lub klientów są zwolnione z obowiązku przestrzegania przepisów ust. 1, o ile spełnione są poniższe kryteria:

a) osoba wykonująca badania inwestycyjne nie jest członkiem grupy, do której należy firma inwestycyjna;

b) firma inwestycyjna nie wprowadza istotnych zmian do rekomendacji zawartych w badaniach inwestycyjnych;

c) firma inwestycyjna nie przedstawia badań inwestycyjnych jako wykonanych przez siebie;

d) firma inwestycyjna sprawdza, czy wykonawca badań podlega wymogom równoważnym w stosunku do wymogów niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do wykonywania badań lub czy ustanowił politykę, w ramach której wyznaczono takie wymogi.

▼B

Artykuł 38

Dodatkowe wymogi ogólne dotyczące gwarantowania emisji lub subemisji

(art. 16 ust. 3, art. 23 i 24 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Przed przyjęciem upoważnienia dotyczącego zarządzania ofertą firmy inwestycyjne doradzające w zakresie strategii finansowania przedsiębiorstw, jak określono w załączniku I sekcja B pkt 3, i świadczące usługę gwarantowania emisji lub subemisji instrumentów finansowych, dysponują rozwiązaniami pozwalającymi przekazać klientowi będącemu emitentem:

a) informacje o różnych możliwościach finansowania udostępnianych przez firmę oraz o kwocie opłat transakcyjnych powiązanych z każdą taką możliwością;

b) informacje o terminarzu i procesie udzielania porad dotyczących finansowania przedsiębiorstw, które odnoszą się do wyceny oferty;

c) informacje o terminarzu i procesie udzielania porad dotyczących finansowania przedsiębiorstw, które odnoszą się do złożenia oferty;

d) szczegółowe informacje dotyczące wybranych inwestorów, którym firma zamierza zaoferować instrumenty finansowe;

e) informacje o stanowiskach osób zaangażowanych zajmujących się świadczeniem usług doradczych dotyczących finansowania przedsiębiorstw, które odnoszą się do ceny i przydziału instrumentów finansowych, oraz o działach, w których są one zatrudnione; oraz

f) informacje o rozwiązaniach firmowych pozwalających zapobiegać konfliktom interesów lub zarządzać konfliktami interesów, które mogą powstać w przypadku subemisji przez firmę odpowiednich instrumentów finansowych na rzecz jej klientów inwestycyjnych lub na własny rachunek.

2. Firmy inwestycyjne dysponują scentralizowanym procesem rozpoznawania wszystkich operacji gwarantowania emisji lub subemisji realizowanych przez firmę oraz rejestrują takie informacje, w tym datę poinformowania firmy o potencjalnych operacjach gwarantowania emisji lub subemisji. Firmy rozpoznają wszystkie potencjalne konflikty interesów wynikające z innych działań firmy inwestycyjnej lub grupy oraz wprowadzają odpowiednie procedury zarządcze. Jeśli firma inwestycyjna nie może zarządzać konfliktem interesów w drodze wdrożenia odpowiednich procedur, firma inwestycyjna nie realizuje danej operacji.

3. Firmy inwestycyjne oferujące usługi wykonywania i usługi badawcze oraz prowadzące działania w zakresie gwarantowania emisji i subemisji zapewniają wdrożenie odpowiednich mechanizmów kontroli w celu zarządzania wszystkimi potencjalnymi konfliktami interesów między tymi działaniami a jej różnymi klientami korzystającymi z tych usług.

▼B

Artykuł 39

Dodatkowe wymogi dotyczące wyceny ofert w związku z emisją instrumentów finansowych

(art. 16 ust. 3, art. 23 i 24 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne dysponują systemami, mechanizmami kontroli i procedurami pozwalającymi na rozpoznawanie konfliktów interesów, zapobieganie im oraz zarządzanie konfliktami interesów, które powstają w związku z możliwym zaniżeniem lub zawyżeniem ceny emisji lub uczestnictwem w tym procesie zaangażowanych stron. W szczególności firmy inwestycyjne jako minimalny wymóg ustanawiają, wdrażają i utrzymują wewnętrzne rozwiązania służące jednoczesnemu zapewnieniu:

a) aby wycena oferty nie promowała interesów innych klientów lub własnych interesów firmy w sposób, który może kolidować z interesami klienta będącego emitentem; oraz

b) zapobiegania sytuacji lub zarządzania sytuacją, w której osoby odpowiedzialne za świadczenie usług na rzecz klientów inwestycyjnych firmy są bezpośrednio zaangażowane w podejmowanie decyzji w sprawie udzielania klientowi będącemu emitentem porad dotyczących finansowania przedsiębiorstw, które odnoszą się do wyceny.

2. Firmy inwestycyjne przekazują klientom informacje na temat sposobu formułowania rekomendacji w sprawie ceny oferty oraz terminarza. Firma zwłaszcza przekazuje klientowi będącemu emitentem informacje oraz nawiązuje z nim współpracę w zakresie strategii zabezpieczania i stabilizacji, które zamierza realizować w odniesieniu do oferty, w tym w zakresie ewentualnego wpływu tych strategii na interesy klienta będącego emitentem. W toku procesu oferty firmy podejmują także wszelkie uzasadnione działania w celu informowania klienta będącego emitentem o rozwoju sytuacji dotyczącej wyceny oferty.

Artykuł 40

Dodatkowe wymogi dotyczące subemisji

(art. 16 ust. 3, art. 23 i 24 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne dokonujące subemisji instrumentów finansowych ustanawiają, wdrażają i utrzymują skuteczne rozwiązania w celu zapobiegania niewłaściwemu wpływowi jakichkolwiek dotychczasowych lub przyszłych stosunków na rekomendacje dotyczące subemisji.

2. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują skuteczne wewnętrzne rozwiązania w celu zapobiegania konfliktom interesów lub zarządzania konfliktami interesów, które powstają gdy osoby odpowiedzialne za świadczenie usług na rzecz klientów inwestycyjnych firmy uczestniczą bezpośrednio w podejmowaniu decyzji na temat rekomendacji wydawanych klientowi będącemu emitentem w sprawie alokacji.

3. Firmy inwestycyjne nie przyjmują żadnych płatności ani korzyści od osób trzecich, chyba że takie płatności lub korzyści są zgodne z wymogami dotyczącymi zachęt zawartymi w art. 24 dyrektywy 2014/65/UE. W szczególności poniższe praktyki uważa się za niezgodne z tymi wymogami, a przez to nieakceptowalne:

▼B

a) alokacja dokonywana w celu zachęcenia do uiszczenia nieproporcjonalnie wysokich opłat z tytułu niepowiązanych usług świadczonych przez firmę inwestycyjną („laddering”), takich jak nieproporcjonalnie wysokie opłaty lub prowizje uiszczane przez klienta inwestycyjnego lub nieproporcjonalnie duże wolumeny transakcji przy normalnych poziomach prowizji oferowane przez klienta inwestycyjnego jako wynagrodzenie z tytułu alokacji emisji;

b) alokacja dokonywana na rzecz pracownika zajmującego wyższe stanowisko wykonawcze lub członka organu dotychczasowego lub potencjalnego klienta będącego emitentem jako wynagrodzenie z tytułu przyznania w przyszłości lub w przeszłości transakcji w zakresie finansowania przedsiębiorstw („spinning”);

c) alokacja, która jest w sposób wyraźny lub dorozumiany uwarunkowana otrzymaniem przyszłych zleceń lub zakupem jakichkolwiek innych usług od firmy inwestycyjnej przez klienta inwestycyjnego lub jakikolwiek podmiot, w którym inwestor jest członkiem organu.

4. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują politykę alokacji, która określa proces opracowywania rekomendacji dotyczących alokacji. Politykę alokacji należy przekazać klientowi będącemu emitentem przed wyrażeniem zgody na podjęcie się świadczenia jakichkolwiek usług subemisji. W polityce określa się odpowiednie informacje, które są dostępne na tym etapie, na temat proponowanej metodologii alokacji dla danej emisji.

5. Firmy inwestycyjne zapraszają klienta będącego emitentem do rozmów na temat procesu subemisji, tak aby firma była w stanie zdać sobie sprawę z interesów i celów klienta oraz je zrozumieć. Firma inwestycyjna uzyskuje zgodę klienta będącego emitentem na proponowaną alokację w podziale na rodzaj klienta i w odniesieniu do transakcji realizowanej zgodnie z polityką alokacji.

Artykuł 41

Dodatkowe wymogi dotyczące doradztwa, dystrybucji i subemisji własnych instrumentów finansowych

(art. 16 ust. 3, art. 23 i 24 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne dysponują systemami, mechanizmami kontroli i procedurami pozwalającymi na rozpoznawanie konfliktów interesów oraz zarządzanie konfliktami interesów, które powstają przy świadczeniu usługi inwestycyjnej klientowi inwestycyjnemu w celu uczestnictwa w nowej emisji, w przypadku gdy firma inwestycyjna otrzymuje prowizje, opłaty lub jakiekolwiek korzyści pieniężne lub niepieniężne w związku z organizacją emisji. Wszelkie prowizje, opłaty lub korzyści pieniężne lub niepieniężne muszą być zgodne z wymogami art. 24 ust. 7, art. 24 ust. 8 i art. 24 ust. 9 dyrektywy 2014/65/UE oraz zostać odnotowane w polityce przeciwdziałania konfliktom interesów firmy inwestycyjnej i odzwierciedlone w firmowych rozwiązaniach dotyczących zachęt.

▼B

2. Firmy inwestycyjne uczestniczące w subemisji instrumentów finansowych wyemitowanych przez nie same lub przez podmioty należące do tej samej grupy, na rzecz ich własnych klientów, w tym ich dotychczasowych klientów będących deponentami w przypadku instytucji kredytowych lub funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez podmioty należące do ich grup, ustanawiają, wdrażają i utrzymują klarowne oraz skuteczne rozwiązania pozwalające na rozpoznawanie potencjalnych konfliktów interesów, zapobieganie im oraz zarządzanie potencjalnymi konfliktami interesów, które powstają w związku z tym rodzajem działalności. Tego rodzaju rozwiązania obejmują rozważenie powstrzymania się od uczestnictwa w działaniu w przypadku, gdy należyte zarządzanie konfliktami interesów, tak aby uniknąć niekorzystnego wpływu na klientów, jest niemożliwe.

3. Jeśli konieczne jest ujawnienie konfliktu interesów, firmy inwestycyjne zachowują zgodność z wymogami art. 34 ust. 4, co obejmuje wyjaśnienie charakteru i źródła konfliktów interesów nierozerwalnie związanych z tym rodzajem działalności, przekazując szczegółowe informacje o konkretnym ryzyku związanym z takimi praktykami w celu umożliwienia klientom podjęcia świadomej decyzji inwestycyjnej.

4. Firmy inwestycyjne oferujące swoim klientom instrumenty finansowe wyemitowane przez nie same lub przez inne podmioty należące do grupy, które to instrumenty są objęte wyliczeniem wymogów ostrożnościowych określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 ([1]), dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE ([2]) lub dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE ([3]), przekazują tym klientom dodatkowe informacje zawierające wyjaśnienie różnic między instrumentem finansowym a depozytami bankowymi w odniesieniu do stopy zwrotu, ryzyka, płynności i ochrony zapewnianej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE ([4]).

Artykuł 42

Dodatkowe wymogi dotyczące udzielania pożyczek lub kredytów w kontekście gwarantowania emisji lub subemisji

(art. 16 ust. 3, art. 23 i 24 dyrektywy 2014/65/UE)

1. W przypadku gdy wcześniejsza pożyczka lub kredyt udzielone klientowi będącemu emitentem przez firmę inwestycyjną lub podmiot

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

([2]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

([3]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 82/891/EWG i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/24/WE, 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2005/56/WE, 2007/36/WE, 2011/35/UE, 2012/30/UE i 2013/36/EU oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 190).

([4]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

▼B

należący do tej samej grupy mogą być spłacone z wpływów z emisji, firma inwestycyjna dysponuje rozwiązaniami pozwalającymi na rozpoznanie wszelkich konfliktów interesów, które mogą w związku z tym powstać, zapobieganie tym konfliktom interesów oraz zarządzanie nimi.

2. W przypadku gdy rozwiązania zastosowane w celu zarządzania konfliktami interesów okażą się niewystarczające do zapewnienia zapobieżenia ryzyku szkody po stronie klienta będącego emitentem, firmy inwestycyjne ujawniają klientowi będącemu emitentem konkretne konflikty interesów powstałe w odniesieniu do działań podejmowanych przez nie same lub przez podmioty należące do grupy w charakterze kredytodawcy oraz do ich działań związanych z ofertą papierów wartościowych.

3. Polityka przeciwdziałania konfliktom interesów firmy inwestycyjnej zawiera wymóg udostępniania informacji na temat sytuacji finansowej emitenta podmiotom należącym do grupy i działającym jako kredytodawcy, o ile nie narusza to barier informacyjnych ustanowionych przez firmę w celu ochrony interesów klienta.

Artykuł 43

Prowadzenie rejestrów dotyczących gwarantowania emisji lub subemisji

(art. 16 ust. 3, art. 23 i 24 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmy inwestycyjne prowadzą rejestry zawierające informacje o treści i momencie przekazania dyspozycji otrzymanych od klienta. Należy przechowywać informacje dotyczące decyzji w sprawie alokacji podjęte w odniesieniu do każdej operacji, tak aby zapewnić pełną ścieżkę audytu między zmianami zarejestrowanymi na rachunkach klienta a dyspozycjami otrzymanymi przez firmę inwestycyjną. Należy zwłaszcza w sposób jasny uzasadnić i zarejestrować ostateczną alokację dokonywaną w odniesieniu do każdego klienta inwestycyjnego. Pełną ścieżkę audytu obejmującą istotne etapy procesu gwarantowania emisji i subemisji udostępnia się na wniosek właściwym organom.

ROZDZIAŁ III

WARUNKI DZIAŁALNOŚCI FIRM INWESTYCYJNYCH

SEKCJA 1

Informacje dla klientów i potencjalnych klientów

Artykuł 44

Wymogi dotyczące informacji rzetelnych, wyraźnych i niewprowadzających w błąd

(art. 24 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby informacje, które kierują do klientów detalicznych lub profesjonalnych lub potencjalnych klientów detalicznych lub profesjonalnych albo rozpowszechniają w sposób umożliwiający takim klientom dotarcie do tych informacji, w tym publikacje handlowe, spełniały warunki określone w ust. 2–8.

▼B

2. Firma inwestycyjna zapewnia, aby informacje, o których mowa w ust. 1, spełniały następujące warunki:

a) informacje zawierają nazwę firmy inwestycyjnej;

b) informacje są dokładne i zawsze w sposób rzetelny i wyraźny sygnalizuje się w nich wszelkie odnośne zagrożenia przy wskazywaniu potencjalnych korzyści usługi inwestycyjnej lub instrumentu finansowego;

c) informacje w części zawierającej wskazanie dotyczące odnośnych zagrożeń są przygotowane przy użyciu czcionki o rozmiarze co najmniej równym rozmiarowi czcionki wykorzystywanemu w przeważającej mierze w przekazywanych informacjach, a dodatkowo zastosowany jest układ zapewniający, że wskazanie to jest wyraźne;

d) informacje są przedstawione w sposób, który jest odpowiedni i zrozumiały dla przeciętnego przedstawiciela grupy, do której są skierowane lub do której mogą dotrzeć;

e) w informacjach nie ukrywa się, nie umniejsza ani nie przedstawia w sposób niejasny istotnych elementów, stwierdzeń lub ostrzeżeń;

f) informacje są konsekwentnie przedstawione w tym samym języku we wszystkich rodzajach materiałów informacyjnych i handlowych, które są przekazywane każdemu klientowi, chyba że klient zgodził się na otrzymywanie informacji w więcej niż jednym języku;

g) informacje są aktualne i odpowiednie do wykorzystanego środka porozumiewania się.

3. W przypadku gdy informacje zawierają porównania usług inwestycyjnych lub dodatkowych, instrumentów finansowych bądź osób świadczących takie usługi, firmy inwestycyjne zapewniają, aby spełnione były następujące warunki:

a) porównanie jest miarodajne i przedstawione w sposób rzetelny i zrównoważony;

b) podane są źródła informacji wykorzystane do porównania;

c) podane są główne fakty i założenia wykorzystane przy dokonywaniu porównania.

4. W przypadku gdy w informacjach wskazuje się wyniki osiągnięte w przeszłości z tytułu instrumentu finansowego, indeksu finansowego lub usługi inwestycyjnej, firmy inwestycyjne zapewniają, aby spełnione były następujące warunki:

a) wskazanie takie nie jest najwyraźniejszym elementem publikacji;

▼B

b) informacje o wynikach muszą być właściwe i obejmować okres ostatnich 5 lat lub cały okres, w którym oferowano dany instrument finansowy, ustalano dany indeks lub świadczono daną usługę inwestycyjną, w przypadku gdy jest to okres krótszy niż pięć lat lub też okres dłuższy, wybrany według uznania firmy; w każdym przypadku jednak takie informacje o wynikach są oparte o pełne okresy 12-miesięczne;

c) okres referencyjny i źródło informacji są jasno określone;

d) informacje zawierają wyraźne ostrzeżenie, że dane odnoszą się do przeszłości i że wyniki w przeszłości nie stanowią pewnego wskaźnika na przyszłość;

e) jeżeli wskazanie opiera się na kwotach nominowanych w walucie innej niż waluta państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę klient detaliczny lub potencjalny klient detaliczny, walutę taką podaje się wyraźnie wraz z ostrzeżeniem, że zyski inwestora mogą ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu wskutek zmian kursu walutowego;

f) jeżeli wskazanie opiera się na wynikach brutto, ujawnia się, jak wpływają na ten wynik prowizje, opłaty i inne obciążenia.

5. W przypadku gdy informacje zawierają wzmiankę lub odniesienie do symulacji wyników osiągniętych w przeszłości, firmy inwestycyjne zapewniają, aby informacje odnosiły się do instrumentu finansowego lub indeksu finansowego oraz aby spełnione były następujące warunki:

a) symulacja wyników osiągniętych w przeszłości opiera się na rzeczywistych wynikach osiągniętych w przeszłości z tytułu jednego lub kilku instrumentów finansowych lub indeksów finansowych, które są identyczne lub zasadniczo identyczne lub stanowią podstawę instrumentu finansowego, którego informacje dotyczą;

b) w stosunku do rzeczywistych wyników w przeszłości, o których mowa w lit. a), spełnione są warunki wymienione w ust. 4 lit. a)–c), e) i f);

c) informacje zawierają wyraźne ostrzeżenie, że dane odnoszą się do symulacji wyników z przeszłości i że wyniki te nie stanowią pewnego wskaźnika przyszłych wyników.

6. W przypadku gdy informacje odnoszą się do przyszłych wyników, firmy inwestycyjne zapewniają, aby spełnione były następujące warunki:

a) informacje nie opierają się na symulacji wyników w przeszłości ani nie odwołują się do takiej symulacji;

b) informacje opierają się na uzasadnionych założeniach wynikających z obiektywnych danych;

c) jeżeli informacje takie opierają się na wynikach brutto, ujawnia się, jak wpływają na te wyniki prowizje, opłaty i inne obciążenia;

▼B

d) informacje opierają się o scenariusze wyników w różnych warunkach rynkowych (zarówno scenariusze negatywne, jak i pozytywne) oraz odzwierciedlają charakter i ryzyko konkretnych rodzajów instrumentów uwzględnionych w analizie;

e) zawierają wyraźne ostrzeżenie, że przedstawiane prognozy nie stanowią pewnego wskaźnika przyszłych wyników.

7. Jeżeli informacje odnoszą się do konkretnego przypadku opodatkowania, podaje się w nich wyraźnie, że takie opodatkowanie podatkowe zależy od indywidualnej sytuacji każdego klienta i może ulec zmianie w przyszłości.

8. W informacjach nie wykorzystuje się nazwy żadnego z właściwych organów w sposób, który wskazywałby lub sugerował, że takie organy zatwierdziły lub zaaprobowały produkty lub usługi firmy inwestycyjnej.

Artykuł 45

Informacje dotyczące kategoryzacji klientów

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne powiadamiają nowych i dotychczasowych klientów o dokonaniu nowego podziału na kategorie, wymaganego na mocy dyrektywy 2014/65/UE, oraz o tym, czy zgodnie z tą dyrektywą zostali oni zaliczeni do kategorii klientów detalicznych, klientów profesjonalnych czy też uprawnionych kontrahentów.

2. Firmy inwestycyjne przekazują klientom na trwałym nośniku informacje o tym, czy przysługuje im prawo do złożenia wniosku o zmianę tak wyznaczonej kategorii, oraz o tym, czy inna kategoria wiązałaby się z obniżeniem poziomu ochrony.

3. Firmy inwestycyjne mogą z własnej inicjatywy albo na wniosek zainteresowanego klienta traktować klienta w następujący sposób:

a) jako klienta profesjonalnego lub detalicznego, w przypadku gdyby klient zgodnie z art. 30 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE zaliczał się do kategorii uprawnionych kontrahentów;

b) jako klienta detalicznego w przypadku, gdyby klient zgodnie z sekcją I załącznika II do dyrektywy 2014/65/UE zaliczał się do kategorii klientów profesjonalnych;”.

Artykuł 46

Ogólne wymogi dotyczące informacji dla klientów

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne, w stosownym czasie przed terminem, w którym klienta lub potencjalnego klienta zaczyna obowiązywać umowa na świadczenie usług inwestycyjnych lub usług dodatkowych, albo przed terminem świadczenia takich usług (zależnie od tego, który z tych terminów jest wcześniejszy), przekazują klientowi lub potencjalnemu klientowi następujące informacje:

a) warunki takiej umowy;

▼B

b) informacje wymagane na mocy art. 47 dotyczące takiej umowy albo takich usług inwestycyjnych lub dodatkowych.

2. Firmy inwestycyjne, w stosownym czasie przed terminem świadczenia usług inwestycyjnych lub dodatkowych na rzecz klientów lub potencjalnych klientów, przekazują informacje wymagane na mocy art. 47–50.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazuje się na trwałym nośniku lub za pośrednictwem strony internetowej (jeśli ta nie stanowi trwałego nośnika), o ile spełnione są warunki określone w art. 3 ust. 2.

4. Firmy inwestycyjne powiadamiają klienta w stosownym czasie o wszelkich istotnych zmianach w informacjach przekazanych na mocy art. 47–50, które są istotne dla usługi świadczonej przez firmę na rzecz tego klienta. Powiadomienie przekazuje się na trwałym nośniku, jeśli informacja, do której się odnosi, jest podana na trwałym nośniku.

5. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby informacje zawarte w publikacjach handlowych były zgodne z informacjami, które firma przedstawia klientom w trakcie świadczenia usług inwestycyjnych lub dodatkowych.

6. W przypadku gdy publikacja handlowa zawiera ofertę lub zaproszenie należące do wymienionych niżej rodzajów, w których określa się sposób odpowiedzi lub zamieszcza formularz, na którym można dokonać odpowiedzi, publikacja ta zawiera takie spośród informacji określonych w art. 47–50, jakie są istotne dla danej oferty lub zaproszenia:

a) oferta zawarcia umowy w odniesieniu do instrumentu finansowego lub usługi inwestycyjnej albo dodatkowej z osobą, która odpowiada na publikację;

b) zaproszenie wystosowane do osoby, która odpowiada na publikację, z prośbą o złożenie oferty zawarcia umowy w odniesieniu do instrumentu finansowego lub usługi inwestycyjnej albo dodatkowej.

Akapit pierwszy nie ma jednak zastosowania wówczas, gdy w celu udzielenia odpowiedzi na ofertę lub zaproszenie zawarte w publikacji handlowej potencjalny klient musi odwołać się do innego dokumentu lub dokumentów, które zawierają takie informacje same w sobie bądź w połączeniu z innymi.

Artykuł 47

Informacje na temat firmy inwestycyjnej i jej usług dla klientów i potencjalnych klientów

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne przekazują klientom lub potencjalnym klientom następujące informacje ogólne (o ile są one w danym przypadku istotne):

a) nazwę i adres firmy inwestycyjnej, dane teleadresowe umożliwiające klientom skuteczne kontaktowanie się z firmą;

▼B

b) wskazanie języków, w których klient może kontaktować się z firmą inwestycyjną i otrzymywać od niej dokumenty i inne informacje;

c) metody komunikacji, z których korzystać należy w kontaktach firmy inwestycyjnej z klientem, a w stosownych przypadkach metody wysyłania i przyjmowania zleceń;

d) oświadczenie potwierdzające, że firma inwestycyjna posiada zezwolenie oraz nazwę i adres właściwego organu, który wydał takie zezwolenie;

e) jeżeli firma inwestycyjna działa za pośrednictwem agenta – oświadczenie potwierdzające ten fakt, w którym wskazuje się państwo członkowskie, w którym agent jest zarejestrowany;

f) charakter, częstotliwość i terminy sprawozdań z wykonania usługi, którą firma inwestycyjna ma świadczyć na rzecz klienta zgodnie z art. 25 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE;

g) w przypadku gdy firma inwestycyjna przechowuje instrumenty finansowe lub fundusze klienta – skrótowy opis kroków podejmowanych w celu zapewnienia ich ochrony, w tym skrócone informacje na temat wszelkich systemów rekompensat lub gwarancji depozytowych właściwych dla danego rodzaju inwestorów, które stosują się do firmy z tytułu prowadzenia przez nią działalności w państwie członkowskim;

h) ogólny opis (może być w formie skróconej) polityki przeciwdziałania konfliktom interesów utrzymywanej przez firmę zgodnie z art. 34;

i) na życzenie klienta – dodatkowe informacje na temat tej polityki przeciwdziałania konfliktom interesów przekazane na trwałym nośniku lub za pośrednictwem strony internetowej (jeśli ta nie stanowi trwałego nośnika), o ile spełnione są warunki wskazane w art. 3 ust. 2;

Informacje wymienione w lit. a)–i) są przekazywane w stosownym czasie przed terminem świadczenia usług inwestycyjnych lub dodatkowych na rzecz klientów lub potencjalnych klientów.

2. Firmy inwestycyjne, wykonując usługę zarządzania portfelem, ustalają odpowiednią metodę oceniania i porównywania, taką jak stosowanie miarodajnej wartości referencyjnej, w której uwzględnia się cele inwestycyjne klienta oraz rodzaje instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela klienta, tak aby klient, na rzecz którego świadczona jest usługa, mógł ocenić wyniki osiągane przez firmę.

3. Firmy inwestycyjne, które proponują klientowi lub potencjalnemu klientowi świadczenie usługi w zakresie zarządzania portfelem, oprócz informacji wymaganych na podstawie ust. 1, przekazują klientowi takie spośród niżej wymienionych informacji, jakie w danym przypadku mają zastosowanie:

a) informacje na temat metody oraz częstotliwości wycen instrumentów finansowych znajdujących się w portfelu klienta;

b) szczegóły dotyczące uznaniowego przekazywania w zarządzanie wszystkich lub części instrumentów finansowych lub funduszy znajdujących się w portfelu klienta;

▼B

c) wskazanie wszelkich wartości referencyjnych, do których porównywane będą wyniki portfela klienta;

d) rodzaje instrumentów finansowych, które może obejmować portfel klienta, oraz rodzaje transakcji, które mogą być przeprowadzane z wykorzystaniem takich instrumentów, w tym wszelkie limity;

e) cele zarządzania, poziom ryzyka związany z uznaniowym charakterem decyzji personelu kierowniczego oraz wszelkie konkretne ograniczenia swobody podejmowania takich decyzji.

Informacje wymienione w lit. a)–e) są przekazywane w stosownym czasie przed terminem świadczenia usług inwestycyjnych lub dodatkowych na rzecz klientów lub potencjalnych klientów.

Artykuł 48

Informacje o instrumentach finansowych

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne przedstawiają klientom lub potencjalnym klientom w stosownym czasie przed terminem świadczenia usług inwestycyjnych lub dodatkowych na rzecz klientów lub potencjalnych klientów ogólny opis charakteru i ryzyka instrumentów finansowych, w którym uwzględnia się zwłaszcza to, czy dany klient zalicza się do kategorii klientów detalicznych, klientów profesjonalnych, czy też uprawnionych kontrahentów. Opis taki zawiera wyjaśnienie charakteru danego rodzaju instrumentu, funkcjonowania i wyników tego instrumentu finansowego w różnych warunkach rynkowych, w tym zarówno w warunkach pozytywnych, jak i negatywnych, oraz wyjaśnienie ryzyka, jakie się z nim wiąże, w sposób na tyle szczegółowy, by umożliwić klientowi podejmowanie świadomych decyzji inwestycyjnych.

2. Opis ryzyka, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące elementy (o ile jest to istotne, wziąwszy pod uwagę rodzaj danego instrumentu oraz status i poziom wiedzy klienta):

a) wskazanie na ryzyko związane z danym rodzajem instrumentu finansowego, w tym wyjaśnienie mechanizmu dźwigni finansowej i jego wpływu na ryzyko utraty całej inwestycji, w tym ryzyko związane z niewypłacalnością emitenta lub powiązanymi zdarzeniami, takimi jak umorzenie lub konwersja długu;

b) wskazanie na zmienność ceny określonych instrumentów lub ograniczenia dotyczące dostępności rynku na takie instrumenty;

c) informacje o przeszkodach lub ograniczeniach dotyczących wyjścia z inwestycji, na przykład w odniesieniu do niepłynnych instrumentów finansowych lub instrumentów finansowych o ustalonym okresie inwestycji, w tym ilustrację możliwych metod i skutków wyjścia, informacje o obostrzeniach oraz orientacyjne ramy czasowe sprzedaży instrumentu finansowego pozwalające na odzyskanie kosztów początkowych transakcji na danym rodzaju instrumentów finansowych;

▼B

d) wskazanie na fakt, że w wyniku transakcji na takich instrumentach inwestor może przyjąć zobowiązania finansowe i zaciągnąć inne dodatkowe zobowiązania, w tym zobowiązania warunkowe, dodatkowe w stosunku do kosztów kupna instrumentów;

e) wskazanie na wszelkie wymogi dotyczące depozytu zabezpieczającego lub podobnych zobowiązań obowiązujących w odniesieniu do tego rodzaju instrumentów.

3. W przypadku gdy firma inwestycyjna przekazuje klientowi detalicznemu lub potencjalnemu klientowi detalicznemu informacje na temat instrumentu finansowego, który jest przedmiotem bieżącej oferty publicznej, i w związku z tą ofertą opublikowano prospekt emisyjny zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE, firma, w stosownym czasie przed terminem świadczenia usług inwestycyjnych lub dodatkowych na rzecz klientów lub potencjalnych klientów, informuje takiego klienta lub potencjalnego klienta o tym, gdzie można znaleźć taki prospekt.

4. W przypadku gdy instrument finansowy jest złożony z dwóch lub więcej różnych instrumentów finansowych lub usług, firma inwestycyjna przedstawia odpowiedni opis charakteru prawnego takiego instrumentu finansowego, składników tego instrumentu oraz sposobu, w jaki współdziałanie między tymi składnikami wpływa na ryzyko inwestycji.

5. W przypadku instrumentów finansowych obejmujących gwarancję lub ochronę kapitału firma inwestycyjna przekazuje klientowi lub potencjalnemu klientowi informacje o zakresie i charakterze takiej gwarancji lub ochrony kapitału. W przypadku gdy gwarancja jest oferowana przez osobę trzecią, informacje na temat gwarancji obejmują na tyle dużą liczbę szczegółów dotyczących gwaranta i gwarancji, by klient lub potencjalny klient mógł rzetelnie ocenić tę gwarancję.

Artykuł 49

Wymogi informacyjne dotyczące zabezpieczenia instrumentów finansowych lub funduszy klienta

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne przechowujące instrumenty finansowe lub fundusze należące do klientów przekazują tym klientom lub potencjalnym klientom te spośród informacji określonych w ust. 2–7, które w danym przypadku są istotne.

2. Firma inwestycyjna powiadamia klienta lub potencjalnego klienta o tym, że instrumenty finansowe lub fundusze tego klienta mogą być przechowywane przez osobę trzecią w imieniu firmy inwestycyjnej, oraz o odpowiedzialności ponoszonej przez firmę inwestycyjną zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym za wszelkie działania lub zaniechania osoby trzeciej lub za konsekwencje, jakie wynikają dla klienta z faktu niewypłacalności osoby trzeciej.

3. Jeżeli zgodnie z prawem krajowym instrumenty finansowe klienta lub potencjalnego klienta mogą być przechowywane przez osobę trzecią na rachunkach wspólnych typu omnibus account, firma inwestycyjna informuje o tym klienta i wyraźnie ostrzega o wszelkich wynikających z tego zagrożeniach.

▼B

4. Firma inwestycyjna powiadamia klienta lub potencjalnego klienta o tym, że prawo krajowe w danej sytuacji nie pozwala na wyodrębnienie instrumentów finansowych przechowywanych u osoby trzeciej spośród instrumentów własnych osoby trzeciej lub firmy inwestycyjnej, a także wyraźnie ostrzega o wynikających z tego zagrożeniach.

5. Jeśli rachunki, na których znajdują się instrumenty finansowe lub fundusze należące do klienta lub potencjalnego klienta, podlegają lub będą podlegać prawu innemu niż prawo danego państwa członkowskiego, firma inwestycyjna powiadamia o tym klienta lub potencjalnego klienta, wskazując przy tym, że prawa klienta lub potencjalnego klienta związane z owymi instrumentami finansowymi lub funduszami mogą w związku z tym się różnić.

6. Firma inwestycyjna informuje klienta o istnieniu oraz warunkach wszelkich zabezpieczeń lub zastawów, które są lub mogą być ustanowione na instrumentach finansowych lub funduszach klienta na korzyść firmy, a także o wszelkich posiadanych przez nią prawach do kompensaty w stosunku do takich instrumentów finansowych lub funduszy. W razie potrzeby firma inwestycyjna powiadamia także klienta o tym, że depozytariusz może posiadać udziały w aktywach klienta traktowanych jako zabezpieczenie, prawo do zastawu na takich instrumentach finansowych lub funduszach albo prawo do kompensaty w stosunku do nich.

7. Zanim firma inwestycyjna przystąpi do realizacji transakcji finansowanej z użyciem papierów wartościowych na instrumentach finansowych przechowywanych w imieniu klienta lub zanim w inny sposób wykorzysta takie instrumenty finansowe na własną korzyść lub na korzyść innego klienta, w stosownym czasie przed terminem wykorzystania takich instrumentów przekazuje klientowi na trwałym nośniku jasne, pełne i dokładne informacje na temat zobowiązań i zakresu odpowiedzialności firmy inwestycyjnej w odniesieniu do wykorzystywania takich instrumentów finansowych, w tym warunki ich odzyskania i opis zagrożeń, jakie się z tym wiążą.

Artykuł 50

Informacje o kosztach i powiązanych opłatach

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. W celu przekazywania klientom informacji o wszystkich kosztach i opłatach zgodnie z art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE firmy inwestycyjne zachowują zgodność ze szczegółowymi wymogami określonymi w ust. 2–10.

Bez uszczerbku dla zobowiązań wskazanych w art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE firmy inwestycyjne świadczące usługi inwestycyjne na rzecz klientów profesjonalnych uzgadniają z tymi klientami węższy zakres stosowania szczegółowych wymogów określonych w niniejszym artykule. Firmy inwestycyjne nie mogą uzgadniać takiego węższego zakresu stosowania w przypadku świadczenia usług doradztwa inwestycyjnego lub zarządzania portfelem, lub w przypadku gdy, niezależnie od świadczonej usługi inwestycyjnej, dane instrumenty finansowe zawierają w swojej strukturze instrument pochodny.

Bez uszczerbku dla zobowiązań wskazanych w art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE firmy inwestycyjne świadczące usługi inwestycyjne na rzecz uprawnionych kontrahentów mają prawo uzgodnić węższy zakres stosowania szczegółowych wymogów określonych w niniejszym

▼B

artykule, z wyjątkiem przypadku, gdy, niezależnie od świadczonej usługi inwestycyjnej, dane instrumenty finansowe zawierają w swojej strukturze instrument pochodny, a uprawniony kontrahent zamierza oferować go swoim klientom.

2. W przypadku ujawniania klientom ex ante i ex post informacji o kosztach i opłatach firmy inwestycyjne zestawiają zbiorczo:

a) wszystkie koszty i powiązane opłaty naliczane przez firmę inwestycyjną lub inne osoby, w przypadku gdy klient został skierowany do takich innych osób, z tytułu usługi inwestycyjnej (usług inwestycyjnych) lub usług dodatkowych świadczonych na rzecz klienta; oraz

b) wszystkie koszty i powiązane opłaty związane z wystawieniem instrumentów finansowych i zarządzaniem nimi.

Koszty, o których mowa w lit. a) i b), są wymienione w załączniku II do niniejszego rozporządzenia. Do celów lit. a) płatności uiszczane przez osoby trzecie i otrzymywane przez firmy inwestycyjne w związku z usługą inwestycyjną świadczoną na rzecz klienta są przedstawiane w rozbiciu na poszczególne pozycje, a zestawione zbiorczo koszty i opłaty są sumowane i wyrażane zarówno jako kwota pieniężna, jak i jako wartość procentowa.

3. Jeśli dowolna część łącznych kosztów i opłat jest płatna w walucie obcej lub stanowi kwotę w walucie obcej, firmy inwestycyjne wskazują, o jaką walutę chodzi oraz obowiązujące kursy i koszty wymiany. Firmy inwestycyjne informują także o uzgodnieniach dotyczących sposobu płatności lub innych aspektów wykonania.

4. Co się tyczy ujawniania kosztów i opłat związanych z produktem, które nie są uwzględnione w kluczowych informacjach dla inwestorów dotyczących UCITS, firma inwestycyjna wylicza i ujawnia te koszty na przykład poprzez współpracę ze spółkami zarządzającymi UCITS w celu uzyskania odpowiednich informacji.

5. Zobowiązanie do pełnego ujawnienia ex ante w stosownym czasie informacji na temat zestawionych zbiorczo kosztów i opłat związanych z instrumentem finansowym oraz ze świadczoną usługą inwestycyjną lub dodatkową ma zastosowanie do firm inwestycyjnych w następujących sytuacjach:

a) gdy firma inwestycyjna rekomenduje lub sprzedaje klientom instrumenty finansowe; lub

b) gdy firma inwestycyjna świadcząca jakiekolwiek usługi inwestycyjne jest zobowiązana do przekazania klientom kluczowych informacji dla inwestorów dotyczących UCITS lub dokumentu zawierającego kluczowe informacje dotyczące PRIIP w odniesieniu do odpowiednich instrumentów finansowych zgodnie z obowiązującym prawodawstwem Unii.

▼B

6. Firmy inwestycyjne, które nie rekomendują ani nie sprzedają klientowi instrumentów finansowych lub nie są zobowiązane do przekazania klientowi dokumentu zawierającego kluczowe informacje/kluczowych informacji dla inwestorów zgodnie z obowiązującym prawodawstwem Unii, informują swoich klientów o wszystkich kosztach i opłatach dotyczących świadczonej usługi inwestycyjnej lub dodatkowej.

7. W przypadku gdy więcej niż jedna firma inwestycyjna świadczy usługi inwestycyjne lub dodatkowe na rzecz klienta, każda firma inwestycyjna przekazuje informacje o kosztach usług inwestycyjnych lub dodatkowych, które są przez nią świadczone. Firma inwestycyjna, która rekomenduje lub sprzedaje swoim klientom usługi świadczone przez inną firmę, zestawia zbiorczo koszty i opłaty z tytułu swoich usług z kosztami i opłatami z tytułu usług świadczonych przez tę inną firmę. Firma inwestycyjna uwzględnia koszty i opłaty związane ze świadczeniem innych usług inwestycyjnych lub dodatkowych przez inne firmy w przypadku, gdy skierowała klienta do tych innych firm.

8. Przy wyliczaniu kosztów i opłat na zasadzie ex ante firmy inwestycyjne posługują się faktycznie poniesionymi kosztami w zastępstwie oczekiwanych kosztów i opłat. Jeśli faktyczne koszty nie są dostępne, firma inwestycyjna rozsądnie je szacuje. Firmy inwestycyjne dokonują przeglądu założeń sformułowanych ex ante w oparciu o doświadczenia zdobyte ex post i w razie potrzeby dostosowują te założenia.

9. Firmy inwestycyjne przekazują roczne informacje ex post o wszystkich kosztach i opłatach związanych zarówno z instrumentem finansowym (instrumentami finansowymi), jak i usługą dodatkową (usługami dodatkowymi), w przypadku gdy rekomendowały lub sprzedawały ten instrument finansowy (te instrumenty finansowe) lub gdy przekazały klientowi dokument zawierający kluczowe informacje/kluczowe informacje dla inwestorów w odniesieniu do instrumentu finansowego (instrumentów finansowych) i w ciągu roku pozostają lub pozostawały w stałym stosunku z danym klientem. Takie informacje są oparte o poniesione koszty i przekazywane w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb.

Firmy inwestycyjne mogą zdecydować o przekazywaniu takich zestawionych zbiorczo informacji o kosztach i opłatach związanych z usługami inwestycyjnymi i instrumentami finansowymi łącznie z dotychczasowymi sprawozdaniami okresowymi przekazywanymi klientom.

10. Przy świadczeniu usług inwestycyjnych firmy inwestycyjne przekazują swoim klientom ilustrację przedstawiającą skumulowany wpływ na zwrot inwestycji. Taka ilustracja jest przedstawiana zarówno na zasadzie ex ante, jak i ex post. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby ta ilustracja spełniała następujące wymogi:

a) ilustracja przedstawia wpływ całkowitych kosztów i opłat na zwrot z inwestycji;

b) ilustracja przedstawia wszelkie prognozowane skoki lub wahania kosztów; oraz

▼B

c) ilustracji towarzyszy jej opis.

Artykuł 51

Informacje przekazywane zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE i rozporządzeniem (UE) nr 1286/2014

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmy inwestycyjne zajmujące się dystrybucją jednostek uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania lub PRIIP dodatkowo informują swoich klientów o wszystkich innych kosztach i powiązanych opłatach dotyczących produktu, które mogły nie być uwzględnione w dokumencie zawierającym kluczowe informacje dotyczące UCITS lub w dokumencie zawierającym kluczowe informacje dotyczące PRIIP, oraz o kosztach i opłatach związanych ze świadczeniem przez nie usług inwestycyjnych w odniesieniu do danego instrumentu finansowego.

SEKCJA 2

Doradztwo inwestycyjne

Artykuł 52

Informacje o doradztwie inwestycyjnym

(art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne w jasny i zwięzły sposób objaśniają, czy i dlaczego doradztwo inwestycyjne kwalifikuje się jako niezależne lub zależne, a także objaśniają rodzaj i charakter mających zastosowanie ograniczeń, w tym – w przypadku doradztwa inwestycyjnego świadczonego w sposób niezależny – zakaz otrzymywania oraz pobierania zachęt.

W przypadku doradztwa oferowanego lub świadczonego na rzecz tego samego klienta zarówno w sposób niezależny, jak i zależny, firmy inwestycyjne objaśniają zakres obu usług, aby umożliwić inwestorom zrozumienie różnic między nimi, i nie określają się jako niezależni doradcy inwestycyjni w odniesieniu do całokształtu działalności. Firmy nie eksponują nadmiernie w komunikacji z klientami swoich niezależnych usług doradztwa inwestycyjnego kosztem zależnych usług inwestycyjnych.

2. Firmy inwestycyjne świadczące doradztwo inwestycyjne w sposób niezależny lub zależny objaśniają klientom zakres instrumentów finansowych, które mogą być zarekomendowane, a także stosunki łączące firmę z emitentami lub dostawcami instrumentów.

3. Firmy inwestycyjne przekazują opis rodzajów rozważanych instrumentów finansowych, zakresu instrumentów finansowych oraz dostawców przeanalizowanych w podziale na każdy rodzaj instrumentu zgodnie z zakresem usługi oraz, w przypadku świadczenia niezależnego doradztwa, opis wskazujący, w jaki sposób świadczona usługa spełnia warunki świadczenia doradztwa inwestycyjnego w sposób niezależny, a także opis czynników uwzględnionych w procesie wyboru zastosowanym przez firmę inwestycyjną w celu zarekomendowania instrumentów finansowych, takich jak ryzyko, koszty i złożoność instrumentów finansowych.

▼B

4. W przypadku gdy zakres instrumentów finansowych ocenionych przez firmę inwestycyjną świadczącą doradztwo inwestycyjne w sposób niezależny obejmuje własne instrumenty finansowe tej firmy inwestycyjnej lub instrumenty finansowe wystawione lub dostarczone przez podmioty mające bliskie powiązania lub jakiekolwiek inne bliskie stosunki prawne lub handlowe z firmą inwestycyjną, a także przez innych niepowiązanych emitentów lub dostawców, firma inwestycyjna rozróżnia, w odniesieniu do każdego rodzaju instrumentu finansowego, zakres instrumentów finansowych wystawionych lub dostarczonych przez emitentów niepowiązanych w żaden sposób z firmą inwestycyjną.

5. Firmy inwestycyjne zapewniające okresową ocenę odpowiedniości rekomendacji przekazanych zgodnie z art. 54 ust. 12 ujawniają wszystkie wymienione niżej elementy:

a) częstotliwość i zakres okresowej oceny odpowiedniości, a w stosownych przypadkach warunki powodujące dokonanie takiej oceny;

b) zakres, w jakim zgromadzone dotychczas informacje będą podlegały ponownej ocenie; oraz

c) sposób przekazania klientowi uaktualnionej rekomendacji.

Artykuł 53

Doradztwo inwestycyjne świadczone w sposób niezależny

(art. 24 ust. 4 i art. 24 ust. 7 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne świadczące doradztwo inwestycyjne w sposób niezależny określają i wprowadzają proces wyboru pozwalający na ocenę i porównanie wystarczającego zakresu instrumentów finansowych dostępnych na rynku zgodnie z art. 24 ust. 7 lit. a) dyrektywy 2014/65/UE. Ten proces wyboru obejmuje następujące elementy:

a) liczba i zróżnicowanie rozważanych instrumentów finansowych jest proporcjonalna do zakresu usług doradztwa inwestycyjnego oferowanych przez niezależnego doradcę inwestycyjnego;

b) liczba i zróżnicowanie rozważanych instrumentów finansowych w sposób wystarczający odzwierciedla instrumenty finansowe dostępne na rynku;

c) liczba instrumentów finansowych wyemitowanych przez samą firmę inwestycyjną lub przez podmioty blisko powiązane z firmą inwestycyjną jest proporcjonalna do łącznej liczby rozważanych instrumentów finansowych; oraz

d) kryteria wyboru różnych instrumentów finansowych obejmują wszystkie istotne aspekty, takie jak ryzyko, koszty i złożoność oraz charakterystyka klientów firmy inwestycyjnej, oraz zapewniają, aby wybór instrumentów, które mogą zostać zarekomendowane, nie był tendencyjny.

▼B

W przypadku gdy porównanie nie jest możliwe ze względu na model biznesowy lub konkretny zakres świadczonych usług, firma inwestycyjna świadcząca doradztwo inwestycyjne nie określa się jako niezależna.

2. Firma inwestycyjna, która świadczy usługi doradztwa inwestycyjnego w sposób niezależny i skupia się na konkretnych kategoriach lub konkretnym zakresie instrumentów finansowych, zachowuje zgodność z następującymi wymogami:

a) firma prezentuje się w sposób, który ma w zamierzeniu przyciągnąć jedynie klientów preferujących te kategorie lub zakresy instrumentów finansowych;

b) firma zobowiązuje klientów do wskazania, że są oni zainteresowani wyłącznie inwestowaniem w określoną kategorię lub zakres instrumentów finansowych; oraz

c) przed świadczeniem usługi firma zapewnia, aby jej usługa była odpowiednia dla każdego nowego klienta na podstawie tego, że jej model biznesowy jest zgodny z potrzebami i celami danego klienta, a zakres instrumentów finansowych jest odpowiedni dla danego klienta. W przeciwnym razie firma nie świadczy takiej usługi na rzecz danego klienta.

3. Firma inwestycyjna, która oferuje doradztwo inwestycyjne zarówno w sposób niezależny, jak i zależny, stosuje się do następujących obowiązków:

a) w stosownym czasie przed świadczeniem swoich usług firma inwestycyjna powiadamia swoich klientów na trwałym nośniku, czy doradztwo będzie świadczone w sposób zależny, czy niezależny, zgodnie z art. 24 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2014/65/UE i odpowiednimi środkami wykonawczymi;

b) firma inwestycyjna prezentuje się jako niezależna w odniesieniu do usług, w przypadku których świadczy usługi doradztwa inwestycyjnego w sposób niezależny;

c) firmy inwestycyjne dysponują wystarczającymi wymogami organizacyjnymi i mechanizmami kontroli pozwalającymi na zapewnienie, aby oba rodzaje usług doradczych i doradców były od siebie jasno oddzielone, aby klienci nie mieli wątpliwości co do rodzaju doradztwa, z którego korzystają, oraz aby świadczony im był odpowiedni rodzaj doradztwa. Firma inwestycyjna nie zezwala osobie fizycznej na świadczenie zarówno niezależnego, jak i zależnego doradztwa.

▼B

SEKCJA 3

Ocena odpowiedniości i adekwatności instrumentów

Artykuł 54

Ocena odpowiedniości i sprawozdania na temat odpowiedniości

(art. 25 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne nie wywołują niejasności ani wątpliwości co do obowiązków spoczywających na nich w ramach procesu przy ocenie odpowiedniości usług inwestycyjnych lub instrumentów finansowych zgodnie z art. 25 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE. Przy dokonywaniu oceny odpowiedniości firma informuje klientów lub potencjalnych klientów w sposób jasny i prosty, że motywem przeprowadzania oceny odpowiedniości jest umożliwienie firmie działania w najlepiej pojętym interesie klienta.

W przypadku gdy usługi doradztwa inwestycyjnego lub zarządzania portfelem są świadczone w całości lub w części poprzez zautomatyzowany lub na wpół zautomatyzowany system, odpowiedzialność za dokonanie oceny odpowiedniości spoczywa na firmie inwestycyjnej świadczącej usługę i nie może być zmniejszona poprzez użycie systemu elektronicznego przy dokonywaniu osobistej rekomendacji lub decyzji o przystąpieniu do transakcji.

2. Firmy inwestycyjne określają zakres informacji pozyskiwanych od klientów w świetle wszystkich cech usług doradztwa inwestycyjnego lub zarządzania portfelem, które mają być świadczone tym klientom. Firmy inwestycyjne uzyskują od klientów lub potencjalnych klientów takie informacje, jakie są im konieczne do tego, by zrozumieć podstawowe fakty dotyczące klienta oraz mieć uzasadnione podstawy do stwierdzenia, że przy należytym uwzględnieniu charakteru i zakresu świadczonej usługi określona transakcja, zalecana lub zawarta w toku świadczenia usługi zarządzania portfelem, spełnia następujące kryteria:

a) spełnia cele inwestycyjne danego klienta, w tym w zakresie jego tolerancji ryzyka;

b) charakteryzuje się tym, że klient jest w stanie ponieść finansowo wszelkie związane z nią ryzyko inwestycyjne odpowiadające jego celom inwestycyjnym;

c) charakteryzuje się tym, że klient ma konieczne doświadczenie i wiedzę pozwalające na zrozumienie ryzyka związanego z transakcją lub zarządzaniem jego portfelem.

3. Świadcząc usługę inwestycyjną na rzecz klienta profesjonalnego, firma inwestycyjna ma prawo zakładać, że w odniesieniu do produktów, transakcji i usług będących podstawą klasyfikacji klienta ma on konieczne doświadczenie i wiedzę na potrzeby ust. 2 lit. c).

▼B

W przypadku gdy usługa inwestycyjna polega na doradztwie inwestycyjnym na rzecz klienta profesjonalnego, o którym mowa w sekcji 1 załącznika II do dyrektywy 2014/65/UE, firma inwestycyjna ma prawo zakładać na potrzeby ust. 2 lit. b), że klient ten jest w stanie ponieść finansowo wszelkie związane z nią ryzyko inwestycyjne odpowiadające celom inwestycyjnym tego klienta.

4. Informacje dotyczące sytuacji finansowej klienta lub potencjalnego klienta zawierają, stosownie do potrzeb, wskazanie źródła i wymiaru regularnych dochodów, posiadanych aktywów, w tym aktywów płynnych, inwestycji, nieruchomości oraz regularnych zobowiązań finansowych.

5. Informacje dotyczące celów inwestycyjnych klienta lub potencjalnego klienta zawierają, stosownie do potrzeb, informacje na temat długości okresu, w którym klient chciałby prowadzić inwestycje, jego preferencji co do poziomu ryzyka, profilu ryzyka oraz celu inwestycji.

6. W przypadku gdy klient jest osobą prawną lub grupą co najmniej dwóch osób fizycznych lub w przypadku gdy co najmniej jedna osoba fizyczna jest reprezentowana przez inną osobę fizyczną, firma inwestycyjna ustanawia i wdraża politykę określającą, kto ma zostać poddany ocenie odpowiedniości oraz w jaki sposób ocena ta ma zostać przeprowadzona w praktyce, w tym od kogo należy pozyskać informacje dotyczące wiedzy i doświadczenia, sytuacji finansowej oraz celów inwestycyjnych. Firma inwestycyjna rejestruje tę politykę.

W przypadku gdy osoba fizyczna jest reprezentowana przez inną osobę fizyczną lub w przypadku gdy osoba prawna, która złożyła wniosek o traktowanie jej jak klienta profesjonalnego zgodnie z sekcją 2 załącznika II do dyrektywy 2014/65/UE, ma zostać wzięta pod uwagę do oceny odpowiedniości, sytuacja finansowa i cele inwestycyjne odnoszą się do osoby prawnej lub, w odniesieniu do osoby fizycznej, klienta podstawowego, a nie przedstawiciela. Wiedza i doświadczenie odnoszą się do przedstawiciela osoby fizycznej lub osoby upoważnionej do zawierania transakcji w imieniu klienta podstawowego.

7. Firmy inwestycyjne podejmują uzasadnione działania mające na celu zapewnienie wiarygodności informacji gromadzonych na temat ich klientów lub potencjalnych klientów. Powyższe obejmuje między innymi:

a) zapewnienie, aby klienci byli świadomi wagi przekazywania dokładnych i aktualnych informacji;

b) zapewnienie, aby wszystkie narzędzia, takie jak narzędzia profilowania oceny ryzyka lub narzędzia służące do oceny wiedzy i doświadczenia klienta, które są wykorzystywane w procesie oceny odpowiedniości, nadawały się do założonego celu i były należycie zaprojektowane pod kątem ich stosowania w odniesieniu do ich klientów, przy czym wszystkie ograniczenia mają zostać określone i w sposób aktywny złagodzone z wykorzystaniem procesu oceny odpowiedniości;

▼B

c) zapewnienie, aby pytania wykorzystane w procesie były łatwe do zrozumienia przez klientów, w sposób dokładny odzwierciedlały cele i potrzeby klienta oraz informacje niezbędne do dokonania oceny odpowiedniości; oraz

d) podjęcie w razie potrzeby kroków w celu zapewnienia spójności informacji dotyczących klienta, na przykład poprzez rozważenie, czy informacje przekazane przez klientów zawierają oczywiste nieprawidłowości.

Firmy inwestycyjne pozostające w stałym stosunku z klientem, na przykład poprzez świadczenie na bieżąco doradztwa lub usługi zarządzania portfelem, dysponują odpowiednimi strategiami i procedurami pozwalającymi na utrzymanie wystarczających i aktualnych informacji o klientach w zakresie niezbędnym do spełnienia wymogów ust. 2 oraz są w stanie je przedstawić.

8. Jeśli przy świadczeniu usługi inwestycyjnej w zakresie doradztwa inwestycyjnego lub zarządzania portfelem firma inwestycyjna nie uzyskuje informacji wymaganych na mocy art. 25 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE, wówczas nie może rekomendować usług inwestycyjnych lub instrumentów finansowych klientowi lub potencjalnemu klientowi.

9. Firmy inwestycyjne dysponują wystarczającymi strategiami i procedurami pozwalającymi na zapewnienie zrozumienia przez nie charakteru i cech, w tym kosztów i ryzyka, usług inwestycyjnych i instrumentów finansowych wybranych dla swoich klientów, oraz na dokonanie przez nie oceny, z uwzględnieniem kosztów i złożoności, czy równorzędne usługi inwestycyjne lub instrumenty finansowe mogą odpowiadać profilowi ich klienta, oraz są w stanie je przedstawić.

10. Przy świadczeniu usługi inwestycyjnej w zakresie doradztwa inwestycyjnego lub zarządzania portfelem firma inwestycyjna nie rekomenduje przystąpienia do transakcji ani nie podejmuje decyzji o przystąpieniu do transakcji w przypadku, gdy żadna z usług lub żaden z instrumentów nie są odpowiednie dla klienta.

11. Przy świadczeniu usług doradztwa inwestycyjnego lub zarządzania portfelem, które obejmują zamianę instrumentów, czy to poprzez sprzedaż jednego instrumentu i zakup innego, czy też przez wykonanie prawa do wprowadzenia zmiany w odniesieniu do istniejącego instrumentu, firmy inwestycyjne gromadzą niezbędne informacje na temat dotychczasowych inwestycji klienta oraz rekomendowanych nowych inwestycji i dokonują analizy kosztów i korzyści zamiany, tak aby były w stanie wykazać, że korzyści wynikające z zamiany przewyższają koszty.

12. Przy świadczeniu doradztwa inwestycyjnego firmy inwestycyjne przekazują klientowi detalicznemu sprawozdanie zawierające zarys udzielonych porad oraz informację o tym, w jaki sposób dokonane rekomendacje są odpowiednie dla klienta detalicznego, w tym informację o tym, w jaki sposób odpowiadają one celom klienta i okolicznościom osobistym w odniesieniu do wymaganego okresu inwestycji, wiedzy i doświadczenia klienta oraz stosunku klienta do ryzyka i możliwości ponoszenia przez niego strat.

▼B

Firmy inwestycyjne zwracają uwagę klientów na informacje o tym, czy rekomendowane usługi lub instrumenty mogą doprowadzić do sytuacji, w której klient detaliczny będzie próbował wnioskować o dokonanie okresowego przeglądu dotyczących go uzgodnień, a także uwzględniają je w sprawozdaniu na temat odpowiedniości.

W przypadku gdy firma inwestycyjna świadczy usługę obejmującą okresowe oceny odpowiedniości i sprawozdania na temat odpowiedniości, kolejne sprawozdania po rozpoczęciu świadczenia usługi mogą obejmować jedynie zmiany odnoszące się do wykorzystywanych usług lub instrumentów lub okoliczności dotyczące klientów, i nie można w nich powtarzać wszystkich szczegółów zawartych w pierwszym sprawozdaniu.

13. W celu usprawnienia usługi firmy inwestycyjne oferujące okresową ocenę odpowiedniości dokonują przeglądu odpowiedniości udzielonych rekomendacji co najmniej raz do roku. Częstotliwość przeprowadzania tej oceny zwiększa się w zależności od profilu ryzyka klienta i rodzaju rekomendowanych instrumentów finansowych.

Artykuł 55

Przepisy wspólne dla oceny odpowiedniości i adekwatności

(art. 25 ust. 2 i art. 25 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby informacje dotyczące wiedzy i doświadczenia klienta lub potencjalnego klienta w dziedzinie inwestycji zawierały elementy wymienione poniżej w zakresie odpowiednim do charakteru klienta, charakteru i zakresu usługi, która ma być świadczona, oraz typu produktu lub zaplanowanej transakcji, z uwzględnieniem ich złożoności i związanego z nimi ryzyka:

a) rodzaje usług, transakcji i instrumentów finansowych, które są znane klientowi;

b) charakter, wielkość i częstotliwość transakcji na instrumentach finansowych prowadzonych przez klienta oraz okres, w którym były prowadzone;

c) poziom wykształcenia, a także obecny zawód lub poprzednie, istotne w rozpatrywanym względzie zawody klienta lub potencjalnego klienta.

2. Firma inwestycyjna nie odwodzi klienta lub potencjalnego klienta od podawania informacji wymaganych do celów art. 25 ust. 2 i 3 dyrektywy 2014/65/UE.

3. Firma inwestycyjna ma prawo polegać na informacjach przedstawionych przez swoich klientów lub potencjalnych klientów, chyba że jest świadoma lub powinna być świadoma, że informacje takie są zdecydowanie nieaktualne, niedokładne lub niepełne.

▼B

Artykuł 56

Ocena adekwatności i powiązane obowiązki w zakresie prowadzenia rejestrów

(art. 25 ust. 3 i art. 25 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne ustalają, czy dany klient ma doświadczenie i wiedzę konieczne do tego, by zdawać sobie sprawę z ryzyka związanego z oferowanym lub kupowanym produktem lub usługą inwestycyjną przy dokonywaniu oceny, czy usługa inwestycyjna, o której mowa w art. 25 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE, jest adekwatna dla klienta.

Firma inwestycyjna ma prawo zakładać, że klient profesjonalny, w odniesieniu do tych konkretnych usług inwestycyjnych lub transakcji, czy też tych rodzajów transakcji lub produktów, na podstawie których został sklasyfikowany jako klient profesjonalny, ma konieczne doświadczenie i wiedzę, aby zdawać sobie sprawę z istniejącego ryzyka.

2. Firmy inwestycyjne prowadzą rejestry dotyczące dokonanych ocen adekwatności, które obejmują:

a) wynik oceny adekwatności;

b) ostrzeżenia udzielone klientom w przypadku, gdy usługa inwestycyjna lub zakup produktu zostały ocenione jako potencjalnie nieadekwatne dla klienta, informację, czy klient zwrócił się z wnioskiem o zrealizowanie transakcji mimo ostrzeżenia, oraz, w stosownych przypadkach, informację, czy firma zaakceptowała wniosek klienta o zrealizowanie transakcji;

c) ostrzeżenia udzielone klientom, w przypadku gdy klient nie przekazał wystarczających informacji pozwalających firmie na dokonanie oceny adekwatności, informację, czy klient zwrócił się z wnioskiem o zrealizowanie transakcji mimo tego ostrzeżenia oraz, w stosownych przypadkach, informację, czy firma zaakceptowała wniosek klienta o zrealizowanie transakcji;

Artykuł 57

Świadczenie usług w zakresie instrumentów niekompleksowych

(art. 25 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

Instrument finansowy, który nie jest wyraźnie określony w art. 25 ust. 4 lit. a) dyrektywy 2014/65/UE, uważa się za instrument niekompleksowy do celów art. 25 ust. 4 lit. a) ppkt (vi) dyrektywy 2014/65/UE, jeśli spełnia następujące kryteria:

a) nie wchodzi w zakres art. 4 ust. 1 pkt 44 lit. c) lub pkt 4–11 sekcji C załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE;

b) pojawiają się częste możliwości zbycia, wykupu lub zrealizowania w inny sposób wartości instrumentu po cenach, które są powszechnie znane uczestnikom rynku, a które są albo cenami rynkowymi, albo cenami udostępnianymi lub zatwierdzanymi za pomocą systemów wyceny niezależnych od emitenta;

▼B

c) instrument nie wiąże się z żadnymi rzeczywistymi lub potencjalnymi zobowiązaniami klienta, które przekraczałyby koszt jego kupna;

d) instrument nie obejmuje klauzuli, warunku ani mechanizmu wyzwalającego, które mogłyby zasadniczo zmienić charakter lub ryzyko inwestycji lub profilu wypłat, na przykład inwestycje obejmujące prawo przekształcenia instrumentu w inną inwestycję;

e) instrument nie obejmuje żadnych wyraźnych ani domniemanych opłat za wyjście, które skutkują niepłynnością inwestycji, choć pojawiają się technicznie częste możliwości zbycia, wykupu lub zrealizowania w inny sposób wartości instrumentu;

f) odpowiednio wyczerpujące informacje na temat charakterystyki instrumentu są powszechnie dostępne i prawdopodobnie łatwo zrozumiałe dla przeciętnego klienta detalicznego, przez co może on podjąć świadomą decyzję dotyczącą zawarcia transakcji na takim instrumencie.

Artykuł 58

Umowy z klientami detalicznymi i profesjonalnymi

(art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmy inwestycyjne świadczące na rzecz klienta po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia jakąkolwiek usługę inwestycyjną lub usługę dodatkową, o której mowa w sekcji B pkt 1 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE, zawierają z tym klientem, na papierze lub innym trwałym nośniku, pisemną umowę podstawową, w której określa się podstawowe prawa i obowiązki firmy i klienta. Firmy inwestycyjne świadczące usługi doradztwa inwestycyjnego stosują się do tego obowiązku wyłącznie wówczas, gdy dokonywana jest okresowa ocena odpowiedniości rekomendowanych instrumentów finansowych lub usług.

W pisemnej umowie określa się podstawowe prawa i obowiązki stron oraz zawiera następujące elementy:

a) opis świadczonych usług, a w stosownych przypadkach opis charakteru i zakresu świadczonej usługi doradztwa podatkowego;

b) w przypadku usług zarządzania portfelem rodzaje instrumentów finansowych, które mogą być kupowane i sprzedawane, oraz rodzaje transakcji, które mogą być realizowane w imieniu klienta, a także wszelkie zabronione instrumenty lub transakcje; oraz

c) opis podstawowych cech wszelkich usług, o których mowa w sekcji B pkt 1 załącznika I do dyrektywy 2014/65/UE i które mają być świadczone, w tym w stosownych przypadkach opis roli firmy w odniesieniu do zdarzeń korporacyjnych dotyczących instrumentów klienta oraz warunków, na jakich transakcje finansowania z użyciem papierów wartościowych, które obejmują papiery wartościowe klienta, wygenerują zwrot dla klienta.

▼B

SEKCJA 4

Sprawozdawczość wobec klientów

Artykuł 59

Wymogi w zakresie sprawozdawczości dotyczące wykonywania zleceń innych niż do celów zarządzania portfelem

(art. 25 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne, wykonawszy w imieniu klienta zlecenie inne niż do celów zarządzania portfelem, w odniesieniu do tego zlecenia:

a) niezwłocznie dostarczają klientowi na trwałym nośniku najważniejsze informacje dotyczące wykonania zlecenia;

b) możliwie jak najszybciej i nie później niż pierwszego dnia roboczego po wykonaniu zlecenia przesyłają klientowi na trwałym nośniku powiadomienie potwierdzające jego wykonanie lub – w przypadku gdy firma inwestycyjna otrzymuje potwierdzenie od osoby trzeciej – nie później niż pierwszego dnia roboczego po odbiorze potwierdzenia od osoby trzeciej.

Litery b) nie stosuje się, gdy potwierdzenie zawiera te same informacje, co potwierdzenie, które ma być bezzwłocznie wysłane klientowi przez inną osobę.

Liter a) i b) nie stosuje się, gdy zlecenia wykonywane w imieniu klientów dotyczą obligacji przeznaczonych na finansowanie umów o kredyty hipoteczne zawarte z tymi klientami, w którym to przypadku sprawozdanie z transakcji sporządza się jednocześnie z podaniem warunków kredytu hipotecznego, lecz nie później niż jeden miesiąc po dacie wykonania zlecenia.

2. Niezależnie od wymogów wymienionych w ust. 1 firmy inwestycyjne przekazują klientowi, na wniosek, informacje na temat stanu realizacji zlecenia.

3. W przypadku okresowo wykonywanych zleceń klientów odnoszących się do jednostek lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania firmy inwestycyjne podejmują działania określone w ust. 1 lit. b) albo co najmniej co sześć miesięcy przekazują klientowi informacje dotyczące transakcji, wymienione w ust. 4.

4. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1 lit. b), zawiera te spośród wymienionych niżej informacji, które mają w danym przypadku zastosowanie, a w stosownych przypadkach te, które są zgodne z regulacyjnymi standardami technicznymi dotyczącymi obowiązków sprawozdawczych ustanowionych zgodnie z art. 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014:

a) identyfikacja firmy składającej sprawozdanie;

b) nazwa lub inne oznaczenie klienta;

c) dzień transakcji;

d) czas transakcji;

▼B

e) rodzaj zlecenia;

f) oznaczenie systemu;

g) oznaczenie instrumentu;

h) identyfikator kupna/sprzedaży;

i) charakter zlecenia, jeśli inny niż zlecenie kupna/sprzedaży;

j) ilość;

k) cena jednostkowa;

l) cena ogółem;

m) całkowita suma pobranych prowizji i kosztów oraz – na wniosek klienta – zestawienie poszczególnych pozycji obejmujące, w stosownych przypadkach, wielkość wszystkich zapisów podwyższających wartość lub odpisów obniżających wartość naliczonych w przypadku, gdy transakcja była dokonana przez firmę inwestycyjną przy zawieraniu transakcji na własny rachunek, a na firmie inwestycyjnej spoczywa wobec klienta obowiązek najlepszego wykonywania;

n) uzyskany kurs walutowy w przypadku, gdy transakcja obejmuje przeliczanie waluty;

o) obowiązki klienta związane z rozliczeniem transakcji, w tym limity czasowe na płatności lub dostawy oraz odpowiednie dane rachunku, o ile takie dane i obowiązki nie zostały uprzednio podane do wiadomości klienta;

p) w przypadku gdy kontrahentem klienta była sama firma inwestycyjna lub dowolna osoba wchodząca w skład grupy, do której należy firma inwestycyjna lub inny klient tej firmy inwestycyjnej – wskazanie tego faktu, chyba że zlecenie zostało wykonane za pośrednictwem systemu transakcyjnego, który ułatwia anonimowe prowadzenie transakcji.

Do celów lit. k), w przypadku gdy zlecenie wykonywane jest partiami, firma inwestycyjna może przekazywać klientowi informacje na temat ceny każdej partii lub ceny uśrednionej. W tym drugim przypadku firma inwestycyjna przekazuje klientowi na wniosek informacje na temat ceny każdej partii.

5. Firma inwestycyjna może przekazać klientowi informacje, o których mowa w ust. 4, przy użyciu standardowych kodów, o ile przekaże również objaśnienie do tych kodów.

Artykuł 60

Wymogi w zakresie sprawozdawczości dotyczące zarządzania portfelem

(art. 25 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne świadczące usługi zarządzania portfelem na rzecz klientów przekazują każdemu takiemu klientowi na trwałym nośniku okresowe sprawozdania z czynności wykonanych w jego imieniu w ramach usługi zarządzania portfelem, chyba że sprawozdanie takie przekazuje inna osoba.

▼B

2. Okresowe sprawozdanie wymagane na mocy ust. 1 zawiera rzetelny i wyważony przegląd podjętych czynności oraz wyników portfela w czasie trwania okresu sprawozdawczego oraz obejmuje, stosownie do potrzeb, następujące informacje:

a) nazwę firmy inwestycyjnej;

b) nazwę lub inne oznaczenie rachunku klienta;

c) określenie składu i wyceny portfela, w tym dane na temat każdego z przechowywanych instrumentów, jego wartość rynkową (lub wartość godziwą, jeśli wartość rynkowa nie jest dostępna), saldo gotówkowe na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz wyniki portfela w czasie trwania okresu sprawozdawczego;

d) całkowitą kwotę opłat pobranych podczas okresu sprawozdawczego, w rozbiciu co najmniej na całkowite opłaty z tytułu zarządzania i całkowite opłaty związane z wykonaniem zlecenia, w tym w razie potrzeby również oświadczenie o możliwości dostarczenia bardziej szczegółowego zestawienia kosztów na wniosek klienta;

e) porównanie wyników osiągniętych w okresie objętym sprawozdaniem z referencyjną wartością zysków z inwestycji (jeśli taka istnieje), uzgodnioną między firmą inwestycyjną a klientem;

f) całkowitą kwotę dywidend, odsetek i innych płatności otrzymanych z tytułu portfela klienta podczas okresu sprawozdawczego;

g) informacje na temat innych zdarzeń korporacyjnych dających określone prawa w stosunku do instrumentów finansowych przechowywanych w portfelu;

h) w odniesieniu do każdej transakcji zawartej w rozpatrywanym okresie – informacje, o których mowa odpowiednio w art. 59 ust. 4 lit. c)–l), chyba że klient życzy sobie być informowany o każdej zawartej transakcji z osobna, kiedy to zastosowanie ma ust. 4 niniejszego artykułu.

3. Okresowe sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się raz na trzy miesiące, z wyjątkiem następujących sytuacji:

a) gdy firma inwestycyjna daje swoim klientom dostęp do systemu internetowego kwalifikującego się jako trwały nośnik, w którym można uzyskać dostęp do aktualnych wycen portfela klienta i w którym klient może łatwo dotrzeć do informacji wymaganych na mocy art. 63 ust. 2, a firma ma dowody, że klient uzyskał dostęp do wyceny swojego portfela co najmniej raz w ciągu danego kwartału;

b) gdy zastosowanie ma ust. 4 i sprawozdanie okresowe należy przekazywać co najmniej raz na 12 miesięcy;

▼C1

c) gdy umowa między firmą inwestycyjną a klientem o świadczenie usług zarządzania portfelem zezwala na utrzymywanie portfela zawierającego instrumenty finansowe oparte o dźwignię, sprawozdanie okresowe dostarcza się co najmniej raz na miesiąc.

▼B

Odstępstwo przewidziane w lit. b) nie obowiązuje w odniesieniu do transakcji na instrumentach finansowych objętych zakresem art. 4 ust. 1 pkt 44 lit. c) dyrektywy 2014/65/UE lub dowolnego spośród pkt 4–11 w sekcji C załącznika I do tej dyrektywy.

4. Firmy inwestycyjne, w przypadku gdy klient życzy sobie być informowany o każdej zawartej transakcji z osobna, z chwilą zawarcia transakcji przez zarządzającego portfelem przekazują klientowi na trwałym nośniku najważniejsze informacje dotyczące takiej transakcji.

Firmy inwestycyjne przesyłają klientowi powiadomienie potwierdzające transakcję i zawierające informacje określone w art. 59 ust. 4 nie później niż pierwszego dnia roboczego po jej zawarciu lub – jeżeli firma inwestycyjna otrzymuje potwierdzenie od osoby trzeciej – nie później niż pierwszego dnia roboczego po odbiorze potwierdzenia od tej osoby trzeciej.

Akapit drugi nie ma zastosowania w przypadku, gdy potwierdzenie zawiera te same informacje, co potwierdzenie, które ma być bezzwłocznie wysłane klientowi przez inną osobę.

Artykuł 61

Wymogi w zakresie sprawozdawczości dotyczące uprawnionych kontrahentów

(art. 24 ust. 4 i art. 25 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

Zastosowanie mają wymogi dotyczące sprawozdań przekazywanych klientom detalicznym i profesjonalnym, które są zawarte w art. 49 i 59, chyba że firmy inwestycyjne zawrą z uprawnionymi kontrahentami umowy określające treść sprawozdań i terminarz ich przekazywania.

Artykuł 62

Dodatkowe wymogi w zakresie sprawozdawczości dotyczące zarządzania portfelem lub transakcji na zobowiązaniach warunkowych

(art. 25 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne świadczące usługę zarządzania portfelem informują klienta w przypadku, gdy całkowita wartość portfela, oceniana z początkiem każdego okresu sprawozdawczego, zmniejszy się o 10 %, a następnie o wielokrotności 10 %, nie później niż przed końcem dnia roboczego, w którym próg ten został przekroczony, lub – jeśli przekroczenie progu nastąpiło w dniu wolnym od pracy – przed zamknięciem następnego dnia roboczego.

2. ►C1 Firmy inwestycyjne prowadzące rachunek klienta detalicznego, który obejmuje pozycje w instrumentach finansowych opartych o dźwignię lub transakcje na zobowiązaniach warunkowych, informują klienta o zmniejszeniu się wartości początkowej każdego instrumentu o 10 %, a następnie o wielokrotności 10 %. ◄ Sprawozdawczość na podstawie niniejszego ustępu odbywa się osobno w odniesieniu do każdego instrumentu, chyba że ustalono inaczej z klientem, i jest realizowana nie później niż przed końcem dnia roboczego, w którym próg ten został przekroczony, lub – jeśli przekroczenie progu nastąpiło w dniu wolnym od pracy – przed zamknięciem następnego dnia roboczego.

▼B

Artykuł 63

Zestawienia instrumentów finansowych i funduszy klienta

(art. 25 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne, które przechowują instrumenty finansowe lub fundusze klientów, przesyłają każdemu z nich co najmniej raz na kwartał na trwałym nośniku zestawienie takich instrumentów finansowych lub funduszy, chyba że zestawienie to przekazano już w ramach innego sprawozdania okresowego. Na wniosek klienta firmy przekazują to zestawienie częściej po kosztach handlowych.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do instytucji kredytowej uprawnionej na mocy dyrektywy 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ([1]) w odniesieniu do depozytów w rozumieniu tejże dyrektywy, przechowywanych przez taką instytucję.

2. Zestawienie aktywów klienta, o którym mowa w ust. 1, obejmuje następujące informacje:

a) dane wszystkich instrumentów finansowych lub funduszy przechowywanych przez firmę inwestycyjną w imieniu klienta według stanu na koniec okresu objętego zestawieniem;

b) zakres, w jakim instrumenty finansowe lub fundusze klienta były przedmiotem transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych;

c) wartość wszelkich korzyści narosłych na koncie klienta z tytułu uczestnictwa w transakcjach finansowanych z użyciem papierów wartościowych i podstawę naliczania takich korzyści.

d) jasne wskazanie aktywów lub funduszy, które podlegają przepisom dyrektywy 2014/65/UE i jej środków wykonawczych, oraz tych, które im nie podlegają, na przykład aktywów lub funduszy, które podlegają umowie o zabezpieczeniu finansowym polegającym na przeniesieniu tytułu;

e) jasne wskazanie, których aktywów dotyczą pewne szczególne cechy odnoszące się do ich własności, na przykład ze względu na zabezpieczenie;

f) wartość rynkowa lub szacunkowa, jeśli wartość rynkowa nie jest dostępna, instrumentów finansowych objętych zestawieniem wraz z jasnym wskazaniem faktu, że brak ceny rynkowej prawdopodobnie świadczy o braku płynności. Ocena wartości szacunkowej jest dokonywana przez firmę przy dołożeniu wszelkich starań.

W przypadku gdy do portfela klienta zalicza się wpływy z jednej lub kilku nierozliczonych transakcji, informacje, o których mowa w lit. a), można podać albo w oparciu o datę transakcji, albo w oparciu o datę rozliczenia, pod warunkiem że zastosuje się tę samą zasadę do wszystkich tego rodzaju informacji zawartych w zestawieniu.

([1]) Dyrektywa 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. odnosząca się do podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.U. L 126 z 26.5.2000, s. 1).

▼B

Okresowe zestawienie aktywów klienta, o którym mowa w ust. 1, nie jest przekazywane, gdy firma inwestycyjna daje swoim klientom dostęp do systemu internetowego kwalifikującego się jako trwały nośnik, w którym klient może łatwo dotrzeć do aktualnych zestawień swoich instrumentów finansowych lub funduszy, a firma ma dowody, że klient uzyskał dostęp do tego zestawienia co najmniej raz w ciągu danego kwartału.

3. Firmy inwestycyjne, które przechowują instrumenty finansowe lub fundusze oraz świadczą usługi zarządzania portfelem na rzecz klienta, mogą umieścić zestawienie aktywów klienta, o którym mowa w ust. 1, w sprawozdaniu okresowym przekazywanym klientowi zgodnie z art. 60 ust. 1.

SEKCJA 5

Najlepsze wykonywanie

Artykuł 64

Kryteria najlepszego wykonywania

(art. 27 ust. 1 i art. 24 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Wykonując zlecenia klientów, firmy inwestycyjne biorą pod uwagę wymienione niżej kryteria przy ustalaniu rangi czynników, o których mowa w art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE:

a) charakterystykę klienta, w tym jego kategorię jako klienta detalicznego lub profesjonalnego;

b) charakterystykę zlecenia klienta, w tym fakt, że zlecenie dotyczy transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych;

c) cechy instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia;

d) wskazanie systemów wykonywania zleceń, do których można skierować dane zlecenie.

Do celów niniejszego artykułu oraz art. 65 i 66 „system wykonywania zleceń” obejmuje rynek regulowany, MTF, OTF, podmiot systematycznie internalizujący transakcje bądź animatora rynku czy inny podmiot zapewniający płynność instrumentów finansowych lub podmiot, który w państwie trzecim spełnia rolę podobną do tych, które spełniają wyżej wymienione podmioty.

2. Firma inwestycyjna spełnia określony w art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE wymóg podjęcia wszelkich wystarczających działań w celu uzyskania możliwie najlepszego dla klienta wyniku w zakresie, w jakim wykonuje zlecenie lub konkretny aspekt zlecenia zgodnie z konkretnymi dyspozycjami klienta dotyczącymi zlecenia lub konkretnego aspektu zlecenia.

3. Firmy inwestycyjne nie ustalają ani nie naliczają swoich prowizji w sposób niesprawiedliwie dyskryminujący poszczególne systemy wykonywania zleceń.

▼B

4. Przy wykonywaniu zleceń lub podejmowaniu decyzji o zawarciu transakcji na produkty będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, w tym produkty na zamówienie, firma inwestycyjna sprawdza godziwość ceny zaproponowanej klientowi w drodze zgromadzenia danych rynkowych wykorzystanych do oszacowania ceny takiego produktu oraz, o ile jest to możliwe, w drodze porównania ich z podobnymi lub porównywalnymi produktami.

Artykuł 65

Obowiązek działania w najlepiej pojętym interesem klientów spoczywający na firmach inwestycyjnych zajmujących się zarządzaniem portfelem, przyjmowaniem i przekazywaniem zleceń

(art. 24 ust. 1 i art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Podczas świadczenia usług zarządzania portfelem firmy inwestycyjne stosują się do obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE, który zakłada działanie zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów przy przenoszeniu zleceń do innych podmiotów w celu ich wykonania zgodnie z wcześniejszymi decyzjami firmy inwestycyjnej o zawieraniu w imieniu swojego klienta transakcji na instrumenty finansowe.

2. Podczas świadczenia usług przyjmowania i przekazywania zleceń firmy inwestycyjne stosują się do obowiązku wynikającego z art. 24 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE, który zakłada działanie zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów przy przekazywaniu zleceń klienta do innych podmiotów w celu ich wykonania.

3. W celu zapewnienia zgodności z przepisami ust. 1 lub 2 firmy inwestycyjne przestrzegają przepisów ust. 4–7 niniejszego artykułu i art. 64 ust. 4.

4. Firmy inwestycyjne podejmują wszelkie wystarczające działania w celu uzyskania możliwie najlepszego dla klientów wyniku, uwzględniając czynniki, o których mowa w art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE. Rangę tych czynników określa się poprzez odniesienie do kryteriów wymienionych w art. 64 ust. 1 oraz (w przypadku klientów detalicznych) do wymogów, o których mowa w art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE.

Firma inwestycyjna spełnia wymogi określone w ust. 1 lub 2 i nie musi podejmować działań wymienionych w niniejszym ustępie, o ile – przenosząc zlecenie do innego podmiotu lub przekazując innemu podmiotowi zlecenie do wykonania – wykonuje konkretne dyspozycje klienta.

5. Firmy inwestycyjne ustanawiają i wdrażają politykę pozwalającą im zastosować się do obowiązku, o którym mowa w ust. 4. W polityce tej w odniesieniu do każdej kategorii instrumentów finansowych określa się podmioty, do których firma inwestycyjna przenosi lub którym przekazuje zlecenia do wykonania. Wskazane w ten sposób podmioty dysponują takimi uzgodnieniami dotyczącymi wykonywania zleceń, które umożliwią firmie inwestycyjnej wypełnienie jej zobowiązań wynikających z niniejszego artykułu podczas przenoszenia lub przekazywania zleceń do wykonania.

▼B

6. Firmy inwestycyjne przekazują klientom informacje na temat polityki ustanowionej zgodnie z ust. 5 i art. 66 ust. 2–9. Firmy inwestycyjne przekazują klientom odpowiednie informacje na temat firmy i jej usług oraz podmiotów wybranych do wykonania zlecenia. Zwłaszcza w przypadku gdy firma inwestycyjna wybierze inne firmy do świadczenia usług wykonywania zleceń, sporządza ona i podaje do publicznej wiadomości, raz na rok, dla każdej kategorii instrumentów finansowych, wykaz pięciu najlepszych firm inwestycyjnych pod względem wolumenu obrotu, którym przekazała lub do których przeniosła zlecenia klienta do wykonania w poprzednim roku, a także informacje dotyczące uzyskanej jakości wykonania. Informacje te są zgodne z informacjami opublikowanymi zgodnie ze standardami technicznymi opracowanymi na podstawie art. 27 ust. 10 lit. b) dyrektywy 2014/65/UE.

Na uzasadniony wniosek klienta firmy inwestycyjne przekazują swoim klientom lub potencjalnym klientom informacje o podmiotach, którym przekazano lub do których przeniesiono zlecenia do wykonania.

7. Firmy inwestycyjne regularnie monitorują skuteczność polityki ustanowionej zgodnie z ust. 5, a zwłaszcza monitorują jakość wykonywania zleceń, jaką charakteryzują się podmioty określone w tej polityce, oraz w razie potrzeby korygują wszelkie niedociągnięcia.

Firmy inwestycyjne dokonują przynajmniej raz do roku przeglądu stosowanej przez siebie polityki oraz uzgodnień. Takiego przeglądu dokonuje się również za każdym razem, gdy nastąpi istotna zmiana, która wpływa na zdolność firmy do dalszego uzyskiwania możliwie najlepszego dla klientów wyniku.

Firmy inwestycyjne oceniają, czy nastąpiła istotna zmiana oraz rozważają wprowadzenie zmian w odniesieniu do systemów wykonywania zleceń lub podmiotów, co do których mają duże zaufanie, jako do systemów lub podmiotów pozwalających jej spełnić nadrzędny wymóg najlepszego wykonywania.

Istotną zmianą jest znaczące zdarzenie, które może wpływać na parametry najlepszego wykonywania, takich jak koszty, cena, szybkość, prawdopodobieństwo wykonania oraz rozliczenia, wielkość, charakter lub wszelkiego rodzaju inne aspekty dotyczące wykonywania zlecenia.

8. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania w przypadku, gdy firma inwestycyjna świadcząca usługi zarządzania portfelem lub przyjmowania i przekazywania zleceń zajmuje się również wykonywaniem przyjmowanych zleceń lub decyzji o zawieraniu transakcji w imieniu klienta, do którego należy dany portfel. W takich przypadkach stosuje się art. 27 dyrektywy 2014/65/UE.

Artykuł 66

Polityka wykonywania zleceń

(art. 27 ust. 5 i ust. 7 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne dokonują, co najmniej raz do roku, przeglądu polityki wykonywania zleceń ustanowionej zgodnie z art. 27 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE oraz uzgodnień dotyczących wykonywania zleceń.

▼B

Takiego przeglądu dokonuje się również za każdym razem, gdy nastąpi istotna zmiana określona w art. 65 ust. 7, która na stałe wpływa na zdolność firmy do dalszego uzyskiwania w sposób ciągły możliwie najlepszego wyniku podczas wykonywania zleceń klientów w systemach uwzględnionych w polityce wykonywania zleceń. Firma inwestycyjna ocenia, czy nastąpiła istotna zmiana oraz rozważa wprowadzenie zmian w odniesieniu do rangi czynników najlepszego wykonywania w zakresie spełnienia nadrzędnego wymogu najlepszego wykonywania.

2. Informacje na temat tej polityki wykonywania zleceń są dostosowywane w zależności od kategorii instrumentu finansowego i rodzaju świadczonej usługi oraz obejmują informacje wskazane w ust. 3–9.

3. Firmy inwestycyjne przekazują klientom wymienione poniżej informacje na temat stosowanej przez siebie polityki wykonywania zleceń w stosownym czasie przed świadczeniem usługi:

a) opis rangi, jaką firma inwestycyjna przykłada zgodnie z kryteriami określonymi w art. 59 ust. 1 do czynników, o których mowa w art. 27 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE, lub procesu, za pomocą którego firma określa rangę tych czynników;

b) listę systemów wykonywania zleceń, co do których firma ma duże zaufanie, jako do systemów pozwalających jej konsekwentnie wypełnić obowiązek podejmowania wszelkich uzasadnionych działań w celu uzyskania możliwie najlepszego wyniku przy wykonywaniu zleceń klienta oraz określić, które systemy wykonywania zleceń są wykorzystywane w odniesieniu do każdej kategorii instrumentów finansowych, zleceń klientów detalicznych, zleceń klientów profesjonalnych i SFT;

c) listę czynników wykorzystywanych do wyboru systemu wykonywania zleceń, w tym czynników jakościowych takich jak systemy rozliczeniowe, automatyczne mechanizmy zawieszania obrotu, zaplanowane działania oraz wszelkie inne odpowiednie aspekty, a także rangę każdego takiego czynnika; Informacje o czynnikach wykorzystywanych do wyboru systemu wykonywania zleceń są zgodne z mechanizmami kontrolnymi stosowanymi przez firmę w celu wykazania wobec klientów, że najlepsze wykonywanie odbywało się w sposób ciągły przy dokonywaniu przeglądu adekwatności jej polityki i uzgodnień;

d) w jaki sposób czynniki wykonywania w postaci ceny, kosztów, szybkości, prawdopodobieństwa wykonania oraz wszelkiego rodzaju inne odpowiednie czynniki są brane pod uwagę w ramach wszelkich wystarczających działań w celu uzyskania możliwie najlepszego dla klienta wyniku;

e) w stosownych przypadkach informację, że firma wykonuje zlecenia poza systemem obrotu, konsekwencje takiego działania, na przykład ryzyko po stronie kontrahenta wynikające z wykonywania zlecenia poza systemem obrotu, a na wniosek klienta dodatkowe informacje na temat konsekwencji takiego sposobu wykonywania;

▼B

f) wyraźne i jednoznaczne ostrzeżenie, że wszelkiego rodzaju konkretne dyspozycje ze strony klienta mogą uniemożliwić firmie podjęcie kroków, które zostały opracowane i wdrożone w ramach polityki wykonywania zleceń w celu uzyskania możliwie najlepszego wyniku przy wykonywaniu takich zleceń w odniesieniu do elementów, których wspomniane dyspozycje dotyczą;

g) zwięzłe informacje na temat procesu wyboru systemów wykonywania zleceń, zastosowanych strategii wykonania, procedur i procesów wykorzystywanych do analizy uzyskanej jakości wykonania oraz sposobu monitorowania i weryfikowania przez firmy, że osiągnięte zostały możliwie najlepsze wyniki dla klientów.

Informacje przekazuje się na trwałym nośniku lub za pośrednictwem strony internetowej (jeśli ta nie stanowi trwałego nośnika), o ile spełnione są warunki określone w art. 3 ust. 2.

4. W przypadku gdy firmy inwestycyjne stosują różne opłaty w zależności od systemu wykonywania zleceń, firma objaśnia te różnice przy zachowaniu wystarczającego stopnia szczegółowości, tak aby umożliwić klientowi zrozumienie zalet i wad związanych z wyborem konkretnego systemu wykonywania zleceń.

5. W przypadku gdy firmy inwestycyjne zachęcają klientów do wyboru systemu wykonywania zleceń, podaje się rzetelne, wyraźne i niewprowadzające w błąd informacje, tak aby uniemożliwić klientowi wybór konkretnego systemu wykonywania zleceń wyłącznie na podstawie polityki cenowej stosowanej przez firmę.

6. Firmy inwestycyjne otrzymują wyłącznie te płatności od osób trzecich, które są zgodne z art. 24 ust. 9 dyrektywy 2014/65/UE, oraz informują klientów o zachętach, które firma może otrzymywać od systemów wykonywania zleceń. W informacji tej podaje się opłaty naliczane przez firmę inwestycyjną wobec wszystkich kontrahentów uczestniczących w transakcji, a w przypadku, gdy opłaty różnią się od siebie w zależności od klienta, w informacji podaje się maksymalną wysokość opłat lub zakres opłat, które mogą być należne.

7. W przypadku gdy firma inwestycyjna obciąża więcej niż jednego uczestnika transakcji, zgodnie z art. 24 ust. 9 dyrektywy 2014/65/UE i jej środków wykonawczych, firma informuje swoich klientów o wartości wszystkich korzyści pieniężnych lub niepieniężnych przez nią otrzymanych.

8. W przypadku gdy klient składa firmie inwestycyjnej uzasadnione i proporcjonalne wnioski o informacje na temat jej strategii lub uzgodnień oraz sposobu dokonywania ich przeglądów, ta firma inwestycyjna udziela jasnych odpowiedzi w rozsądnym terminie.

9. W przypadku gdy firma inwestycyjna wykonuje zlecenia na rzecz klientów detalicznych, przekazuje tym klientom zwięzłe informacje na temat odpowiedniej polityki, skupiając się przy tym na całkowitych ponoszonych przez nich kosztach. Zwięzłe informacje zawierają także odnośnik do najnowszych danych dotyczących jakości wykonania, które są publikowane zgodnie z art. 27 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE dla każdego systemu wykonywania zleceń wymienionego przez firmę inwestycyjną w jej polityce wykonywania zleceń.

▼B

SEKCJA 6

Obsługa zlecenia klienta

Artykuł 67

Zasady ogólne

(art. 28 ust. 1 i art. 24 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne, wykonując zlecenia klienta, spełniają następujące warunki:

a) zapewniają, aby zlecenia wykonywane w imieniu klientów były niezwłocznie i dokładnie rejestrowane i alokowane;

b) wykonują kolejno i niezwłocznie zlecenia klientów, które w innych warunkach mogłyby być porównywalne, chyba że charakter danego zlecenia lub panujące warunki rynkowe to uniemożliwiają lub jest to sprzeczne z interesem klienta;

c) informują klienta detalicznego o wszelkich istotnych trudnościach mogących wpłynąć na właściwe wykonanie zleceń natychmiast po stwierdzeniu takich trudności.

2. Jeżeli firma inwestycyjna odpowiada za nadzór lub organizację rozliczenia wykonanego zlecenia, podejmuje wszelkie uzasadnione działania, aby zapewnić niezwłoczne i prawidłowe przekazanie na rachunek odpowiedniego klienta instrumentów finansowych i funduszy klienta przyjętych w ramach rozliczenia wykonanego zlecenia.

3. Firma inwestycyjna nie wykorzystuje w sposób nieuprawniony informacji dotyczących zleceń klienta będących w toku wykonywania oraz podejmuje wszelkie uzasadnione działania w celu zapobieżenia nieuprawnionemu wykorzystywaniu takich informacji przez osoby zaangażowane.

Artykuł 68

Łączenie i alokacja zleceń

(art. 28 ust. 1 i art. 24 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne nie wykonują zlecenia klienta ani transakcji na własny rachunek łącznie ze zleceniem innego klienta, chyba że spełnione są następujące warunki:

a) jest mało prawdopodobne, by połączenie zleceń i transakcji działało w sumie na niekorzyść któregoś z tych klientów;

b) każdemu z takich klientów ujawnia się, że łączenie zleceń może negatywnie wpłynąć na wynik danego zlecenia;

▼B

c) ustanowiono i skutecznie wdrożono politykę alokacji zleceń, która określa sprawiedliwą alokację połączonych zleceń i transakcji, w tym między innymi to, jak wielkość i cena zleceń będą wpływać na ich alokację oraz sposób traktowania przypadków częściowego wykonywania zleceń.

2. W przypadku gdy firma inwestycyjna łączy zlecenie klienta z jednym lub kilkoma zleceniami innych klientów, a tak połączone zlecenie jest wykonywane częściowo, alokuje wynikające stąd transakcje zgodnie z polityką alokacji zleceń.

Artykuł 69

Łączenie i alokacja transakcji zawieranych na własny rachunek

(art. 28 ust. 1 i art. 24 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne, które połączyły transakcje zawierane na własny rachunek z jednym lub kilkoma zleceniami klientów, nie alokują wynikających stąd transakcji w kolejności niekorzystnej dla klienta.

2. W przypadku gdy firma inwestycyjna łączy zlecenie klienta z transakcją realizowaną na własny rachunek, a tak połączone zlecenie jest wykonywane częściowo, transakcje dokonywane w imieniu klienta mają pierwszeństwo przed transakcjami zawieranymi na rachunek firmy.

Jeżeli firma inwestycyjna jest w stanie dowieść na podstawie uzasadnionych argumentów, że bez połączenia nie mogłoby wykonać zlecenia na tak korzystnych warunkach albo wcale, wówczas może alokować transakcje zawierane na własny rachunek w sposób proporcjonalny, zgodnie z przyjętą przez siebie polityką alokacji zleceń, o której mowa w art. 68 ust. 1 lit. c).

3. W ramach polityki alokacji zleceń, o której mowa w art. 68 ust. 1 lit. c), firmy inwestycyjne wprowadzają procedury służące zapobieganiu niekorzystnym dla klienta zmianom alokacji transakcji na własny rachunek, które wykonywane są w połączeniu ze zleceniami klienta.

Artykuł 70

Bezzwłoczne, uczciwe i należyte wykonywanie zleceń klientów i publikowanie niewykonanych zleceń z limitem ceny klienta odnoszących się do akcji będących przedmiotem obrotu w systemie obrotu

(art. 28 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Zlecenie z limitem ceny klienta odnoszące się do akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym lub będących przedmiotem obrotu w systemie obrotu, które nie zostało bezzwłocznie wykonane na podstawie przeważających warunków rynkowych, jak wskazano to w art. 28 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE, uznaje się za powszechnie znane, gdy zlecenie zostanie przekazane przez firmę inwestycyjną do wykonania na rynku regulowanym lub MTF lub gdy dostawca usług w zakresie udostępniania informacji znajdujący się w jednym państwie członkowskim opublikuje zlecenie, które może zostać łatwo wykonane, gdy tylko pozwolą na to warunki rynkowe.

▼B

2. Rynki regulowane i MTF mają priorytet zgodnie z firmową polityką wykonywania zleceń, tak aby zapewnić wykonanie, gdy tylko pozwolą na to warunki rynkowe.

SEKCJA 7

Uprawnieni kontrahenci

Artykuł 71

Uprawnieni kontrahenci

(art. 30 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Niezależnie od kategorii, które są wyraźnie wymienione w art. 30 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE, państwa członkowskie mogą uznać za uprawnionego kontrahenta, zgodnie z art. 30 ust. 3 tej dyrektywy, przedsiębiorstwo zaliczające się do jednej z kategorii klientów uznawanych za klientów profesjonalnych zgodnie z sekcją I pkt 1, 2 i 3 załącznika II do tej dyrektywy.

2. Jeżeli, zgodnie art. 30 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2014/65/UE, uprawniony kontrahent składa wniosek o traktowanie go jako klienta, którego współpraca handlowa z firmą inwestycyjną podlega przepisom art. 24, 25, 27 i 28 tej dyrektywy, wniosek taki składa on na piśmie i wskazuje w nim, czy traktowanie go jako klienta detalicznego lub profesjonalnego odnosi się do jednej usługi inwestycyjnej lub transakcji, czy też do większej ich liczby, lub czy odnosi się ono do jednego rodzaju transakcji lub produktu, czy też do większej ich liczby.

3. Jeżeli uprawniony kontrahent składa wniosek o traktowanie go jako klienta, którego współpraca handlowa z firmą inwestycyjną podlega przepisom art. 24, 25, 27 i 28 dyrektywy 2014/65/UE, lecz nie zwraca się przy tym bezpośrednio o traktowanie go jako klienta detalicznego, firma inwestycyjna, przyjmując taki wniosek, traktuje takiego uprawnionego kontrahenta jako klienta profesjonalnego.

4. Jeżeli uprawniony kontrahent zwraca się z bezpośrednim wnioskiem o traktowanie go jako klienta detalicznego, firma inwestycyjna traktuje uprawnionego kontrahenta jako klienta detalicznego, stosując przepisy dotyczące wniosków o niestosowanie traktowania profesjonalnego określone w sekcji I akapit drugi, trzeci i czwarty załącznika II do dyrektywy 2014/65/UE.

5. Jeżeli klient zwraca się z wnioskiem o traktowanie go jako uprawnionego kontrahenta, zgodnie z art. 30 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE, stosuje się następującą procedurę:

a) firma inwestycyjna przesyła klientowi wyraźne pisemne ostrzeżenie dotyczące skutków takiego wniosku w odniesieniu do klienta, w tym dotyczące środków ochrony, które może utracić;

▼B

b) klient potwierdza na piśmie wniosek o traktowanie go jako uprawnionego kontrahenta albo na zasadach ogólnych, albo w odniesieniu do bądź jednej usługi inwestycyjnej lub transakcji lub jednego rodzaju transakcji lub produktu, bądź do większej ich liczby, wskazując przy tym, że jest świadomy konsekwencji wynikających z możliwości utraty środków ochrony w związku ze złożeniem takiego wniosku.

SEKCJA 8

Prowadzenie rejestrów

Artykuł 72

Przechowywanie danych

(art. 16 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Zapisy przechowywane są na nośniku, który pozwala na przechowywanie informacji do przyszłego wglądu właściwego organu, oraz w takiej formie i w taki sposób, aby spełnione były następujące warunki:

a) właściwy organ ma możliwość uzyskania w każdej chwili dostępu do zapisów i odtworzenia każdego istotnego etapu każdej transakcji;

b) istnieje możliwość łatwego sprawdzenia wszelkich poprawek lub innych zmian, a także odtworzenia zawartości zapisów przed wprowadzeniem do nich poprawek czy zmian;

c) zapisy nie są przedmiotem innych manipulacji i zmian;

d) istnieje możliwość przetwarzania przy użyciu środków informatycznych lub innych wydajnych metod w przypadku, gdy łatwe przeprowadzenie analizy danych nie jest możliwe ze względu na ich wielkość i charakter; oraz

e) rozwiązania firmowe są zgodne z wymogami prowadzenia rejestrów niezależnie od wykorzystanej technologii.

2. Firmy inwestycyjne przechowują co najmniej te informacje, o których mowa w załączniku I do niniejszego rozporządzenia w zależności od charakteru swojej działalności.

Lista informacji wskazanych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia pozostaje bez uszczerbku dla jakichkolwiek innych obowiązków w zakresie prowadzenia rejestrów wynikających z innych aktów prawnych.

3. Firmy inwestycyjne prowadzą także pisemne rejestry dotyczące wszystkich polityk i procedur, które są zobowiązane utrzymywać zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE, rozporządzeniem (UE) nr 600/2014, dyrektywą 2014/57/UE i rozporządzeniem (UE) nr 596/2014, a także zgodnie z ich odpowiednimi środkami wykonawczymi.

▼B

Właściwe organy mogą zobowiązać firmy inwestycyjne do prowadzenia dodatkowych rejestrów oprócz rejestrów, o których mowa w załączniku I do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 73

Prowadzenie rejestru praw i obowiązków firmy inwestycyjnej i klienta

(art. 25 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE)

Rejestry, które określają odpowiednie prawa i obowiązki firmy inwestycyjnej i klienta, wynikające z umowy o świadczenie usług, lub wyszczególnienie warunków, na jakich firma świadczy usługi na rzecz klienta, przechowuje się przynajmniej tak długo, jak długo trwa stosunek handlowy z klientem.

Artykuł 74

Prowadzenie rejestru zleceń klientów i decyzji o zawarciu transakcji

(art. 16 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

Firma inwestycyjna, w odniesieniu do każdego wstępnego zlecenia otrzymanego od klienta oraz w odniesieniu do każdej podjętej wstępnej decyzji o zawarciu transakcji, niezwłocznie zapisuje i pozostawia do dyspozycji właściwego organu co najmniej szczegóły określone w sekcji 1 załącznika IV do niniejszego rozporządzenia w zakresie, w jakim mają one zastosowanie do danego zlecenia lub danej decyzji o zawarciu transakcji.

W przypadku gdy szczegóły, o których mowa w sekcji 1 załącznika IV do niniejszego rozporządzenia, są przewidziane także na podstawie art. 25 i 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014, są one zachowywane w spójny sposób oraz zgodnie z tymi samymi normami, które określono w art. 25 i 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014.

Artykuł 75

Prowadzenie rejestru transakcji i przetwarzania zleceń

(art. 16 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE)

Firmy inwestycyjne, niezwłocznie po otrzymaniu zlecenia klienta lub po podjęciu decyzji o zawarciu transakcji, w zakresie, w jakim mają one zastosowanie do danego zlecenia lub danej decyzji o zawarciu transakcji, zapisują i pozostawiają do dyspozycji właściwego organu co najmniej szczegóły określone w sekcji 2 załącznika IV.

W przypadku gdy szczegóły, o których mowa w sekcji 2 załącznika IV, są przewidziane także na podstawie art. 25 i 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014, są one zachowywane w spójny sposób oraz zgodnie z tymi samymi normami, które określono w art. 25 i 26 rozporządzenia (UE) nr 600/2014.

▼B

Artykuł 76

Nagrywanie rozmów telefonicznych i zapisywanie korespondencji elektronicznej

(art. 16 ust. 7 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Firmy inwestycyjne ustanawiają, wdrażają i utrzymują skuteczną politykę nagrywania rozmów telefonicznych i zapisywania korespondencji elektronicznej, sformułowaną na piśmie i odpowiednio dostosowaną do rozmiaru i struktury organizacyjnej firmy, a także do charakteru, skali i złożoności prowadzonej przez nią działalności. Polityka ta obejmuje następujące elementy:

a) identyfikacja rozmów telefonicznych i korespondencji elektronicznej, w tym odpowiednich wewnętrznych rozmów telefonicznych i wewnętrznej korespondencji elektronicznej, które podlegają wymogom w zakresie nagrywania i zapisywania zgodnie z art. 16 ust. 7 dyrektywy 2014/65/UE; oraz

b) określenie procedur, których należy przestrzegać, i środków, które należy przyjąć, w celu zapewnienia przez firmę zgodności z akapitem trzecim i ósmym art. 16 ust. 7 dyrektywy 2014/65/UE w przypadku zaistnienia wyjątkowych okoliczności i wystąpienia sytuacji, w której firma nie jest w stanie nagrywać lub zapisywać rozmów/korespondencji na urządzeniach wydanych, zaakceptowanych lub dozwolonych przez firmę. Należy przechowywać dowody potwierdzające zaistnienie takich okoliczności i umożliwić dostęp do nich właściwym organom.

2. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby organ zarządzający sprawował skuteczny nadzór i skuteczną kontrolę nad strategiami i procedurami dotyczącymi nagrywania przez firmę rozmów telefonicznych i zapisywania przez nią korespondencji elektronicznej.

3. Firmy inwestycyjne zapewniają, aby rozwiązania pozwalające zachować zgodność z wymogami dotyczącymi rejestrowania były neutralne pod względem technologicznym. Firmy okresowo oceniają skuteczność strategii i procedur firmowych oraz przyjmują takie alternatywne lub dodatkowe środki i procedury, jakie są konieczne i odpowiednie. Jako minimum takie przyjęcie środków alternatywnych lub dodatkowych ma miejsce wówczas, gdy firma zatwierdza lub dopuszcza do używania nowy środek porozumiewania się.

4. Firmy inwestycyjne prowadzą i regularnie aktualizują rejestr tych osób, które dysponują urządzeniami firmowymi lub prywatnymi urządzeniami zatwierdzonymi do używania przez firmę.

5. Firmy inwestycyjne kształcą i szkolą pracowników w zakresie procedur regulujących wymagania określone w art. 16 ust. 7 dyrektywy 2014/65/UE.

6. W celu monitorowania zgodności z wymogami dotyczącymi nagrywania i prowadzenia rejestrów zgodnie z art. 16 ust. 7 dyrektywy 2014/65/UE firmy inwestycyjne okresowo monitorują rejestry transakcji i zleceń podlegające tym wymogom, w tym także odpowiednie rozmowy. Taki monitoring jest oparty na ryzyku i proporcjonalny.

▼B

7. Firmy inwestycyjne na żądanie wykazują odpowiednim właściwym organom strategie, procedury oraz sprawowanie przez organ zarządzający nadzoru nad zasadami dotyczącymi nagrywania.

8. Przed rozpoczęciem świadczenia przez firmy inwestycyjne usług inwestycyjnych i działalności inwestycyjnej związanych z przyjmowaniem, przekazywaniem i wykonywaniem zleceń na rzecz nowych i dotychczasowych klientów, firmy te informują klienta:

a) o nagrywaniu rozmów i zapisywaniu korespondencji; oraz

b) o tym, że kopia nagrania rozmów z klientem i korespondencji z klientem będzie udostępniana na żądanie przez okres pięciu lat, a w przypadku, gdy żąda tego właściwy organ, przez okres do siedmiu lat.

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, są prezentowane w tym samym języku (w tych samych językach), który był wykorzystywany w związku ze świadczeniem na rzecz klientów usług inwestycyjnych.

9. Firmy inwestycyjne zapisują na trwałym nośniku wszystkie istotne informacje związane z odpowiednimi rozmowami w bezpośredniej obecności klienta. Zapisywane informacje obejmują co najmniej następujące elementy:

a) data i godzina spotkań;

b) miejsce spotkań;

c) tożsamość uczestników;

d) podmiot, z którego inicjatywy odbywa się spotkanie; oraz

e) istotne informacje na temat zlecenia klienta, w tym cenę, wolumen rodzaj zlecenia oraz czas jego przesłania lub wykonania.

10. Informacje są przechowywane na trwałym nośniku, który umożliwia ich odtworzenie lub skopiowanie, oraz muszą być przechowywane w formacie, który uniemożliwia zmianę lub usunięcie oryginalnej informacji.

Informacje są przechowywane na nośniku, który umożliwia uzyskanie do nich szybkiego dostępu na wniosek klienta.

Firmy zapewniają jakość, dokładność i kompletność rejestrów wszystkich nagrań telefonicznych i zapisów korespondencji elektronicznej.

11. Bieg okresu przechowywania informacji rozpoczyna się w dniu utworzenia informacji.

▼B

SEKCJA 9

Rynki rozwoju MŚP

Artykuł 77

Kwalifikacja jako MŚP

(art. 4 ust. 1 pkt 13 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Emitent, którego akcje są dopuszczone do obrotu od mniej niż trzech lat, jest uważany za MŚP na potrzeby art. 33 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2014/65/UE w przypadku, gdy jego kapitalizacja rynkowa nie przekracza 200 milionów euro na podstawie dowolnego z poniższych kryteriów:

a) kursu zamknięcia akcji w pierwszym dniu obrotu, w przypadku gdy jego akcje są dopuszczone do obrotu od mniej niż roku;

b) ostatniego kursu zamknięcia akcji w pierwszym roku obrotu, w przypadku gdy jego akcje są dopuszczone do obrotu od ponad roku, ale od mniej niż dwóch lat;

c) średniej z ostatnich kursów zamknięcia akcji w dwóch pierwszych latach obrotu, w przypadku gdy jego akcje są dopuszczone do obrotu od ponad dwóch, ale od mniej niż trzech lat.

2. Emitent, którego żadne instrumenty kapitałowe nie są przedmiotem obrotu w żadnym systemie obrotu, jest uważany za MŚP do celów art. 4 ust. 1 pkt 13 dyrektywy 2014/65/UE, jeżeli zgodnie z jego ostatnimi rocznymi lub skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi spełnia przynajmniej dwa z następujących trzech kryteriów: średnia liczba pracowników w ciągu roku finansowego wynosi mniej niż 250, całkowity bilans nie przekracza 43 000 000 EUR, a roczny obrót netto nie przekracza 50 000 000 EUR.

Artykuł 78

Rejestracja jako rynek rozwoju MŚP

(art. 33 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Przy określaniu, czy co najmniej 50 % emitentów dopuszczonych do obrotu na MTF to MŚP na potrzeby rejestracji jako rynek rozwoju MŚP zgodnie z art. 33 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2014/65/UE, właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego operatora MTF oblicza średni wskaźnik MŚP w stosunku do całkowitej liczby emitentów, których instrumenty finansowe są dopuszczone do obrotu na tym rynku. Ten średni wskaźnik jest obliczany w dniu 31 grudnia poprzedzającego roku kalendarzowego jako średnia z dwunastu wskaźników wyliczanych na koniec miesiąca dla tego roku kalendarzowego.

Bez uszczerbku dla innych warunków rejestracji określonych w art. 33 ust. 3 lit. b)–g) dyrektywy 2014/65/UE właściwy organ rejestruje jako rynek rozwoju MŚP wnioskodawcę bez dotychczasowej historii operacyjnej, a po upływie trzech lat kalendarzowych weryfikuje, czy odpowiada on minimalnemu odsetkowi MŚP ustalonemu zgodnie z akapitem pierwszym.

▼B

2. W odniesieniu do kryteriów wskazanych w art. 33 ust. 3 lit. b), c), d) i f) dyrektywy 2014/65/UE właściwy organ macierzystego państwa członkowskiego operatora MTF nie rejestruje MTF jako rynku rozwoju MŚP, o ile nie zostanie uznane, że MTF:

a) ustanowiła i stosowała zasady przewidujące obiektywne i przejrzyste kryteria w odniesieniu do pierwszego i dalszego dopuszczania emitentów do obrotu w swoim systemie;

b) dysponuje modelem operacyjnym, który jest dostosowany do wykonywania przez nią funkcji i zapewnia utrzymanie uczciwego i prawidłowego obrotu instrumentami finansowymi dopuszczonymi do obrotu w jej systemie;

c) ustanowiła i stosowała zasady, na podstawie których od emitenta wnioskującego o dopuszczenie swoich instrumentów finansowych do obrotu na MTF wymaga się opublikowania, w przypadkach, w których zastosowania nie ma dyrektywa 2003/71/WE, odpowiedniego dokumentu o dopuszczeniu do obrotu sporządzonego na odpowiedzialność emitenta i jasno wskazującego, czy został on zatwierdzony lub poddany przeglądowi, czy też nie, oraz przez kogo.

d) ustanowiła i stosowała zasady określające minimalną treść dokumentu o dopuszczeniu do obrotu, o którym mowa w lit. c), w taki sposób, aby inwestorom były przekazywane wystarczające informacje pozwalające im na podjęcie świadomej oceny sytuacji finansowej i perspektyw emitenta oraz praw przysługujących z tytułu jego papierów wartościowych;

e) wymagała od emitenta wskazania w dokumencie o dopuszczeniu do obrotu, o którym mowa w lit. c), czy według niego jego aktywa obrotowe wystarczają do pokrycia jego aktualnych potrzeb, czy też nie, lub – jeśli nie – w jaki sposób zamierza zapewnić potrzebne dodatkowo aktywa obrotowe;

f) wprowadziła rozwiązania pozwalające na poddanie dokumentu o dopuszczeniu do obrotu, o którym mowa w lit. c), odpowiedniemu przeglądowi pod kątem kompletności, spójności i zrozumiałości;

g) wymagała od emitentów, których papiery wartościowe są przedmiotem obrotu w jej systemie, do publikowania rocznych sprawozdań finansowych w terminie 6 miesięcy od zakończenia każdego roku budżetowego oraz półrocznych sprawozdań finansowych w terminie 4 miesięcy od zakończenia pierwszych 6 miesięcy każdego roku budżetowego;

h) zapewniła publiczne rozpowszechnienie prospektu sporządzonego zgodnie z dyrektywą 2003/71/WE, dokumentów o dopuszczeniu do obrotu, o którym mowa w lit. c), sprawozdań finansowych, o których mowa w lit. g), oraz informacji określonych w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 596/2014 ujawnionych do wiadomości publicznej przez emitentów, których papiery wartościowe są przedmiotem obrotu w jej systemie, poprzez ich opublikowanie na swojej stronie internetowej lub poprzez umieszczenie na niej bezpośredniego odnośnika do strony w witrynie emitenta, na której publikowane są takie dokumenty, sprawozdania i informacje;

▼B

i) zapewniła, aby informacje regulacyjne, o których mowa w lit. h), oraz bezpośrednie odnośniki były dostępne na jej stronie internetowej przez okres co najmniej pięciu lat.

Artykuł 79

Wyrejestrowanie jako rynek rozwoju MŚP

(art. 33 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Co się tyczy odsetka MŚP, nie naruszając warunków określonych w art. 33 ust. 3 lit. b)–g) dyrektywy 2014/65/UE oraz w art. 78 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, rynek rozwoju MŚP jest wyrejestrowywany przez właściwy organ jego macierzystego państwa członkowskiego wyłącznie wówczas, gdy odsetek MŚP, ustalony zgodnie z akapitem pierwszym art. 78 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, spadnie poniżej poziomu 50 % przez trzy lata kalendarzowe z rzędu.

2. Co się tyczy warunków określonych w art. 33 ust. 3 lit. b)–g) dyrektywy 2014/65/UE oraz w art. 78 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, operator rynku rozwoju MŚP jest wyrejestrowywany przez właściwy organ jego macierzystego państwa członkowskiego w przypadku, gdy te warunki przestają być spełnione.

ROZDZIAŁ IV

OBOWIĄZKI SYSTEMÓW OBROTU W ZAKRESIE PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

Artykuł 80

Okoliczności mogące poważnie zaszkodzić interesom inwestorów lub prawidłowemu funkcjonowaniu rynku

(art. 32 ust. 1, art. 32 ust. 2, art. 52 ust. 1 i art. 52 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Na potrzeby art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 dyrektywy 2014/65/UE, zawieszenie lub wycofanie instrumentu finansowego z obrotu uznaje się za mogące poważnie zaszkodzić interesom inwestorów lub prawidłowemu funkcjonowaniu rynku przynajmniej w następujących okolicznościach:

a) gdy stworzyłoby to ryzyko systemowe zagrażające stabilności finansowej, na przykład gdy istnieje konieczność zamknięcia dominującej pozycji na rynku lub gdy zobowiązania rozliczeniowe nie byłyby spełnione w znacznej wielkości;

b) gdy dalszy obrót na rynku jest niezbędny w celu wykonywania istotnych funkcji postransakcyjnego zarządzania ryzykiem, jeśli istnieje potrzeba upłynnienia instrumentów finansowych ze względu na niewykonanie zobowiązania przez uczestnika rozliczającego na podstawie określonych przez CCP procedur na wypadek niewykonania zobowiązań, a CCP byłby narażony na niedopuszczalne ryzyko wskutek niemożliwości wyliczenia depozytu zabezpieczającego;

▼B

c) gdy kondycja finansowa emitenta byłaby zagrożona, na przykład w sytuacji, w której uczestniczy on w transakcji między przedsiębiorstwami lub w pozyskiwaniu kapitału.

2. Na potrzeby określenia, czy zawieszenie lub wycofanie z obrotu może w dowolnym konkretnym przypadku poważnie zaszkodzić interesom inwestorów lub prawidłowemu funkcjonowaniu rynków, właściwy organ krajowy, operator rynku prowadzący rynek regulowany, firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF lub OTF biorą pod uwagę wszystkie odpowiednie czynniki, w tym:

a) znaczenie rynku pod względem płynności w przypadku, gdy skutki takich działań mogą być bardziej istotne, gdy te rynki mają większe znaczenie pod względem płynności niż inne rynki;

b) charakter przewidywanego działania w przypadku, gdy działania o stałym lub utrzymującym się wpływie na możliwość prowadzenia przez inwestorów obrotu instrumentem finansowym w systemach obrotu, takie jak wycofanie z obrotu, mogą mieć większy wpływ na inwestorów niż inne działania;

c) efekt domina spowodowany przez zawieszenie lub wycofanie z obrotu wystarczająco powiązanych instrumentów pochodnych, wskaźników lub wartości referencyjnych, dla których zawieszony lub wycofany z obrotu instrument stanowi instrument bazowy lub składowy;

d) wpływ zawieszenia na interesy końcowych użytkowników rynku, którzy nie są kontrahentami finansowymi, takich jak podmioty obracające instrumentami finansowymi w celu zabezpieczenia ryzyka handlowego.

3. Czynniki, o których mowa w ust. 2, bierze się pod uwagę także wówczas, gdy właściwy organ krajowy, operator rynku prowadzący rynek regulowany, firma inwestycyjna lub operator rynku prowadzący MTF lub OTF postanawia o niedokonaniu zawieszenia lub wycofania z obrotu instrumentu finansowego ze względu na okoliczności, które nie są objęte wykazem w ust. 1.

Artykuł 81

Okoliczności, w których można zakładać istotne naruszenia regulaminu systemu obrotu lub zakłócenia obrotu bądź zakłócenia systemów w odniesieniu do instrumentu finansowego

(art. 31 ust. 2 i art. 54 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Operatorzy systemów obrotu przy dokonywaniu oceny, czy ma zastosowanie wymóg niezwłocznego informowania ich właściwych organów o istotnych naruszeniach regulaminu ich systemu obrotu lub o zakłóceniach obrotu bądź o zakłóceniach systemów w odniesieniu do instrumentu finansowego, uwzględniają okoliczności wskazane w sekcji A załącznika III do niniejszego rozporządzenia.

▼B

2. Informacje są wymagane jedynie w przypadkach istotnych zdarzeń, które mogą zagrozić roli i funkcji systemów obrotu w ramach infrastruktury rynku finansowego.

Artykuł 82

Okoliczności, w których można zakładać postępowanie, które może wskazywać na postępowanie zakazane na mocy rozporządzenia (UE) nr 596/2014

(art. 31 ust. 2 i art. 54 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Operatorzy systemów obrotu przy dokonywaniu oceny, czy ma zastosowanie wymóg niezwłocznego informowania ich właściwych organów o postępowaniu, które może wskazywać na postępowanie zakazane na mocy rozporządzenia (UE) nr 596/2014, uwzględniają okoliczności wskazane w sekcji B załącznika III do niniejszego rozporządzenia.

2. Operator jednego systemu obrotu lub większej ich liczby, w których przedmiotem obrotu jest instrument finansowy lub powiązane instrumenty finansowe, przyjmuje podejście proporcjonalne i dokonuje osądu w zakresie uwidaczniających się symptomów, w tym wszelkich odpowiednich symptomów, które nie są w sposób wyraźny ujęte w sekcji B załącznika III do niniejszego rozporządzenia, przed poinformowaniem odpowiedniego właściwego organu krajowego, biorąc pod uwagę:

a) odchylenia od typowej struktury obrotu instrumentami finansowymi dopuszczonymi do obrotu lub będącymi przedmiotem obrotu w jego systemie obrotu; oraz

b) informacje dostępne operatorowi, niezależnie od tego, czy mają one charakter wewnętrzny jako element działalności systemu obrotu, czy też są dostępne publicznie.

3. Operator jednego systemu obrotu lub większej ich liczby bierze pod uwagę działania typu front running, które polegają na zawieraniu transakcji przez członka lub uczestnika rynku na własny rachunek przed swoim klientem, oraz wykorzystuje do tego celu dane arkusza zleceń, które muszą być rejestrowane przez system obrotu zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) nr 600/2014, zwłaszcza te, które dotyczą sposobu prowadzenia przez członka lub uczestnika działalności transakcyjnej.

ROZDZIAŁ V

SPRAWOZDANIA DOTYCZĄCE POZYCJI W ODNIESIENIU DO TOWAROWYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH

Artykuł 83

Sprawozdania dotyczące pozycji

(art. 58 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Na potrzeby cotygodniowych sprawozdań, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2014/65/UE, obowiązek podawania przez system obrotu takiego sprawozdania do publicznej wiadomości ma zastosowanie wówczas, gdy jednocześnie osiągnięte są dwa następujące progi:

▼B

a) w ramach danego kontraktu lub danego systemu obrotu istnieje 20 posiadaczy otwartych pozycji; oraz

b) wartość bezwzględna krótkiego lub długiego wolumenu brutto całkowitej liczby otwartych pozycji, wyrażona jako liczba partii odpowiedniego towarowego instrumentu pochodnego jest wyższa niż czterokrotność ilości tego samego towarowego instrumentu pochodnego, który podlega dostarczeniu, wyrażona w liczbie partii.

W przypadku gdy towarowy instrument pochodny nie ma aktywu bazowego podlegającego fizycznej dostawie, a także w odniesieniu do uprawnień do emisji lub związanych z nimi instrumentów pochodnych, litera b) nie ma zastosowania.

2. Próg określony w ust. 1 lit. a) stosuje się łącznie w oparciu o wszystkie kategorie osób niezależnie od liczby posiadaczy pozycji w obrębie dowolnej kategorii osób.

3. W przypadku kontraktów, w których w obrębie danej kategorii osób aktywnych jest mniej niż pięciu posiadaczy pozycji, nie publikuje się liczby posiadaczy pozycji w tej kategorii.

4. W przypadku kontraktów, które spełniają warunki określone w ust. 1 lit. a) i b) po raz pierwszy, systemy obrotu publikują pierwsze cotygodniowe sprawozdanie dotyczące kontraktów w możliwie jak najkrótszym czasie, a w każdym przypadku nie później niż 3 tygodnie od dnia, w którym progi te zostały po raz pierwszy osiągnięte.

5. W przypadku gdy warunki określone w ust. 1 lit. a) i b) przestają być spełnione, systemy obrotu w dalszym ciągu publikują cotygodniowe sprawozdania przez okres trzech miesięcy. Obowiązek publikowania cotygodniowych sprawozdań przestaje mieć zastosowanie w przypadku, gdy warunki określone w ust. 1 lit. a) i b) nie były spełnione w sposób ciągły z upływem tego okresu.

ROZDZIAŁ VI

OBOWIĄZKI UDOSTĘPNIANIA DANYCH SPOCZYWAJĄCE NA DOSTAWCACH USŁUG W ZAKRESIE UDOSTĘPNIANIA INFORMACJI

Artykuł 84

Obowiązek udostępniania danych rynkowych w oparciu o właściwe zasady handlowe

(art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Na potrzeby podawania do publicznej wiadomości danych rynkowych zawierających informacje określone w art. 6, 20 i 21 rozporządzenia (UE) nr 600/2014 na normalnych zasadach handlowych zgodnie z art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE zatwierdzone podmioty publikujące (APA) i dostawcy informacji skonsolidowanych (CTP) wypełniają obowiązki określone w art. 85–89.

▼B

2. Art. 85, art. 86 ust. 2, art. 87, art. 88 ust. 2 i art. 89 nie mają zastosowania do APA i CTP, które nieodpłatnie podają do publicznej wiadomości dane rynkowe.

Artykuł 85

Przekazywanie danych rynkowych na podstawie kosztów

(art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Cena danych rynkowych opiera się na koszcie generowania i rozpowszechniania takich danych i może ona zawierać rozsądną marżę.

2. Koszty wytworzenia i rozpowszechnienia danych rynkowych mogą uwzględniać odpowiednią część wspólnych kosztów z tytułu innych usług świadczonych przez APA i CTP.

Artykuł 86

Obowiązek udostępniania danych rynkowych na niedyskryminacyjnych zasadach

(art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. APA i CTP udostępniają dane rynkowe po tej samej cenie i na tych samych warunkach wszystkim klientom należącym do tej samej kategorii zgodnie z opublikowanymi obiektywnymi kryteriami.

2. Wszelkie różnice w cenach pobieranych od różnych kategorii klientów są proporcjonalne do wartości, jaką dane rynkowe przedstawiają dla tych klientów, z uwzględnieniem:

a) zakresu i skali danych rynkowych, w tym liczby objętych nimi instrumentów finansowych i wolumenu obrotu;

b) sposobu wykorzystania danych rynkowych przez klienta, w tym kwestii, czy klient wykorzystuje dane na potrzeby własnej działalności w zakresie obrotu, w celu odsprzedaży czy też na potrzeby agregacji danych.

3. Na potrzeby ust. 1 APA i CTP dysponują skalowalnymi możliwościami w celu zapewnienia, aby klienci mogli terminowo uzyskać dostęp do danych rynkowych przez cały czas oraz na zasadach niedyskryminacyjnych.

Artykuł 87

Opłaty naliczane według użycia przez użytkownika

(art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. APA i CTP naliczają opłaty z tytułu korzystania z danych rynkowych na podstawie wykorzystania przez poszczególnych użytkowników końcowych danych rynkowych („zasada użycia przez użytkownika”). APA i CTP dysponują rozwiązaniami w celu zapewnienia, aby opłaty za każde pojedyncze użycie danych rynkowych były naliczane jedynie raz.

▼B

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 APA i CTP mogą zdecydować o nieudostępnianiu danych rynkowych na zasadzie użycia przez użytkownika w przypadku, gdy naliczanie opłat na zasadzie użycia przez użytkownika nie jest proporcjonalne do kosztów udostępniania danych rynkowych z uwagi na skalę i zakres danych rynkowych.

3. APA i CTP przedstawiają przesłanki przemawiające za odmową udostępniania danych rynkowych na zasadzie użycia przez użytkownika i publikują je na swojej stronie internetowej.

Artykuł 88

Rozłączanie i dezagregowanie danych rynkowych

(art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. APA i CTP udostępniają dane rynkowe w postaci niepowiązanej z innymi usługami.

2. Ceny danych rynkowych są naliczane zgodnie z poziomem rozłączności danych rynkowych, o którym mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 600/2014, zgodnie ze szczegółowymi przepisami art. rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/572 ([1]).

Artykuł 89

Obowiązek przejrzystości

(art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE)

1. APA i CTP ujawniają i w sposób łatwy udostępniają publicznie cenę oraz inne warunki przekazywania danych rynkowych w sposób, który zapewnia łatwy dostęp.

2. Ujawniane informacje obejmują:

a) aktualne cenniki, w tym następujące informacje:

(i) opłaty pobierane od użytkowników wyświetlających dane;

(ii) opłaty pobierane od użytkowników niewyświetlających danych;

(iii) politykę rabatową;

(iv) opłaty związane z warunkami licencji;

(v) opłaty za przedtransakcyjne i posttransakcyjne dane rynkowe;

(vi) opłaty z tytułu innych podzbiorów informacji, w tym tych, które są wymagane zgodnie z regulacyjnymi standardami technicznymi na podstawie art. 12 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 600/2014;

(vii) pozostałe warunki umowne;

([1]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/572 z dnia 2 czerwca 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w zakresie oferowania danych przedtransakcyjnych i posttransakcyjnych oraz poziomu zdezagregowania danych (zob. s. 142 niniejszego Dziennika Urzędowego).

▼B

b) wcześniejsze ujawnianie planowanych zmian cen z wyprzedzeniem co najmniej 90 dni;

c) informacja o treści danych rynkowych zawierająca następujące informacje:

(i) liczbę instrumentów objętych zakresem danych;

(ii) łączny obrót instrumentami objętymi zakresem danych;

(iii) stosunek przedtransakcyjnych danych rynkowych do danych posttransakcyjnych;

(iv) informacje dotyczące wszelkich udostępnianych danych poza danymi rynkowymi;

(v) datę ostatniego dostosowania opłat licencyjnych za udostępnienie danych rynkowych;

d) dochody uzyskane z tytułu udostępniania danych rynkowych i stosunek tych dochodów do sumy dochodów APA lub CTP;

e) informacje dotyczące sposobu ustalania ceny, w tym wykorzystanych metod księgowania kosztów, oraz informacje na temat konkretnych zasad, zgodnie z którymi dokonuje się alokacji bezpośrednich i zmiennych kosztów wspólnych oraz rozdzielania stałych kosztów wspólnych między wytwarzanie i rozpowszechnianie danych rynkowych a inne usługi świadczone przez APA i CTP.

ROZDZIAŁ VII

WŁAŚCIWE ORGANY I PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 90

Określanie znacznej wagi działalności systemu obrotu w przyjmującym państwie członkowskim

(art. 79 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE)

1. Operacje rynku regulowanego w przyjmującym państwie członkowskim uważa się za mające znaczną wagę dla funkcjonowania rynków papierów wartościowych i ochrony inwestorów w tym przyjmującym państwie członkowskim, jeśli spełnione jest przynajmniej jedno z następujących kryteriów:

a) przyjmujące państwo członkowskie było do tej pory macierzystym państwem członkowskim danego rynku regulowanego;

b) dany rynek regulowany nabył w drodze połączenia, przejęcia lub jakiejkolwiek innej operacji przeniesienia całości lub części przedsiębiorstwa rynku regulowanego, które było uprzednio prowadzone przez operatora rynku mającego siedzibę statutową lub siedzibę zarządu w przyjmującym państwie członkowskim.

▼B

2. Operacje MTF lub OTF w przyjmującym państwie członkowskim uważa się za mające znaczną wagę dla funkcjonowania rynków papierów wartościowych i ochrony inwestorów w tym przyjmującym państwie członkowskim w przypadku, gdy w odniesieniu do takiej MTF lub OTF spełnione jest przynajmniej jedno z kryteriów określonych w ust. 1 oraz gdy spełnione jest przynajmniej jedno z wymienionych poniżej kryteriów dodatkowych:

a) przed zajściem jednej z sytuacji określonych w ust. 1 w odniesieniu do MTF lub OTF system obrotu miał udział w rynku równy co najmniej 10 % transakcji w stosunku do łącznego obrotu w kategoriach pieniężnych w ramach obrotu w systemie i transakcji zawieranych przez podmiot systematycznie internalizujący transakcje w przyjmującym państwie członkowskim w odniesieniu do co najmniej jednej kategorii aktywów poddanych obowiązkom zachowania przejrzystości określonym w rozporządzeniu (UE) nr 600/2014;

b) MTF lub OTF są zarejestrowane jako rynek rozwoju MŚP.

ROZDZIAŁ VIII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 91

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia, który jest wymieniony jako pierwszy w art. 93 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2014/65/UE.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

▼B

ZAŁĄCZNIK I

Prowadzenie rejestrów

Minimalny wykaz rejestrów, jakie muszą prowadzić firmy inwestycyjne w zależności od charakteru swojej działalności

Rodzaj zobowiązania	Rodzaj ewidencji	Streszczenie treści	Odniesienie do przepisów
Ocena klienta			
	Informacje udzielane klientom	Treść zgodna z art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE i art. 39–45 niniejszego rozporządzenia	art. 24 ust. 4 MiFID II art. 39–45 niniejszego rozporządzenia
	Umowy z klientami	Rejestry, o których mowa w art. 25 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE	art. 25 ust. 5 MiFID II art. 53 niniejszego rozporządzenia
	Ocena odpowiedniości i adekwatności instrumentów	Treść zgodna z art. 25 ust. 2 i art. 25 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE i art. 50 niniejszego rozporządzenia	art. 25 ust. 2 i art. 25 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE, art. 35, 36 i 37 niniejszego rozporządzenia
Obsługa zlecenia			
	Obsługa zlecenia klienta – Transakcje połączone	Rejestry, o których mowa w art. 63–66 niniejszego rozporządzenia	art. 24 ust. 1 i art. 28 ust. 1 dyrektywy niniejszego 2014/65/UE art. 63–66 rozporządzenia
	Łączenie i alokacja transakcji zawieranych na własny rachunek	Rejestry, o których mowa w art. 65 niniejszego rozporządzenia	art. 28 ust. 1 i art. 24 ust. 1 dyrektywy 2014/65/UE art. 65 niniejszego rozporządzenia
Zlecenia klientów i transakcje			
	Prowadzenie rejestru zleceń klientów lub decyzji o zawarciu transakcji	Rejestry, o których mowa w art. 69 niniejszego rozporządzenia	art. 16 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE art. 69 niniejszego rozporządzenia
	Prowadzenie rejestru transakcji i przetwarzania zleceń	Rejestry, o których mowa w art. 70 niniejszego rozporządzenia	art. 16 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE art. 70 rozporządzenia niniejszego rozporządzenia
Sprawozdawczość wobec klientów			
	Obowiązki dotyczące usług świadczonych na rzecz klientów	Treść zgodna z art. 53–58 niniejszego rozporządzenia	art. 24 ust. 1 i 6 oraz art. 25 ust. 1 i 6 dyrektywy 2014/65/UE art. 53–58 niniejszego rozporządzenia
Zabezpieczenie aktywów klientów			
	Instrumenty finansowe klientów przechowywane przez firmę inwestycyjną	Rejestry, o których mowa w art. 16 ust. 8 dyrektywy 2014/65/UE i art. 2 dyrektywy delegowanej Komisji (UE) 2017/593	art. 16 ust. 8 dyrektywy 2014/65/UE art. 2 dyrektywy delegowanej (UE) 2017/593

▼B

Rodzaj zobowiązania	Rodzaj ewidencji	Streszczenie treści	Odniesienie do przepisów
	Fundusze klientów przechowywane przez firmę inwestycyjną	Rejestry, o których mowa w art. 16 ust. 9 dyrektywy 2014/65/UE i art. 2 dyrektywy delegowanej (UE) 2017/593	art. 16 ust. 9 dyrektywy 2014/65/UE art. 2 dyrektywy delegowanej (UE) 2017/593
	Korzystanie z instrumentów finansowych klientów	Rejestry, o których mowa w art. 5 dyrektywy delegowanej (UE) 2017/593	art. 16 ust. 8–10 dyrektywy 2014/65/UE art. 5 dyrektywy delegowanej (UE) 2017/593

Komunikacja z klientami

	Informacje o kosztach i powiązanych opłatach	Treść zgodna z art. 45 niniejszego rozporządzenia	art. 24 ust. 4 lit. c) dyrektywy 2014/65/UE art. 45 niniejszego rozporządzenia
	Informacje na temat firmy inwestycyjnej i jej usług, instrumentów finansowych oraz zabezpieczenia aktywów klientów	Treść zgodna z artykułami niniejszego rozporządzenia	art. 24 ust. 4 dyrektywy 2014/65/UE art. 45 i 46 niniejszego rozporządzenia
	Informacje udzielane klientom	Rejestry publikacji	art. 24 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE art. 39 niniejszego rozporządzenia
	Publikacje handlowe (z wyjątkiem formy ustnej)	Każda publikacja handlowa wydana przez firmę inwestycyjną (z wyjątkiem formy ustnej), o której mowa w art. 36 i 37 niniejszego rozporządzenia	art. 24 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE art. 36 i 37 niniejszego rozporządzenia
	Doradztwo inwestycyjne na rzecz klientów detalicznych	(i) Fakt, godzina i data wykonania usługi doradztwa inwestycyjnego, (ii) zalecany instrument finansowy oraz (iii) przedstawione klientowi sprawozdanie na temat odpowiedniości	art. 25 ust. 6 dyrektywy 2014/65/UE art. 54 niniejszego rozporządzenia
	Badania inwestycyjne	Każda pozycja badania inwestycyjnego wydana przez firmę inwestycyjną na trwałym nośniku	art. 24 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE art. 36 i 37 niniejszego rozporządzenia

Wymogi organizacyjne

	Działalność firmy i organizacja wewnętrzna	Rejestry, o których mowa w art. 21 ust. 1 lit. h) niniejszego rozporządzenia	art. 16 ust. 2–10 dyrektywy 2014/65/UE art. 21 ust. 1 lit. h) niniejszego rozporządzenia
	Sprawozdania dotyczące zgodności	Wszelkie sprawozdania dotyczące zgodności przedkłada się organowi zarządzającemu	art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE art. 22 ust. 2 lit. b) i art. 25 ust. 2 niniejszego rozporządzenia

▼B

Rodzaj zobowiązania	Rodzaj ewidencji	Streszczenie treści	Odniesienie do przepisów
	Rejestr konfliktu interesów	Rejestry, o których mowa w art. 35 niniejszego rozporządzenia	art. 16 ust. 3 dyrektywy 2014/65/UE art. 35 niniejszego rozporządzenia
	Zachęty	Informacje ujawniane klientom zgodnie z art. 24 ust. 9 dyrektywy 2014/65/UE	art. 24 ust. 9 dyrektywy 2014/65/UE art. 11 dyrektywy delegowanej (UE) 2017/593
	Sprawozdania dotyczące zarządzania ryzykiem	Wszelkie sprawozdania dotyczące zarządzania ryzykiem przedkłada się kierownictwu wyższego szczebla	art. 16 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE art. 23 ust. 1 lit. b) i art. 25 ust. 2 niniejszego rozporządzenia
	Sprawozdania z audytów wewnętrznych	Wszelkie sprawozdania z audytów wewnętrznych przedkłada się kierownictwu wyższego szczebla	art. 16 ust. 5 dyrektywy 2014/65/UE art. 24 i art. 25 ust. 2 niniejszego rozporządzenia
	Rejestry rozpatrywania skarg	Wszelkie skargi oraz środki rozpatrywania skarg przedsięwzięte w celu rozpatrzenia skargi	art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE art. 26 niniejszego rozporządzenia
	Rejestry transakcji osobistych	Rejestry, o których mowa w art. 29 ust. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia	art. 16 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE art. 29 ust. 2 lit. c) niniejszego rozporządzenia

▼B

ZAŁĄCZNIK II

Koszty i opłaty

Określone koszty, które powinny stanowić część kosztów podlegających ujawnieniu klientom [1]

Tabela 1 – Wszystkie koszty i powiązane opłaty pobierane za usługi inwestycyjne i/lub usługi dodatkowe świadczone na rzecz klienta, które powinny stanowić część kwoty podlegającej ujawnieniu

Pozycje kosztów podlegające ujawnieniu		Przykłady:
Opłaty jednorazowe związane ze świadczeniem usługi inwestycyjnej	Wszystkie koszty i opłaty uiszczane na rzecz firmy inwestycyjnej na początku lub na końcu świadczenia usług inwestycyjnych.	Opłaty depozytowe, opłaty za usunięcie i koszty zmiany [1].
Opłaty bieżące związane ze świadczeniem usługi inwestycyjnej	Wszystkie koszty i opłaty bieżące uiszczane na rzecz firm inwestycyjnych za wykonanie usług na rzecz klienta.	Opłaty za zarządzanie, opłaty za doradztwo, opłaty za przechowywanie.
Wszystkie koszty związane z transakcjami zainicjowanymi w trakcie świadczenia usługi inwestycyjnej	Wszystkie koszty i opłaty związane z transakcjami realizowanymi przez firmę inwestycyjną lub inne podmioty.	Prowizje maklerskie [2], opłaty za subskrypcję i umorzenie uiszczane na rzecz zarządzającego funduszem, opłaty za obsługę platformy, marże (uwzględnione w cenie transakcji), opłaty skarbowe, podatek od transakcji oraz koszty walutowe.
Wszelkie opłaty związane z usługami dodatkowymi	Wszelkie koszty i opłaty związane z usługami dodatkowymi, nieuwzględnione w wyżej wymienionych kosztach.	Koszty badań. Koszty przechowywania.
Koszty dodatkowe		Opłaty za wyniki

[1] Koszty zmiany należy rozumieć jako koszty (o ile w ogóle wystąpią) ponoszone przez inwestorów w związku z przejściem z jednej firmy inwestycyjnej do drugiej firmy inwestycyjnej.
[2] Prowizje maklerskie należy rozumieć jako koszty pobierane przez firmy inwestycyjne za wykonywanie zleceń.

Tabela 2 – Wszystkie koszty i opłaty powiązane związane z instrumentem finansowym, które powinny stanowić część kwoty podlegającej ujawnieniu

Pozycje kosztów podlegające ujawnieniu		Przykłady:
Opłaty jednorazowe	Wszystkie koszty i opłaty (uwzględnione w cenie lub wskazane jako dodatek do ceny instrumentu finansowego) uiszczane na rzecz dostawców produktów na początku lub na końcu inwestowania w instrument finansowy.	Opłata za zarządzanie w początkowym okresie, opłata strukturalna [1], opłata dystrybucyjna.
Opłaty bieżące	Wszystkie koszty i opłaty bieżące związane z zarządzaniem produktem finansowym, które zostały odliczone od wartości instrumentu finansowego w trakcie inwestowania w instrument finansowy.	Opłaty za zarządzanie, koszty usług, opłaty związane z kontraktami typu swap, koszty i podatki od pożyczki papierów wartościowych, koszty finansowania.

[1] Należy zwrócić uwagę, że niektóre pozycje kosztów występują w obu tabelach, lecz nie są powielone, ponieważ odnoszą się odpowiednio do kosztów produktu oraz do kosztów usługi. Do przykładów zalicza się opłaty za zarządzanie (w tabeli 1 są to opłaty za zarządzanie pobierane przez firmę inwestycyjną świadczącą usługi w zakresie zarządzania portfelem na rzecz swoich klientów; w tabeli 2 są to opłaty za zarządzanie pobierane przez zarządzającego funduszami inwestycyjnymi od inwestorów) oraz prowizje maklerskie (w tabeli 1 są to prowizje pobierane przez firmę inwestycyjną zawierającą transakcje w imieniu swoich klientów; w tabeli 2 są to prowizje opłacane przez fundusze inwestycyjne zawierające transakcje w imieniu funduszu).

▼B

Pozycje kosztów podlegające ujawnieniu		Przykłady:
Wszystkie koszty związane z transakcjami	Wszystkie koszty i opłaty ponoszone w związku z nabyciem i zbyciem inwestycji.	Prowizje maklerskie, opłaty za subskrypcję i umorzenie uiszczane przez fundusz, marże uwzględnione w cenie transakcji, opłaty skarbowe, podatek od transakcji oraz koszty walutowe.
Koszty dodatkowe		Opłaty za wyniki

([1]) Opłaty strukturalne należy rozumieć jako opłaty pobierane przez twórców strukturyzowanych produktów inwestycyjnych za strukturyzację produktów. Mogą one obejmować szerszy zakres usług świadczonych przez twórcę.

▼B

ZAŁĄCZNIK III

Nałożony na operatorów systemów obrotu wymóg bezzwłocznego powiadomienia właściwego organu krajowego

SEKCJA A

Okoliczności mogące wskazywać na istotne naruszenia regulaminu systemu obrotu lub zakłócenia obrotu bądź zakłócenia funkcjonowania systemów w odniesieniu do instrumentu finansowego

Istotne naruszenia regulaminu systemu obrotu

1. Uczestnicy rynku naruszają regulamin systemu obrotu, którego celem jest ochrona integralności rynku, prawidłowego funkcjonowania rynku lub istotnych interesów innych uczestników rynku; oraz

2. System obrotu uznaje, że dotkliwość lub skutki naruszenia uzasadniają rozważenie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Zakłócenia obrotu

3. Długotrwałe zakłócenie procesu ustalania poziomu cen;

4. Osiągnięcie lub przekroczenie możliwości systemów transakcyjnych;

5. Wielokrotne stwierdzanie przez animatorów obrotu/dostawców płynności nieprawidłowości w obrocie; lub

6. Awaria lub uszkodzenie najważniejszych mechanizmów określonych w art. 48 dyrektywy 2014/65/UE i jej środkach wykonawczych, które to mechanizmy służą ochronie systemu obrotu przed ryzykiem związanym ze stosowaniem handlu algorytmicznego.

Zakłócenia systemu

7. Każda istotna niesprawność lub awaria systemu dostępu do rynku, która skutkuje utratą możliwości składania, dostosowywania lub anulowania zleceń przez uczestników;

8. Każda istotna niesprawność lub awaria systemu dopasowywania transakcji, która skutkuje tym, że uczestnicy tracą pewność co do statusu zakończonych transakcji lub bieżących zleceń oraz nie mają dostępu do informacji niezbędnych do prowadzenia obrotu (np. do wartości indeksu niezbędnej do obrotu określonymi instrumentami pochodnymi na dany indeks);

9. Każda istotna niesprawność lub awaria systemów zapewniających przejrzystość przedtransakcyjną i posttransakcyjną oraz rozpowszechniających inne istotne dane publikowane przez systemy obrotu zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z dyrektywy 2014/65/UE i rozporządzenia (UE) nr 600/2014;

10. Każda istotna niesprawność lub awaria systemów związanych z systemem obrotu, których celem jest monitorowanie i kontrola działalności handlowej uczestników rynku; oraz każda istotna niesprawność lub awaria w zakresie działalności dostawców innych usług powiązanych, zwłaszcza kontrahentów centralnych i centralnych depozytów papierów wartościowych, wpływająca na funkcjonowanie systemu transakcyjnego.

▼B

SEKCJA B

Okoliczności mogące wskazywać na zachowanie noszące znamiona nadużycia zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 596/2014

Okoliczności wskazujące na prawdopodobne wykorzystanie informacji poufnych lub manipulację na rynku

1. Nietypowa koncentracja transakcji i/lub zleceń obrotu konkretnym instrumentem finansowym z jednym członkiem/uczestnikiem lub między określonymi członkami/uczestnikami.

2. Nietypowe powtarzanie transakcji w nielicznej grupie członków/uczestników przez pewien okres.

Okoliczności wskazujące na prawdopodobne wykorzystanie informacji poufnych

3. Nietypowa i znacząca działalność handlowa lub nietypowe i znaczące złożenie zleceń obrotu instrumentami finansowymi przedsiębiorstwa przez określonych członków/uczestników przed ogłoszeniem ważnych zdarzeń firmowych lub informacji dotyczących przedsiębiorstwa, mających wpływ na kształtowanie cen; zleceń obrotu/transakcji prowadzących do nagłych i nietypowych zmian w wolumenie zleceń/transakcji i/lub cen przed publicznym ogłoszeniem informacji dotyczących danego instrumentu finansowego.

4. To, czy członek/uczestnik rynku złożył zlecenia zawarcia transakcji lub zawarł transakcje przed lub bezpośrednio po tym, jak dany członek/uczestnik lub osoby, o których powszechnie wiadomo, że są powiązane z danym członkiem/uczestnikiem, opracowały lub rozpowszechniły zalecenia badawcze lub inwestycyjne, które są powszechnie dostępne.

Okoliczności wskazujące na prawdopodobieństwo manipulacji na rynku

Okoliczności wyszczególnione w punktach 18–23 poniżej są szczególnie istotne w przypadku zautomatyzowanego środowiska obrotu.

5. Składane zlecenia zawarcia transakcji lub zawierane transakcje, które reprezentują znaczny udział w dziennych transakcjach danym instrumentem finansowym w danym systemie obrotu, zwłaszcza jeżeli czynności te prowadzą do istotnej zmiany ceny instrumentów finansowych.

6. Zlecenia zawarcia transakcji składane lub transakcje zawierane przez członka/uczestnika mającego istotny interes w zakupie lub sprzedaży instrumentu finansowego, które prowadzą do istotnych zmian ceny instrumentu finansowego w danym systemie obrotu.

7. Składane zlecenia zawarcia transakcji lub zawierane transakcje, które są skoncentrowane w krótkookresowym przedziale wskazań sesji i prowadzą do zmiany ceny, która następnie zostaje odwrócona.

8. Składane zlecenia zawarcia transakcji, które zmieniają reprezentację najlepszej oferty lub ceny ofert instrumentu finansowego dopuszczonego do obrotu lub będącego przedmiotem obrotu w systemie obrotu, lub bardziej ogólnie reprezentację arkusza zleceń dostępnego dla uczestników rynku, i zostają usunięte przed wykonaniem.

9. Transakcje zawierane lub zlecenia zawarcia transakcji składane przez członka/uczestnika niemające oczywistego uzasadnienia innego niż zwiększenie/zmniejszenie ceny lub wartości lub wywarcie znaczącego wpływu na podaż lub popyt na instrument finansowy, a konkretnie w momencie zbliżonym do punktu odniesienia w trakcie dnia sesyjnego, np. na otwarciu lub na krótko przed zamknięciem.

▼B

10. Kupowanie lub sprzedawanie instrumentu finansowego w momencie odniesienia danej sesji (np. na otwarciu, zamknięciu, przy rozliczeniu) w celu zwiększenia, zmniejszenia lub utrzymania kursu odniesienia (np. kursu otwarcia, kursu zamknięcia, kursu rozliczeniowego) na określonym poziomie – (zazwyczaj nazywane manipulacją kursem zamknięcia).

11. Transakcje lub zlecenia zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować podwyższeniem/obniżeniem średniej ważonej ceny w dniu sesyjnym lub w okresie sesji.

12. Transakcje lub zlecenia zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować ustaleniem ceny rynkowej, gdy płynność instrumentu finansowego lub głębokość arkusza zleceń nie jest wystarczająca do ustalenia ceny w okresie sesji.

13. Wykonanie transakcji, zmiany ceny ofert kupna lub sprzedaży, w przypadku gdy spread między cenami ofert kupna i sprzedaży jest czynnikiem determinującym cenę jakiejkolwiek innej transakcji niezależnie od tego, czy ma to miejsce w tym samym, czy innym systemie obrotu.

14. Wprowadzanie zleceń reprezentujących znaczne wolumeny w centralnym arkuszu zleceń systemu transakcyjnego na kilka minut przed fazą aukcji, podczas której określa się cenę, i anulowania tych zleceń na kilka sekund przed zamknięciem arkusza zleceń w celu obliczenia ceny aukcyjnej w taki sposób, że teoretyczny kurs otwarcia mógł wydawać się wyższy/niższy, niż miałoby to miejsce w innym przypadku.

15. Angażowanie się w transakcję lub serie transakcji, które są udostępniane publicznie, aby wywołać wrażenie aktywności lub wahania cen w instrumencie finansowym (zazwyczaj nazywane zafałszowywaniem obrazu).

16. Transakcje przeprowadzone w wyniku wprowadzenia w tym samym lub prawie tym samym czasie zleceń kupna i sprzedaży o bardzo podobnym wolumenie i podobnej cenie przez tego samego członka/uczestnika lub przez różnych, ale będących w zmowie, członków/uczestników (zazwyczaj nazywane niewłaściwym zleceniem dopasowanym).

17. Transakcje lub zlecenia zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować obejściem gwarancji obrotu na rynku (np. progów wolumenów; progów cenowych; parametrów spreadu między ceną kupna a ceną sprzedaży itp.).

18. Wprowadzanie zleceń lub serii zleceń lub wykonywanie transakcji lub serii transakcji, w przypadku których jest prawdopodobne, że zapoczątkują lub wzmocnią pewną tendencję oraz zachęcą innych uczestników do jej nasilenia lub rozpowszechnienia w celu stworzenia sposobności likwidacji lub otwarcia pozycji w korzystnej cenie (zazwyczaj znane jako inicjowanie tendencji).

19. Składanie dużej liczby zleceń lub dużych zleceń często w odosobnieniu po jednej stronie arkusza zleceń w celu wykonania transakcji po drugiej stronie arkusza zleceń. W momencie dokonania transakcji zlecenia manipulacyjne są usuwane (działanie zazwyczaj nazywane składaniem fałszywych zleceń).

20. Wprowadzanie małych zleceń zawarcia transakcji w celu ustalenia poziomu ukrytych zleceń, a zwłaszcza w celu dokonania oceny zleceń ukrytej płynności (zazwyczaj znanych jako zlecenia służące sondowaniu).

▼B

21. Wprowadzanie dużej liczby zleceń lub ich anulowanie bądź aktualizowanie zleceń w celu wzbudzenia niepewności wśród innych uczestników, spowolnienia ich procesu lub zakamuflowania własnej strategii (zazwyczaj znane jako markowanie zleceń).

22. Składanie zleceń zawarcia transakcji, aby przyciągnąć innych członków/uczestników rynku stosujących tradycyjne techniki obrotu („wolni uczestnicy rynku"), których warunki zmienia się potem szybko na mniej korzystne w nadziei wykonania korzystnych zleceń ze szkodą dla przybywających zleceń wolnych uczestników rynku (zazwyczaj znane jako praktyka „smoking").

23. Wykonywanie zleceń zawarcia transakcji lub serii zleceń zawarcia transakcji w celu ujawnienia zleceń innych uczestników, a następnie wprowadzanie zlecenia zawarcia transakcji w celu wykorzystania przewagi z uzyskanych informacji (zazwyczaj nazywane wyłudzaniem informacji).

24. Stopień, w jakim według najlepszej wiedzy operatora systemu obrotu składane zlecenia zawarcia transakcji lub zawierane transakcje wykazują odwrócenie pozycji w krótkim okresie i reprezentują istotną część dziennych transakcji danym instrumentem finansowym w danym systemie obrotu i mogą mieć związek z istotnymi zmianami ceny instrumentu finansowego dopuszczonego do obrotu lub będącego przedmiotem obrotu w systemie obrotu.

Okoliczności wskazujące na manipulację międzyproduktową, w tym pomiędzy różnymi systemami obrotu

Okoliczności opisane poniżej powinny zostać uwzględnione zwłaszcza przez operatora systemu obrotu, w ramach którego zarówno instrument finansowy, jak i powiązane instrumenty finansowe są dopuszczone do obrotu lub są przedmiotem obrotu lub w ramach którego wyżej wymienione instrumenty są przedmiotem obrotu w kilku systemach obrotu obsługiwanych przez tego samego operatora.

25. Transakcje lub zlecenia zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować podwyższeniem, obniżeniem lub utrzymaniem ceny w dni poprzedzające emisję, opcjonalnym wykupem lub utratą ważności powiązanego instrumentu pochodnego lub zamiennego.

26. Transakcje lub zlecenia zawarcia transakcji, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować utrzymaniem ceny bazowego instrumentu finansowego poniżej lub powyżej kursu wykonania lub innego poziomu wykorzystywanego w celu określenia wypłaty (np. opcji barierowej) powiązanego instrumentu pochodnego w dniu jego wygaśnięcia.

27. Transakcje, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować zmianą ceny bazowego instrumentu finansowego, polegającą na przekroczeniu lub nieosiągnięciu poziomu kursu wykonania, lub na przekroczeniu lub nieosiągnięciu innego poziomu wykorzystywanego w celu określenia wypłaty (np. opcji barierowej) powiązanego instrumentu pochodnego w dniu jego wygaśnięcia.

28. Transakcje, które skutkują lub jest prawdopodobne, że będą skutkować zmianą kursu rozliczeniowego instrumentu finansowego, w przypadku gdy kurs ten wykorzystuje się jako punkt odniesienia lub wyznacznik, a mianowicie przy obliczaniu wymogów depozytowych.

29. Zlecenia zawarcia transakcji składane lub transakcje zawierane przez członka/uczestnika mającego istotny interes w zakupie lub sprzedaży instrumentu finansowego, które prowadzą do istotnych zmian ceny powiązanego instrumentu pochodnego lub składnika aktywów dopuszczonego do obrotu w systemie obrotu.

▼B

30. Prowadzenie obrotu lub wprowadzanie zleceń zawarcia transakcji w jednym systemie obrotu lub poza systemem obrotu (w tym składanie deklaracji zainteresowania) w celu wywarcia niewłaściwego wpływu na cenę powiązanego instrumentu finansowego w innym lub w tym samym systemie obrotu lub poza systemem obrotu (zazwyczaj nazywane manipulacją międzyproduktową (obrót instrumentem finansowym w celu niewłaściwego ukształtowania ceny powiązanego instrumentu finansowego w innym lub w tym samym systemie obrotu lub poza systemem obrotu)).

31. Tworzenie lub zwiększanie możliwości arbitrażowych między instrumentem finansowym a innym powiązanym instrumentem finansowym poprzez wpływanie na ceny referencyjne jednego z instrumentów finansowych w odniesieniu do różnych instrumentów finansowych (np. praw/udziałów, rynków kasowych/rynków instrumentów pochodnych, gwarancji/udziałów itp.). W kontekście emisji praw do akcji można to osiągnąć poprzez wpływanie na (teoretyczny) kurs otwarcia lub na (teoretyczny) kurs zamknięcia praw do akcji.

▼B

ZAŁĄCZNIK IV

SEKCJA 1

Prowadzenie rejestru zleceń klientów i decyzji o zawarciu transakcji

1. Nazwa i oznaczenie klienta

2. Imię i nazwisko oraz inne oznaczenie osoby zaangażowanej działającej w imieniu klienta

3. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować uczestnika rynku (numer identyfikacyjny uczestnika rynku) odpowiedzialnego w firmie inwestycyjnej za decyzję inwestycyjną

4. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować algorytm (numer identyfikacyjny algorytmu) odpowiedzialny w firmie inwestycyjnej za decyzję inwestycyjną

5. Wskaźnik B/S

6. Oznaczenie instrumentu

7. Cena jednostkowa i oznaczenie waluty

8. Cena

9. Mnożnik ceny

10. Waluta 1

11. Waluta 2

12. Ilość początkowa i oznaczenie ilości

13. Okres ważności

14. Rodzaj zlecenia

15. Wszelkie inne szczegółowe informacje, warunki i szczegółowe wskazówki przekazane przez klienta

16. Data i dokładna godzina otrzymania zlecenia do realizacji lub data i dokładna godzina podjęcia decyzji o przystąpieniu do realizacji transakcji. Dokładną godzinę należy obliczyć zgodnie z metodologią synchronizacji zegarów określoną w art. 50 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE.

SEKCJA 2

Prowadzenie rejestru transakcji i przetwarzania zleceń

1. Nazwa i oznaczenie klienta

2. Imię i nazwisko oraz inne oznaczenie osoby zaangażowanej działającej w imieniu klienta

3. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować uczestnika rynku (numer identyfikacyjny uczestnika rynku) odpowiedzialnego w firmie inwestycyjnej za decyzję inwestycyjną

4. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować algorytm (numer identyfikacyjny algorytmu) odpowiedzialny w firmie inwestycyjnej za decyzję inwestycyjną

5. Numer referencyjny transakcji

6. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować zlecenie (numer identyfikacyjny zlecenia)

▼B

7. Kod identyfikacyjny zlecenia przydzielony przez system obrotu w momencie otrzymania zlecenia

8. Niepowtarzalne oznaczenie dla każdej grupy połączonych zleceń klientów (które będą następnie umieszczane jako jedno zlecenie blokowe w danym systemie obrotu). Oznaczenie to powinno mieć formę „łącznie_X", gdzie X oznacza liczbę klientów, których zlecenia zostały połączone

9. Kod MIC segmentu systemu obrotu, w ramach którego złożono zlecenie

10. Nazwa lub inne oznaczenie osoby, której przekazano zlecenie

11. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować sprzedającego i kupującego

12. Charakter, w jakim zawarto transakcję

13. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować uczestnika rynku (numer identyfikacyjny uczestnika rynku) odpowiedzialnego za wykonanie

14. Oznaczenie pozwalające zidentyfikować algorytm (numer identyfikacyjny algorytmu) odpowiedzialny za wykonanie

15. Wskaźnik B/S

16. Oznaczenie instrumentu

17. Instrument bazowy (pierwotny)

18. Oznaczenie sprzedaży/kupna (Put/Call)

19. Kurs wykonania

20. Płatność z góry

21. Rodzaj dostawy

22. Model opcji

23. Termin zapadalności

24. Cena jednostkowa i oznaczenie waluty

25. Cena

26. Mnożnik ceny

27. Waluta 1

28. Waluta 2

29. Ilość pozostała

30. Ilość zmodyfikowana

31. Ilość wykonana

32. Data i dokładna godzina przekazania zlecenia do realizacji lub podjęcia decyzji o przystąpieniu do realizacji transakcji. Dokładną godzinę należy obliczyć zgodnie z metodologią synchronizacji zegarów określoną w art. 50 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE.

▼B

33. Data i dokładna godzina przekazania każdego komunikatu do systemu obrotu lub otrzymania komunikatu z systemu obrotu w związku z jakimikolwiek zdarzeniami mającymi wpływ na zlecenie. Dokładną godzinę należy obliczyć zgodnie z metodologią synchronizacji zegarów określoną w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/574 ([1]).

34. Data i dokładna godzina przekazania każdego komunikatu innej firmie inwestycyjnej lub otrzymania komunikatu od innej firmy inwestycyjnej w związku z jakimikolwiek zdarzeniami mającymi wpływ na zlecenie. Dokładną godzinę należy obliczyć zgodnie z metodologią synchronizacji zegarów określoną w art. 50 ust. 2 dyrektywy 2014/65/UE.

35. Każdy komunikat przekazywany do systemu obrotu i stamtąd otrzymywany w związku ze zleceniami złożonymi przez firmę inwestycyjną.

36. Każda inna szczegółowa informacja lub każdy inny warunek przekazane innej firmie inwestycyjnej lub od niej otrzymane w związku ze zleceniem.

37. Kolejność czynności odnoszących się do każdego złożonego zlecenia mająca na celu odzwierciedlenie chronologii wszystkich zdarzeń związanych z danym zleceniem, w tym między innymi zmian, przypadków anulowania i wykonania.

38. Oznaczenie krótkiej sprzedaży

39. Oznaczenie wyłączenia SSR

40. Oznaczenie zrzeczenia się

([1]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/574 z dnia 7 czerwca 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących poziomu dokładności zegarów służbowych (zob. s. 148 niniejszego Dziennika Urzędowego).